

ΧΡΟΝΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΓΗΝ

ΤΕΜΠΟ· ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΡ.13

ΧΡΟΝΟΣ

Π
Χ44

ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΤΗΣΕΙΣ

2
LIRE
12 15
ΔΡΧ KURUS

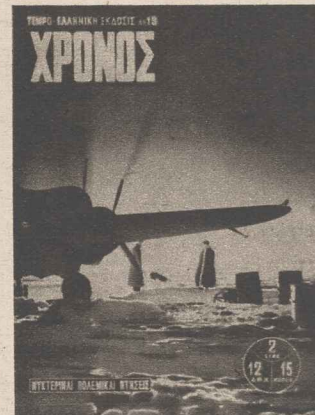

ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΠΛΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ

Πρώτη, 26 Φεβρ. - 11 Μαρτ. 1942-XX

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

TEMPO

Ἡ ἐξάσκησις εἰς τὴν τυφλὴν πτήσιν, δὲν εἶναι σημερινή. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἡ ἀεροναυτική μας, ἐδίδασκε εἰς τοὺς πιλότους, τὴν δύσκολον αὐτὴν τέχνην. Αὐτὸ καθίστατο ἀναγκαῖον διὰ τὰ γίνε-ται πάντοτε ἀσφαλεστέρα ἡ ἐναέριος συ-γκοινωνία ἐν καιρῷ ἐρήνης. Ἐκτοτε ὅμως εἶχον ἀντιληφθῇ τὴν μεγάλην ση-μασίαν τῶν πτήσεων αὐτῶν, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου. Σήμερον οἱ πι-λότοι ἐκτελοῦν τὰς ἀπὸ ἀέρος ἐπιθέ-σεις των, εἴτε κατὰ τὴν ἡμέραν εἴτε κα-τὰ τὴν νύκτα, μὲ ἀπόλυτον ἀσφάλειαν.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΤΗΣΕΙΣ	Σελ. 5-9
Ο ΕΛΛΗΝΟ - ΒΕΝΕΤΙΣΜΟΣ (2 ^{ος})	» 10-12
ΤΟ ΒΡΕΦΟΣ ΕΙΝΑΙ ΙΕΡΟΝ	» 13-17
Η ΠΟΛΙΣ ΜΕ ΤΑΣ 1000 ΠΥΡΑΣ	» 18-24
ΩΔΙΚΑΙ ΑΙΟΡΑΙ	» 25-26
ΕΝΙΟΤΕ ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΟΜΙΛΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ ΕΝ ΤΩ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΜΑΧΗΣ	» 30-33

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΠΟΛΙΣ ΜΕ ΤΑΣ 1000 ΠΥΡΑΣ	» 21-24
---------------------------	---------

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΙ	» 27
ΔΥΟ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ SALVATORE QUASIMODO	» 27
ΝΕΑΝΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ GIACOMO LEOPARDI	» 28
ΜΟΥΣΙΚΗ: ALFREDO CASELLA	» 28
ΤΕΧΝΗ: FILIPPO DE PISIS	» 28
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ: ANTONIO SANT' ELIA	» 29
ΙΣΤΟΡΙΑ: GUIDO DE RUGGIERO	» 29
ΑΜΕΔΑΙΟΣ Ο ΣΤ'	» 29

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

ΠΟΝΔΥΛΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 40.000 ΕΤΩΝ	» 34-37
------------------------------	---------

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

Η ΣΕΙΡΑ ΤΟΥ ΤΖΕΝΙΝΑ ΝΑ ΟΜΙ- ΛΗΣΗ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ	» 39-41
--	---------

ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΤΟΥ CARLO SCARFOGLIO	» 4
ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ	» 38

Anonima Periodici Italiani

Ο ΟΙΚΟΣ MONDADORI

ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ MONDADORI

ὅλα τὰ ἔργα, συμπληρωμένα μὲ τὰ ἀνέκαια κείμενα,
τῶν μεγαλυτέρων ἰταλῶν κλασικῶν συγγραφέων.

ΤΟΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΕΣ

MATTEO BANDELLO

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ Τόμος 1ος λιρ. 40
» 2ος » 45

Περιλαμβάνουν: Le novelle - Il canzoniere - Canti
XI - Le lettere - La vita di Giambattista Cattaneo

MATTEO BOIARDO

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ

Τόμοι δύο - Ἐκαστος τόμος λιρ. 45

Περιλαμβάνουν:

Il canzoniere - Le egloghe volgari - L'Orlando
innamorato - Il Timone - Le lettere - I tarocchi

CARLO GOLDONI

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ

Τόμος 1ος λιρ. 40

» 2ος » 45

» 3ος » 50

» 4ος » 60

» 5ος » 75

Τόμος 6ος ὑπὸ προπαρασκευῇ.

GIACOMO LEOPARDI

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ

ZIBALDONE DI PENSIERI

Δύο τόμοι Ἐκαστος τόμος λιρ. 75

ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΖΑ

Δύο τόμοι Ἐκαστος τόμος λιρ. 70

Θ' ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι τόμοι, ὅλων τῶν ἔργων τοῦ
GOLDONI, καὶ ὅλων τῶν ἔργων τοῦ ARETINO, τοῦ ME-
TASTASIO, κλπ. Ἐκαστον κείμενον συνοδεύεται ἀπὸ
σοφὴν εἰσαγωγὴν, ἀπὸ βιογραφίαν, παρακολουθοῦσαν
χρονολογικῶς τὰς πράξεις καὶ τὰ ἔργα τοῦ Συγγρα-
φέως, ἀπὸ σειρὰν σημειώσεων, ἀπὸ βιβλιογραφίαν τῶν
ἔργων, τῶν δημοσιευθέντων ἐπὶ τοῦ Συγγραφέως καὶ δια-
φορῶν δειγμάτων. Ἐκαστος τόμος σχήματος 16ου, ἐκ σελί-
δων 1000-1300 περίπου, ἐκτυπωμένων ἐπὶ εἰδικῶν περ-
γαμμοειδῶς χάρτον "Ινδιάν", εἶναι δεδεμένος μ' εὐ-
λόγητον δέμα μὲ χρυσὰ σειρήνια ἐπὶ τῆς εἰσεως.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ MONDADORI

ΜΙΛΑΝΟΝ - ΟΔΟΣ CORRIDONI, 39

SOMMARIO PERIEXOMENA

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΤΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1.7.1942
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36140

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Από την τελευταία φορά που μιλήσαμε, δεν ήλλαξε το παραμικρόν εις την στρατηγικήν του πολέμου. Ήνωμένοι Πολιτείαί και Ἀγγλία, παρέμειναν ἀκίνητοι ὡς μαγευμένοι, θαυμάζουσαι τὴν Ἰαπωνικὴν πορείαν καὶ οὐτε κἀν ἐπεχείρησαν τί διὰ τὰς τὴν σταματήσουν.

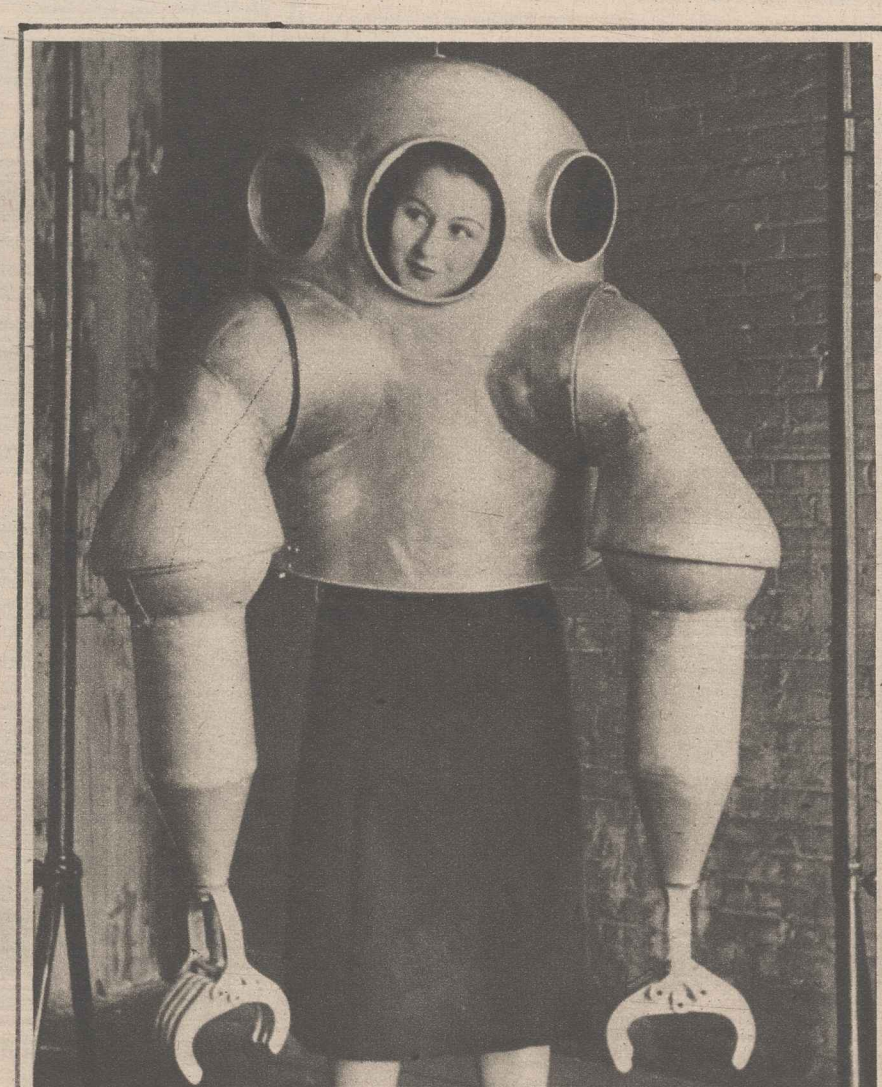
Τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ὑπνώσεως, φαίνεται ἐξωφρενικόν, ἀλλὰ δὲν εἶναι παρὰ ἡ συνέπεια τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία θέτει ἐνώπιον τῶν δύο δυνάμεων ἓνα πρόβλημα ἄλυτον. Ἡ κατάσταση δὲς δὲν εἶναι νέα. Ὑφίστατο ἀπὸ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν, διὰ διαφορετικούς λόγους, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἰαπωνία προσεβλήθησαν εἰς τὴν νόμιμον πολιτικὴν τῶν ἀναπτύξεως, καὶ ἐπεχειρήθη ἐναντίον τῶν ὁ ἐξωστρακισμός καὶ ἡ ἀποκήρυξις. Ἡ πράξις αὕτη, ἔλαβε χώραν μεταξὺ τοῦ 1933 (ἔτους τῆς ἐξόδου τῆς Ἰαπωνίας ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τῶν ἐθνῶν) καὶ τοῦ 1935 (ἔτους τῶν κυρώσεων ἐναντίον τῆς Ἰταλίας). Τὸ ἀντιστασιακὸν μέρος ἀνεπτύχθη ἀπὸ τὰς Ἦν. Πολιτείας, τὸ ἀνιταλικὸν μέρος ἀνεπτύχθη ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν.

Ἐκτοτε, ἂν αἱ δύο ἀγγλοσαξωνικαὶ δυνάμεις, εἶχον ἄνδρας ἱκανοὺς σκέψεως καὶ μελέτης, θὰ ἤδύνατον νὰ ἐνοήσουν ὅτι δὴλ ἡ πολιτικὴ κατάσταση τοῦ κόσμου εἶχεν ἀλλάξει καὶ ὅτι εἰς μίαν νέαν πολιτικὴν κατάσταση ἐκτελέσθη ἀποκατάστασις μετὰ στρατηγικὴν ἀντίληψιν, ἐξ ὁλοκλήρου νέαν, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσουν πρῶτον, μετὰ προσοχῆς, τὸ συμβὰν καὶ τὰ ἐνδεχόμενα ἀντίκτυπα, εἰδικῶς τὰ ἀντίκτυπα ἐπὶ τῶν κρατῶν, τὰ ὁποία εἶχον πληγῆ καὶ προσβληθεῖ καὶ νὰ ἐξετάσουν ἂν δὲν ἦτο δυνατὴ μία ἀποκατάστασις. Ἀν αὕτη δὲν θὰ ἐφαίνετο δυνατὴ ἢ ἂν δὲν θὰ τὸ ἐπέτρεπε τὸ ἔθνικον τῶν γόητρων θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσουν μετὰ τὴν ἰδίαν προσοχὴν ποῖα θὰ ἦτο ἡ σημασία τῆς ἀπομακρύνσεως τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τὴν χορείαν τῶν ἀγγλοσαξωνικῶν φιλιῶν καὶ ποῖα θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἦσαν τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα. Καὶ θὰ ἐβλεπον τότε, μετὰ τὸν ἔθνικον τῶν γόητρων, ὅτι ἡ Ἰταλικὴ φιλία εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ ἡ Ἰαπωνικὴ φιλία εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὸν Εἰρηνικόν (διὰ τὰς μὴ ἀναφέρωμεν τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν) ἦπο στοιχεῖον ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐβασίζετο τὸ μεγαλεῖον τῶν. Καὶ μὴ καθισταμένης δυνατῆς τῆς εἰρηνώσεως τῶν δύο προσβληθεῶν χωρῶν, θὰ ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ εἶχον προβλέψῃ ἐκτοτε νὰ ἐκμηδενίσουν τὰς συνεπείας τῆς ἐξόδου τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰαπωνίας ἀπὸ τὸ σύστημά τῶν.

Ἀς ἐξετάσωμεν τώρα, τί ἔπραξαν εἰς τὴν πραγματικότητα, διότι θὰ ἦτο ἄδικον νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι δὲν ἔπραξαν ἀπολύτως τίποτα. Κάτι τι ἔκαμαν, κατεῖον ὅμως τὸ ὁποῖον ἔκαμαν ἦτο χειρότερον ἀπὸ τοῦ ἂν δὲν ἔκαμαν τίποτα. Ἐκαμαν ὅπως συνήθως ἀπειλάς καὶ μιλώμας, ἐλπίζοντες νὰ ἐκφοβίσουν καὶ ἐπιτυχόντες μόνον τὸ ἀποτέλεσμα νὰ θέσουν ἐν ἐπιφυλακῇ τοὺς ἀπολυμένους. Αἱ Ἦνωμένοι Πολιτείαί ἐξαπέλυσαν γενικὰς ἀπειλάς, χωρὶς οὐτε τοῦλάχιστον ν' ἀναγγεῖλουν κάποιαν ἐιδικὴν προπαρασκευὴν. Ἡ Ἀγγλία ἀντιθέτως, ἀνήγγειλεν ἓνα τεράστιον πρόγραμμα ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν (1500 δισεκατομ. λιρετῶν) τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ κατασκευασθῇ τὴν Ἰταλίαν, τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ἰα-

πωνίαν, χωρὶς οὐτε κἀν νὰ ὑφίστατο ἀνάγκη πολέμου. Ὅταν ἀνηγγέλθη τὸ πρόγραμμα αὐτό, ἐγὼ ἔγραψον ὅτι, ἀφοῦ ἡ Ἀγγλικὴ Αὐτοκρατορία εἶχε φθάσει εἰς τὴν φάσιν τῶν Αὐτοκρατοριῶν, ποῦ σκέπτονται εἰς τὰς «Ἀητήτους Ἀρμάδας» εἶχε τελειώσει. Καὶ δὲν ἠπατάμην. Αἱ αὐτοκρατορίαί, πράγματι, οὐδέποτε σχηματίζονται ἀπὸ τοὺς μεγάλους στόλους, οὔτε κἀν μετὰ τοὺς μεγάλους στόλους διατηροῦνται ἐν τῇ ζωῇ. Ὅταν ὅμως πλησιάζει τὸ τέλος τῶν, τότε σκέπτονται, ὅπως ἔκαμε ὁ Φίλιππος ὁ 2ος καὶ ὅπως ἔκαμαν οἱ κινέζοι, δταν ὁ στόλος τῶν ἐγὼ γίνετο μετὰ τοὺς στόλους, μετὰ τοὺς δὲς δὲν εἶναι νὰ ἐξωστρακισμὸς καὶ ἡ ἀποκήρυξις. Ἡ πράξις αὕτη, ἔλαβε χώραν μεταξὺ τοῦ 1933 (ἔτους τῆς ἐξόδου τῆς Ἰαπωνίας ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τῶν ἐθνῶν) καὶ τοῦ 1935 (ἔτους τῶν κυρώσεων ἐναντίον τῆς Ἰταλίας). Τὸ ἀντιστασιακὸν μέρος ἀνεπτύχθη ἀπὸ τὰς Ἦν. Πολιτείας, τὸ ἀνιταλικὸν μέρος ἀνεπτύχθη ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν.

Ἐκτοτε, ἂν αἱ δύο ἀγγλοσαξωνικαὶ δυνάμεις, εἶχον ἄνδρας ἱκανοὺς σκέψεως καὶ μελέτης, θὰ ἤδύνατον νὰ ἐνοήσουν ὅτι δὴλ ἡ πολιτικὴ κατάσταση τοῦ κόσμου εἶχεν ἀλλάξει καὶ ὅτι εἰς μίαν νέαν πολιτικὴν κατάσταση ἐκτελέσθη ἀποκατάστασις μετὰ στρατηγικὴν ἀντίληψιν, ἐξ ὁλοκλήρου νέαν, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσουν πρῶτον, μετὰ προσοχῆς, τὸ συμβὰν καὶ τὰ ἐνδεχόμενα ἀντίκτυπα, εἰδικῶς τὰ ἀντίκτυπα ἐπὶ τῶν κρατῶν, τὰ ὁποία εἶχον πληγῆ καὶ προσβληθεῖ καὶ νὰ ἐξετάσουν ἂν δὲν ἦτο δυνατὴ μία ἀποκατάστασις. Ἀν αὕτη δὲν θὰ ἐφαίνετο δυνατὴ ἢ ἂν δὲν θὰ τὸ ἐπέτρεπε τὸ ἔθνικον τῶν γόητρων θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσουν μετὰ τὴν ἰδίαν προσοχὴν ποῖα θὰ ἦτο ἡ σημασία τῆς ἀπομακρύνσεως τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τὴν χορείαν τῶν ἀγγλοσαξωνικῶν φιλιῶν καὶ ποῖα θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἦσαν τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα. Καὶ θὰ ἐβλεπον τότε, μετὰ τὸν ἔθνικον τῶν γόητρων, ὅτι ἡ Ἰταλικὴ φιλία εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ ἡ Ἰαπωνικὴ φιλία εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὸν Εἰρηνικόν (διὰ τὰς μὴ ἀναφέρωμεν τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν) ἦπο στοιχεῖον ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐβασίζετο τὸ μεγαλεῖον τῶν. Καὶ μὴ καθισταμένης δυνατῆς τῆς εἰρηνώσεως τῶν δύο προσβληθεῶν χωρῶν, θὰ ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ εἶχον προβλέψῃ ἐκτοτε νὰ ἐκμηδενίσουν τὰς συνεπείας τῆς ἐξόδου τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰαπωνίας ἀπὸ τὸ σύστημά τῶν.

Εἰς τὰς Ἦν. Πολιτείας ἤρχισε ζωὴ καὶ θορυβώδης κίνησις ὑπὲρ τῆς ἀσκήσεως κινητοποιήσεως τῶν γυναικῶν. Ἡ κίνησις αὕτη συνωδεύθη, ὡς συνήθως, ἀπὸ τὰς πλέον ἐξωφρενικὰς διαφημιστικὰς ἐκδηλώσεις καὶ ἀπὸ τὰς πλέον ἀνοήτους ὑπερβολὰς. Ἰδοὺ μία γυνὴ ἐντὸς σκαφάνδρου, διὰ νὰ πείσῃ τὰς ὁμοίους τῆς νὰ γίνουν οὕται.

πείρων, ἐπὶ τῶν ὁποίων οὗτοι δὲν κατεῖχον τίποτα, καὶ ὅτι μόνον αὐτὸ περιήγαγε τὸν τεράστιον στόλον τῶν εἰς στοιχεῖον περιφερειακόν, διότι τὸ πᾶν ἀπεδείκνυνε ὅτι ἡ σύρραξις θὰ ἦτο ἡπειρωτικὴ. 3ον ὅτι τέλος, τὸ νὰ ἐνώσουν, ὑπὸ τὴν κοινὴν ἀπειλήν, δύο εὐρωπαϊκὰ ἔθνη καὶ ἓνα αἰσθητικὸν ἔθνος, εἰσήμαινε ὅτι ἦθελον ταυτόχρονον σύρραξιν εἰς τὰς δύο ἡπείρους, πράγμα τὸ ὁποῖον αἱ δυνάμεις τῶν δὲν ἤδύνατον νὰ βαστάξουν. Αἱ πολιτικαὶ ἀπόψεις καὶ αἱ δράσεις, τὰς ὁποίας αἱ τρεῖς αὐταὶ παρατηρήσεις θὰ ἦτον δυνατόν νὰ τοὺς ὑποδείξουν, θὰ ἦσαν καὶ μόναι ἀρκεταὶ διὰ ν' ἀλλάξουν ὅλην τὴν στρατηγικὴν τοῦ πολέμου, καὶ εἶναι ἀλήθες ὅτι ἡ στρατηγικὴ εἶναι πάντοτε ἐν δράσει, ἐκ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως. Οἱ ἀγγλοσάξωνες ὅμως περιορίσθησαν εἰς τὰς ἀπειλάς, χωρὶς νὰ σκέπτονται καὶ ἡ στρατηγικὴν κατάστασιν ἔμεινεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὴν εἶχε κάμει ἡ πολιτικὴ.

Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι ὅτι ὁ τεράστιος στόλος, δὲν κατεσκευάσθη οὐδέποτε καὶ ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ ἐξέδυσαν ἡδὴ περισσότερον τοῦ ποσοῦ, ποῦ ἦθελαν νὰ ἐξοδεύσουν διὰ τὴν «Ἀήτητον Ἀρμάδα» τῶν, χωρὶς ἄλλο ἀποτέλεσμα, ἀπὸ τοῦ νὰ χάσουν ἓνα καλὸ μέρος τοῦ στόλου ποῦ εἶχον τότε καὶ νὰ διέλθουν τὸν καιρὸν τῶν εἰς τὸ νὰ ἐπισκευάσουν τὸν ὑπόλοιπον. Αἱ νέαι ναυπηγήσεις, μόλις ἀρκούν νὰ διατηρήσουν ἓνα ἐπιπέδον ἀρκετὸν διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἀγγλικοῦ ἐδάφους. Ὅλα αὐτὰ ἀποδεικνύουν ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ

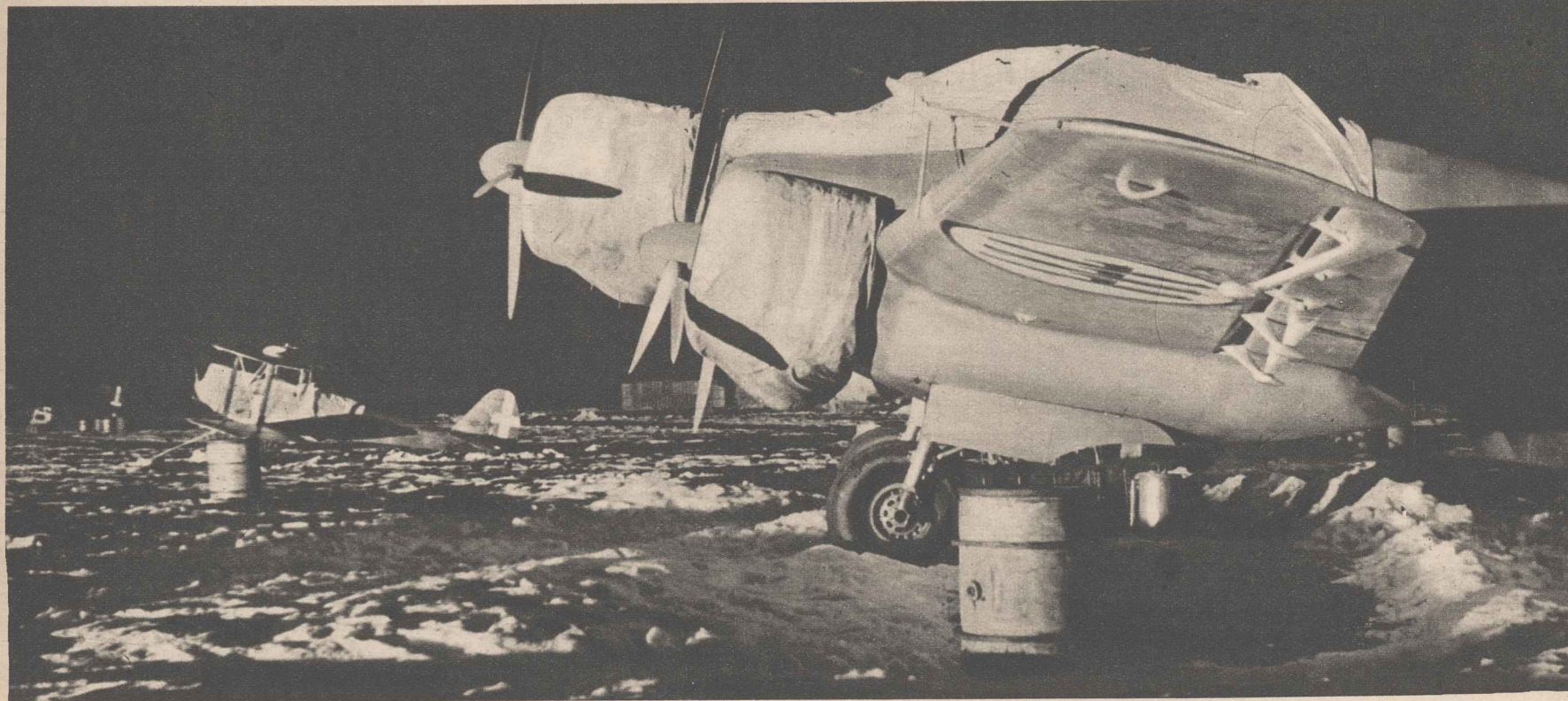
δὲν ἤδύνατον ποτὲ ν' ἀντιμετωπίσουν ἓνα πόλεμον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἰαπωνία θὰ εὐρίσκοντο ἐναντίον τῶν, ἀντὶ νὰ εἶναι μαζὺ τῶν, ὅπως ἦσαν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914. Ἡ ἀπλὴ σύγκρισις μετὰ τὸν διὰφορον ρυθμὸν τῶν πραγμάτων τοῦ πολέμου τοῦ 1914, ἀποδεικνύει τὴν ἀλήθειαν αὐτῆς τῆς διαβεβαίωσεως. Ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι ἄλλο, ἂν ἀναχθῇ εἰς τὴν καθαρὰν ἔκφρασιν τῶν ἀριθμῶν, παρὰ ὑπολογισμὸς ἀξιών καὶ τὸ νὰ θέλωμεν νὰ ξανακάμωμεν τὸ ἴδιον ἄθροισμα, μετὰ δύο ἀξίας ὀλιγώτερον ἢ μᾶλλον νὰ τὸ ξανακάμωμεν μετὰ δύο ἀξίας εὐρισκομένας εἰς τὸ ἀντίθετον τετράγωνον, σημαίνει ὅτι θέλωμεν ν' ἀνατρέψωμεν τοὺς ἀριθμητικὸς κανόνες. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ, διὰ νὰ ἐξηγήσουν τὴν ἀπώλυτον ἀδράνειάν τῶν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀσίαν, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἐφεύρουν τὴν δικαιολογίαν τοῦ Ἀτλαντικοῦ σχεδίου, εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ δώσουν τὴν προτεραιότητα, ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ἀναγκόμενον εἰς τὴν οὐσίαν, αὐτὰ σημαίνει ὅτι κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν δὲν ἔχουν δυνάμεις, παρὰ μόνον δι' ἓνα τομέα καὶ ἐπιστρέφωμεν εἰς τὸν ἀρχικόν μας συλλογισμόν: μία κακὴ στρατηγικὴ κατάσταση δὲς δημιουργηθεῖσα ἀπὸ μίαν κακὴν πολιτικὴν. Διὰ τὴν κακὴν αὕτην πολιτικὴν, ἀμφότεροι, Ἀμερικανοὶ καὶ Ἀγγλοὶ εἶναι ἐξ ἴσου ἔνοχοι, οἱ μὲν διὰ τὸν ἓνα τομέα οἱ δὲ διὰ τὸν ἄλλον, διότι ὅπως εἰπώμεν ἂν ἡ Ἀγγλία προέκλεσε τὴν ἔχθραν τὴν Ἰταλίαν, τὴν ἔχθραν τῆς Ἰαπωνίας τὴν προέκλεσαν αἱ Ἦν. Πολιτείαί. Δικαίως ἡ μὲν δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὴν δέ. Διὰ τὰς κρίνωμεν ὅμως ἂν τὸ ἀτλαντικὸν σκεῖδον δύναται πραγματικῶς ν' ἀλλάξῃ κατὰ τὴν παρουσίαν καταστάσεων, θὰ ἐκτελέσθη νὰ ἐξέρωμεν ἂν πρόκειται περὶ σχεδίου ἐπιθετικοῦ ἢ ἀπλῶς περὶ συνεχίσεως τῆς παρουσίας «μάχης τοῦ ἀτλαντικοῦ», ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ τοιμοδόξῃ ἡ ἀγγλικὴ προπαγάνδα καὶ ἡ ὁποία εἶναι καὶ ὅταν ἀκόμη παραδεχθῶμεν διὰ τὴν πρόκειται περὶ μάχης, ἐν πάσῃ περιπτώσει μάχη καθαρῶς ἀμυντικὴ, μὴ ἔχουσα ἄλλον σκοπὸν παρὰ νὰ διατηρήσῃ τὰς συγκοινωνίας μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἦν. Πολιτειῶν. Ἀν εἶναι ἔτσι δὲν εἶναι τὸ σκεῖδον τοῦ Ἀτλαντικοῦ ποῦ θὰ ἀλλὰξῃ τὴν κατάστασιν, οὐτε εἰς τὴν Εὐρώπῃν οὐτε εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἀν ἀντιθέτως πρόκειται περὶ σχεδίου καθαρῶς ἐπιθετικοῦ θὰ πρέπει νὰ ἀναμεινῶμεν κάποιον νεωτερισμὸν, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λάβῃ χώραν παρὰ εἰς τὴν Μεσόγειον ἢ εἰς τὴν Νορβηγίαν. Σύμφωνα μετὰ συλλογισμούς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τόσην ἀξίαν εἰς τὴν πολιτικὴν ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἡ στρατηγικὴν, εἰς τὴν Νορβηγίαν θὰ ἤδύνατον νὰ κτυπήσουν οἱ ἀγγλοσάξωνες, μετὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα καὶ νὰ δημιουργήσουν πράγματι ἰσχυρὸν περὶσπασμόν, ἱκανὸν ν' ἀλλοιώσῃ τὸν ροῦν τῶν πραγμάτων, ἂν θὰ εὐρίσκετο ἐκστρατευτικὸν σῶμα, τελειῶς ὁργανωμένον, τριακοσίαν χιλιάδων ἀνδρῶν, καὶ ἂν θὰ εἶχον τὰ τεχνικὰ μέσα διὰ νὰ τοὺς ἀποβιβάσουν. Αὐτὸ ὅμως, χωρὶς ἀμφιβολίαν, δὲν θὰ ἠλλοίωνε τὴν μοίραν πορείαν τῶν γεγονότων εἰς τὴν Ἀπὸ Ἀνατολὴν, θὰ ἠλλοίωνε ὅμως τὴν πορείαν τῶν ἐυρωπαϊκῶν. Ἐχουν ὅμως οἱ ἀγγλοσάξωνες ἔτοιμον κατὰ τὸ παρόμοιον; CARLO SCARFOLIO

ΕΤΟΣ Β'. ΑΡ. 13

ΧΡΟΝΟΣ

ΡΩΜΗ - 26 ΦΕΒΡ. - 11 ΜΑΡΤ. 1942-ΧΧ.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΤΗΣΕΙΣ

Αἱ νυκτεριναὶ πολεμικαὶ πτήσεις, συντελοῦμεναι διὰ τὰς πληθύνον, τὰς καλῶς ἐφοδιασμένας βάσεις καὶ πλουσίας εἰς ἀμυντικὰς ἐγκαταστάσεις, εἶναι πτήσεις ἐκτελούμεναι μόνον ἐπὶ τῇ βάσει ὁργανικῶν ἐνδείξεων: οἱ πιλότοι ὅμως λέγουσιν, ὅτι χρειάζεται ν' ἀκούουν τὸ ἀεροπλάνον, μετὰ τοῦ ὁποῖον συνεδέθησαν. Ὑπάρχει πάντοτε μία στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἡ ἀτομικὴ εὐαισθησία ὑπερβαίνει τὰ δεδομένα τῶν φωσφορίζοντων ὁργάνων καὶ τῶν μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν.

Συνωδευόμενος ἀπὸ ἓνα ἀξιωματικόν, μετέβην εἰς προϋπάντησιν τῶν πιλότων ποῦ ἐπέστρεφαν ἀπὸ νυκτερινῆν δρᾶσιν ἐναντίον τῆς Μάλτας: εἰς τὸ ἐκθαμβωτικόν φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν προβολέων, ἐμφανίζονται αἰφνιδίως τὰ ἀεροπλάνα, τὰ εἶδα δταν ἦσαν πλέον πλησίον μου, ὁμοιάζον μετὰ φωσφορίζουσας μεδούσας, ὑπὸ τὰς δυνατόν φῶτα. Εἶναι ἓνα βραχὺ θέαμα: οἱ προβολεῖς ἐσβυσαν ἀμέσως, μετὰ δυσκολίαν διακρίνω τοὺς ἀνδρας, ποῦ βγαίνουν ἀπὸ τὰς θυρίδας. Πλησίαζω, δὲν βρίσκω νὰ πῶ τίποτα, πηγαίνω μαζὺ τῶν καὶ παρευρίσκομαι εἰς τὴν ἀναφορὰν, εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Διοικητοῦ: ὅλα πῆγαν καθὰ τῆς σελήνης, διόλου, διότι συχνὰ ὑπάρχει ομίχλη καὶ ἡ δραστήριος ἔχει ἓνα συντελεστὴν μειωμένον, ἐν ὁσέσει μετὰ ἐκείνον ποῦ εὐρίσκειται ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ σελήνη ὅμως βοηθεῖ πολὺ, ἐν πτρίπτει συχνὰ νὰ διακρίνωμεν τὸν στόχον, εἰδικῶς δταν εἶναι παραλιακός, χωρὶς τὴν συνδρομὴν τῶν πυρσῶν, ἐπιτρέπει κάποτε νὰ προσγειωθῶμεν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον χωρὶς φάρους. Ἡ σελήνη ὅμως δὲν ὑπάρχει πάντοτε, δταν ὑπάρχει δὲν εἶναι πάντοτε πρὸς ἐνοίκην διεύθυνσιν καὶ ἡμεῖς εἴμεθα γυμνασμένοι νὰ πετῶμεν εἰς τέλειον σκότος. Δὲν εἶναι δύσκολον, οὔτε εἶναι ὅμως καὶ εὐκολον, εἶναι ζήτημα προπονήσεως καὶ προσοχῆς, πετῶμεν τὴν νύκτα ὅπως καὶ τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ κουραζόμεθα περισσότερο, ἀκριβὲς διὰ τὴν σχεχρὴ προσοχὴν καθὲ στιγμῆς, εἰς ἡ ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν τοὺς ὀφθαλμούς πάντοτε, μὰ κυριολεκτικῶς πάντοτε, προσηλωμένους ἐπὶ τῶν ὀργάνων καὶ νὰ ὀδηγοῦμεθα ἀπ' αὐτά. Ἐξὼ εἶναι νύκτα, ἐξὼ δὲν ὑπάρχουν σημεῖα προσανατολισμοῦ, παρὰ μόνον ἀκοτάδι καὶ μαυρίλα, πάνω, κάτω, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη. Τὸ νὰ φύγωμεν εἶναι τὸ ὀλιγώτερον: ἐπαναλαμβάνω εἶναι ζήτημα προσοχῆς, πρὸ

ἐρώτησιν ποῦ μοῦ φαίνεται παιδαριώδης, θέλω νὰ ἐρωτήσω κάτι ποῦ προκαλεῖ τὴν περιέργειάν μου, φοβοῦμαι ὅμως μὴ τυχὸν ἀρχίσῃ νὰ γελᾷ. Ἀπ' ἐναντίας ὅμως δὲν γελᾷ, μοῦ λέγει ὅτι ἡ περιέργεια μου εἶναι δικαιολογημένη, καὶ ὅτι ἴσως ὅλοι θὰ ἤθελαν νὰ ξεύρουν αὐτό: ἂν ὁ πιλότος, ποῦ πετᾷ τὴν νύκτα, βλέπει ἢ ὅχι καὶ μοῦ ἐξηγεῖ ὅτι ὁ πιλότος δὲν βλέπει, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι εἶναι σκοτάδι. Θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ σκεφθῶ, εἶπα, ἔκαμα μίαν ἀνόητον ἐρώτησιν. Ὁχι, ἀπάντησε, διότι δταν εἶναι σελήνη βλέπουμε ἀρκετὰ, ὅχι ὅπως νομίζουν ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὴν γῆν καὶ διαβάζουν ἐφημερίδα στὸ φῶς τῆς σελήνης, διόλου, διότι συχνὰ ὑπάρχει ομίχλη καὶ ἡ δραστήριος ἔχει ἓνα συντελεστὴν μειωμένον, ἐν ὁσέσει μετὰ ἐκείνον ποῦ εὐρίσκειται ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ σελήνη ὅμως βοηθεῖ πολὺ, ἐν πτρίπτει συχνὰ νὰ διακρίνωμεν τὸν στόχον, εἰδικῶς δταν εἶναι παραλιακός, χωρὶς τὴν συνδρομὴν τῶν πυρσῶν, ἐπιτρέπει κάποτε νὰ προσγειωθῶμεν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον χωρὶς φάρους. Ἡ σελήνη ὅμως δὲν ὑπάρχει πάντοτε, δταν ὑπάρχει δὲν εἶναι πάντοτε πρὸς ἐνοίκην διεύθυνσιν καὶ ἡμεῖς εἴμεθα γυμνασμένοι νὰ πετῶμεν εἰς τέλειον σκότος. Δὲν εἶναι δύσκολον, οὔτε εἶναι ὅμως καὶ εὐκολον, εἶναι ζήτημα προπονήσεως καὶ προσοχῆς, πετῶμεν τὴν νύκτα ὅπως καὶ τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ κουραζόμεθα περισσότερο, ἀκριβὲς διὰ τὴν σχεχρὴ προσοχὴν καθὲ στιγμῆς, εἰς ἡ ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν τοὺς ὀφθαλμούς πάντοτε, μὰ κυριολεκτικῶς πάντοτε, προσηλωμένους ἐπὶ τῶν ὀργάνων καὶ νὰ ὀδηγοῦμεθα ἀπ' αὐτά. Ἐξὼ εἶναι νύκτα, ἐξὼ δὲν ὑπάρχουν σημεῖα προσανατολισμοῦ, παρὰ μόνον ἀκοτάδι καὶ μαυρίλα, πάνω, κάτω, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη. Τὸ νὰ φύγωμεν εἶναι τὸ ὀλιγώτερον: ἐπαναλαμβάνω εἶναι ζήτημα προσοχῆς, πρὸ

παντὸς κατὰ τὴν στιγμὴν ποῦ διερχόμεθα ἀπὸ τὴν φωτεινὴν ζώνην εἰς τὸ ἀπόλυτον σκότος, κατὰ τὴν στιγμὴν δηλαδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν, μόλις ἀποσπασθῶμεν ἀπὸ τὸ ἔδαφος εἶναι ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιοῦμεν ἀμέσως καὶ μόνον τὰ μηχανήματα. Κατόπιν ἀρχίζει ἡ πτήσις καὶ συνεχίζεται ὁμαλῶς καὶ φθάνομεν ἀνελλιπῶς εἰς τὸν πρὸς ὅν θρον. Ὁ πιλότος, παρακολουθῶν τὸν πυξίδα καὶ ὑπολογίζων χρόνον καὶ ταχύτητα, γνωρίζει, μετὰ γνήνην προσέγγισιν, πότε εἶναι ἡ στιγμή νὰ κτυπήσῃ καὶ διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὸν στόχον δὲν ἔχει παρὰ νὰ ρίψῃ τὰς φωτεινὰς ροκέτας. Φυσικὰ εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἰσέρχονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς αἱ ἀμυντικαὶ ἐγκαταστάσεις τῆς ἐχθρικής βάσεως, αἱ ὁποῖαι συνήθως εἶναι τρομαχτικὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ πτήσις μας γίνεται τὴν νύκτα, καὶ ὅχι τὴν ἡμέραν. Ἀντιστρατηγικὴ ἀμυνα, προβολεῖς ἐστρατευμένοι πρὸς τὸν οὐρανόν, νυκτερινὰ καταδιωκτικά, εἶναι οἱ ἀμειστοὶ κίνδυνοι, κίνδυνοι, καθιστάμενοι ἀκόμη σοβαρώτεροι, μετὰ τὴν πρόσδοτον τοῦ πολέμου, οἱ ὁποῖοι παρ' ὅλα αὐτὰ ἀποφεύγονται. Τώρα δὲν εἶναι μόνον αἱ ἀντιστρατηγικαὶ πυροβολαρχίαι ποῦ μάς περιμένουν, ὅπως ἄλλοτε, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ αἱ φωτεινὰ δεσμίαι τῶν προβολέων καὶ τὰ καταδιωκτικά, τὰ ὁποῖα προσπαθοῦν νὰ μάς ἀνακαλύψουν, ὅχι εἰς τὰ τυφλά, ἀλλὰ μετὰ τὴν ὀδηγίαν ραδιοεντοπιστῶν. θεωρητικῶς, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ δι' ἡμᾶς ὁδὸς διαφυγῆς, εἰς τὴν πραγματικότητά ὅμως, ὅπως βλέπεις, ὑπάρχει, ἀφοῦ κάθε βράδυ ἐπιπρόσθετον σώοι καὶ ἀβλαβεῖς. Ἀφοῦ ἐξοφτώσωμεν τὰς ὁδοὺς μας ἐπὶ τοῦ στόχου μας, ἐκτελούντες τὴν σκόπευσιν μας, ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν, ἐπιστρέφωμεν καὶ τὸ ταξίδιον τῆς ἐπιστροφῆς, δὲν παρουσιάζει περισσότερας δυσκολίας, ἀπὸ τὸ ταξίδιον τῆς μεταβάσεως, παρὰ μό-

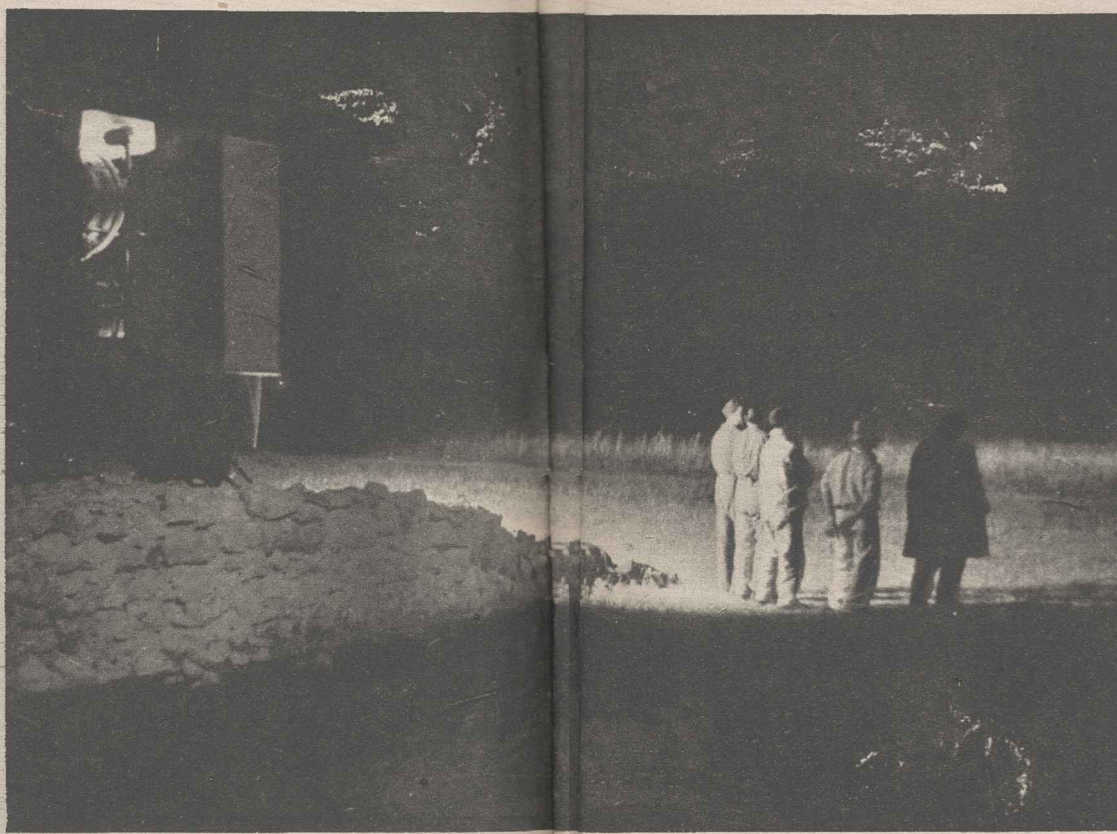
νον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσεγίωσιν ἡ ὁποία λαμβάνει χώραν εἰς τὸ φωτεινὸν τμήμα καὶ διὰ τὴν ὁποίαν δύναμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν ἐπίσης καὶ τοὺς προβολεῖς τοῦ ἀεροπλάνου. Ὁ νεαρὸς σηματοδότης, ὁμιλεῖ περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων εἰς τὸν ὅσον ἐλαφρῶς ἀκαδημαϊκόν, θέλει νὰ μοῦ τὰ ἐξηγήσῃ ὅλα, καλὰ, εὐκρινῶς, μετὰ ἡρεμίαν καὶ δταν τὸν ἀκούει κανεὶς, χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὴν σημασίαν τῶν λέξεων, φαίνεται ὅτι δίδασκε μάθημα βοτανικῆς, οἱ κίνδυνοι, αἱ δυσκολίαι, δὲν εἶναι παρὰ σημεία καὶ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, ἓνος θεωρημάτος, ποῦ ἔχει ἓνα ὀρισμένον θέμα καὶ λύσιν ἀκριβῆ, ἀντιθέτως ὅμως πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποία διατηρεῖται εἰς ἰσορροπίαν ἐπὶ τεταμένῳ σχοινοῦ, μεταξὺ τῆς δεξιότητος τοῦ πιλότου καὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἀεροπλάνου, ἰσορροπίαν τὴν ὁποίαν, ἡ νύξ καὶ ἡ ἀντίδρασις τοῦ ἐχθροῦ, προσπαθοῦν νὰ παρεμποδίσουν εἰς καθὲ στιγμήν. Ἐμεῖνα σκεπτικός, διότι κάποτε ἐξετέλεσα μίαν νυκτερινὴν διαδουκτικὴν πτήσιν, καὶ δὲν εἶδον τίποτα, ἀπολύτως τίποτα, ἡ εὐθεία ἀφήγησις δὲν μ' ἐβοήθησε νὰ πλησιάσω εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν ἀλήθειαν. Τώρα ὁ διοικητὴς ὑπέγραψε τὴν ἀναφορὰν καὶ κάποιον μεταβαίνοντα νὰ κοιμηθῶμεν ἡ μᾶλλον πηγαίνοντα νὰ κοιμηθῶμεν: ἐγὼ δὲν συστάω ἀκόμη, μένω γὰρ νὰ παρατηρήσω εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός, διὰ νὰ προσπαθῶ νὰ πεισθῶ ὅτι εἶναι ἀλήθεια ὅ, τι εἶδον, ὅτι εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὰ ἀεροπλάνα ἔφωσαν, ὅτι ἐπέστρεψαν, ὅτι εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὸ παιδί, μετὰ τοῦ ὁποῖον ἐκουβέντιασα πρὸ ὀλίγου, τὴν νύκτα πηγαίνει νὰ βαμπαρδίσῃ τὴν Μάλταν, ὡς νὰ ἦτο ἡμέρα. Καὶ κατὰ τὸ διαπιστώσατο τοῦ πολέμου ἐπίσης, πολλὰ πράγματα εἶναι ἀκατανόητα.

ETTORE DELLA GIOVANNA

ἀκολουθεῖ

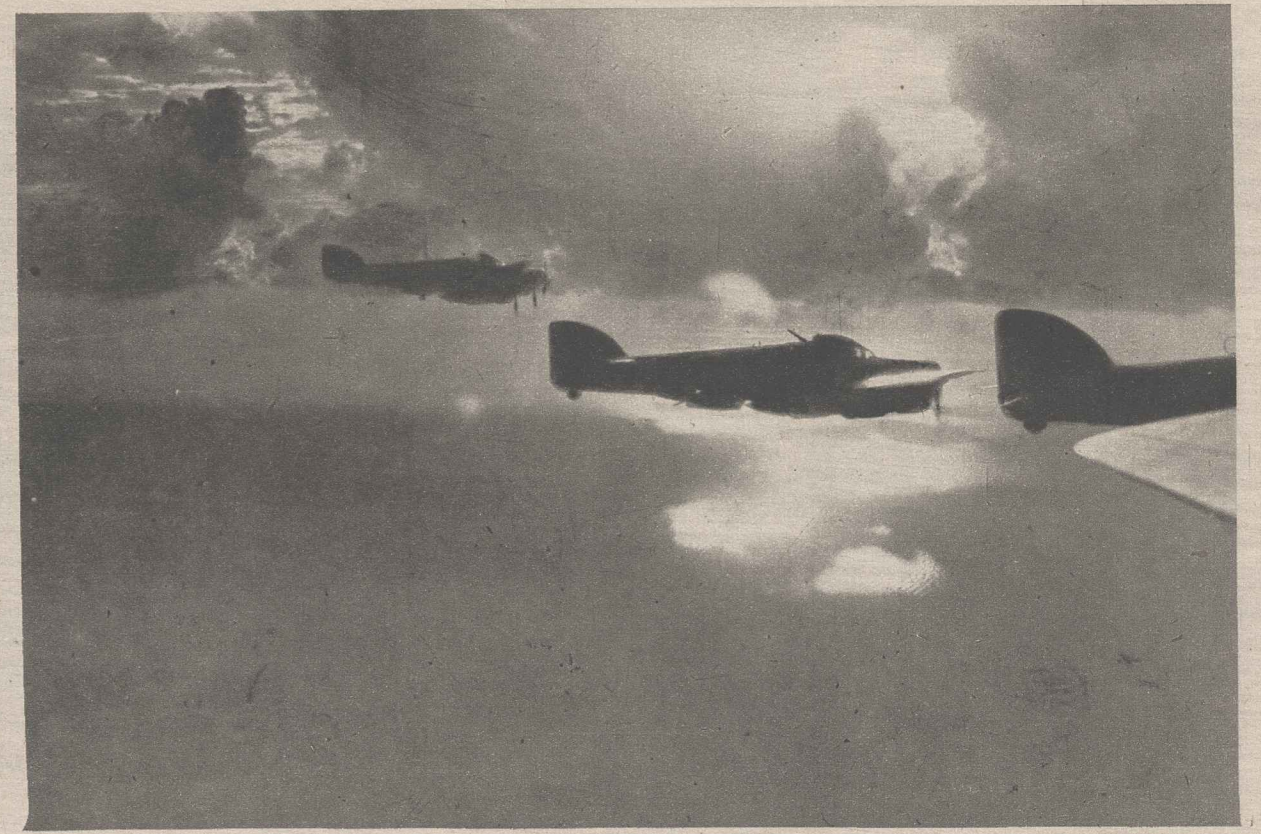

1 Μετ' ολίγα λεπτά φεύγουν: τὸ χιόνι, πὺ καλύπτει τὸ ἀεροδρόμιον καὶ τὸ ψῦχος, δὲν εἶναι ἐμπόδια δυνάμενα ν' ἀπασχολήσουν τοὺς ἀεροπόρους. Τὸ μόνον καὶ πραγματικὸν ἐμπόδιον, εἶναι τὸ σκότος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ δὲν ἀπασχολεῖ, παρ' ὅλας τὰς σοβαρὰς δυσκολίας πὺ παρουσιάζει διὰ τὴν πτήσιν. Οἱ ἀεροπόροι ἐξησκημένοι εἰδικῶς, ἀποκτοῦν μίαν ἀστάθμητον εὐαισθησίαν, τόσοσ ὅμως ζωηράν καὶ ἀσφαλῆ καὶ πάντοτε παροῦσαν, ὥστε ἀντιμετωπίζουν μὲ ἀπόλυτον ἡρεμίαν, τὰς ἀποστολὰς, ἐντὸς τοῦ νυκτερινοῦ σκότους.

2 Ἡ φωτοηλεκτρικὴ εἶναι ἀναμμένη: κατὰ τὸν πόλεμον ὁ φάρος ὁ φωτίζων τὸ ἀεροδρόμιον, μένει ἀναμμένος μόνον ὀλίγα λεπτά, τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ νὰ διασχίσουν τὰ ἀεροπλάνα τὸ φωτιζόμενον τμήμα. Μόλις τὸ

ἀεροπλάνον ἀποσπασθῇ τοῦ ἐδάφους, τὸ σκότος ἐπανερχεται καὶ αὐτὴ εἶναι μία ἀπὸ τὰς δυσκολωτέρας στιγμὰς διὰ τὸν πιλότον, πὺ πρέπει νὰ συνεχίσῃ ἀμέσως τὴν πτήσιν, βάσει τῶν λεπτῶν καὶ πολυπλόκων μηχανημάτων.

3 Ἰέρακες ἐν πτήσιν ὑπὲρ τὴν Μεσόγειον, κατὰ σεληνόφωτον νύκτα: ἡ σελήνη ἀποτελεῖ σχετικὴν βοήθειαν, διότι ὅχι μόνον ἐκ τοῦ ὕψους ἐκείνου, δὲν παρέχει τὴν δραστὴτητα ἐκείνην, τὴν ὅποιαν γνωρίζουν γενικῶς, οἱ περιπατοῦντες εἰς τὰς πόλεις ὑπὸ τὸ φῶς τῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπίσης καθιστὰ ἀπαραιτήτους, ὠρισμένας εἰδικὰς προφυλάξεις εἴτε κατὰ τὸ διάστημα τῆς πτήσεως, εἴτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιθέσεως. Παρ' ὅλα αὐτὰ, λέγουν οἱ πιλότοι, ἡ σελήνη εἶναι μία σιωπηλὴ σύντροφος.

4 Ἀναχώρησις ἐνὸς σμήνους πελαργῶν: εἴπομεν ὅτι ἡ φωτοηλεκτρικὴ, δὲν μένει ἀναμμένη, παρὰ κατὰ τὰ ὀλίγα λεπτά, τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἀπογείωσιν, ἐνίστε ὅμως ἡ ὁμίχλη εἶναι τόσοσ πυκνὴ, οἱ κίνδυνοι διὰ τοὺς ἀεροπόρους τοὺς ἀπογειωμένους, ἀπὸ νέας ἀεροδρόμια, τόσοσ σοβαροί, ὥστε οἱ προβολεῖς φωτίζουν μέχρις ὅτου τὰ ἀεροπλάνα λάβουν γραμμὴν πτήσεως. Ἰσαὶ προφυλάξεις λαμβάνονται καὶ διὰ τὴν προσγείωσιν, ἐκτὸς ἂν ἡ βάσις εὐρίσκεται εἰς συναγεμὸν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὰ ἀεροπλάνα προσγειοῦνται εἰς ἄλλο πλησίον ἀεροδρόμιον, σύμφωνα μὲ τὰ

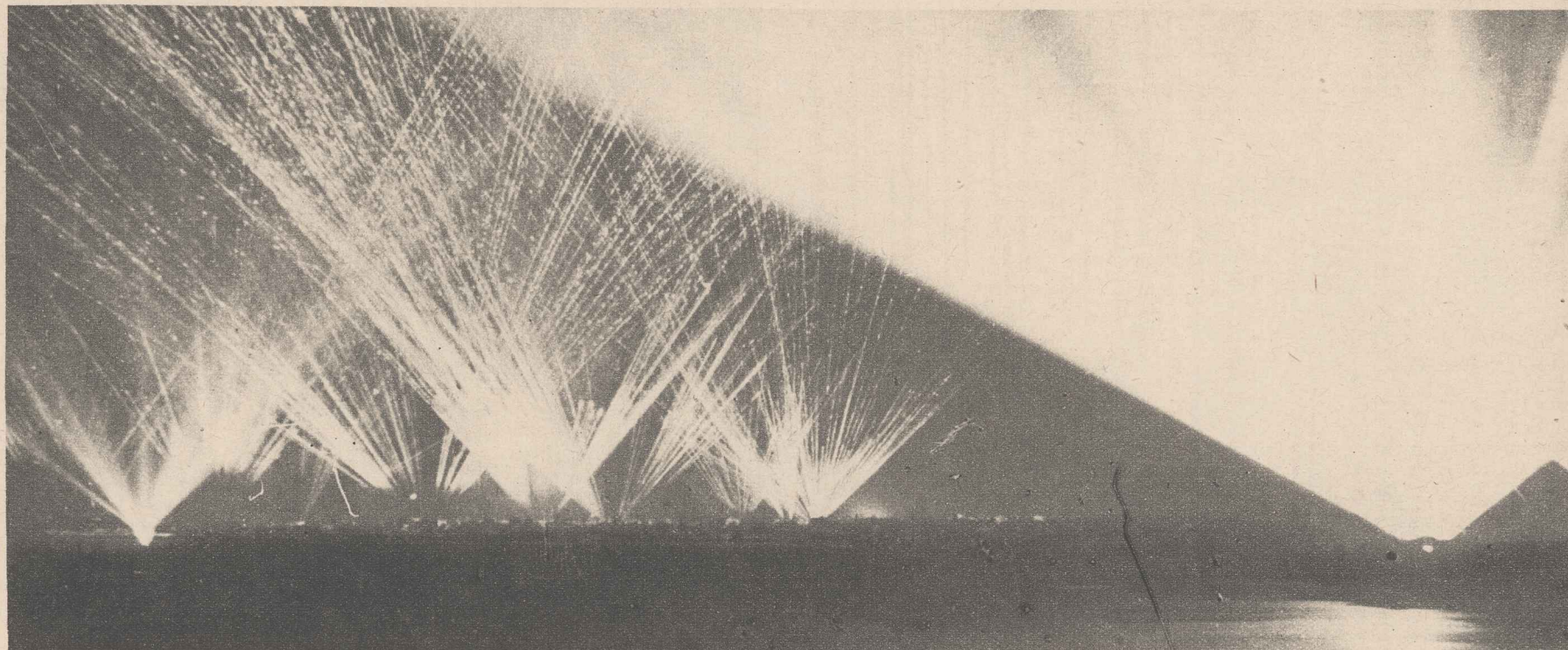
ληφθέντα μέτρα, ἢ περιμένουν, νὰ παύσῃ ὁ συναγεμὸς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσηί, συμμορφούμενα πρὸς τὰς διαταγὰς, τὰς ὁποίας ἔλαβον.

5 Τὰ ἀεροπλάνα φθάσαντα καθέτως, τῆς ὑπὸ βομβαρδισμὸν βάσεως, ρίπτουν τὰς φωτεινὰς ροκέτας, διὰ νὰ φωτίσουν τὸν στόχον. Ἡ σκοποβολὴ γίνεται, ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν, καὶ ἡ νύξ δὲν εἶναι στοιχεῖον προκαλοῦν σφάλματα. Φυσικὰ τὰ καθήκοντα τοῦ πιλότου, εἶναι διάφορα, διότι πρέπει ἐπίσης νὰ προφυλαχθῇ τόσοσ ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν ἀντιαεροπορικῶν πυροβολαρχιῶν, ὅσον καὶ τὰς παγίδας τῶν ἀνυψουμένων καταδιωκτικῶν.

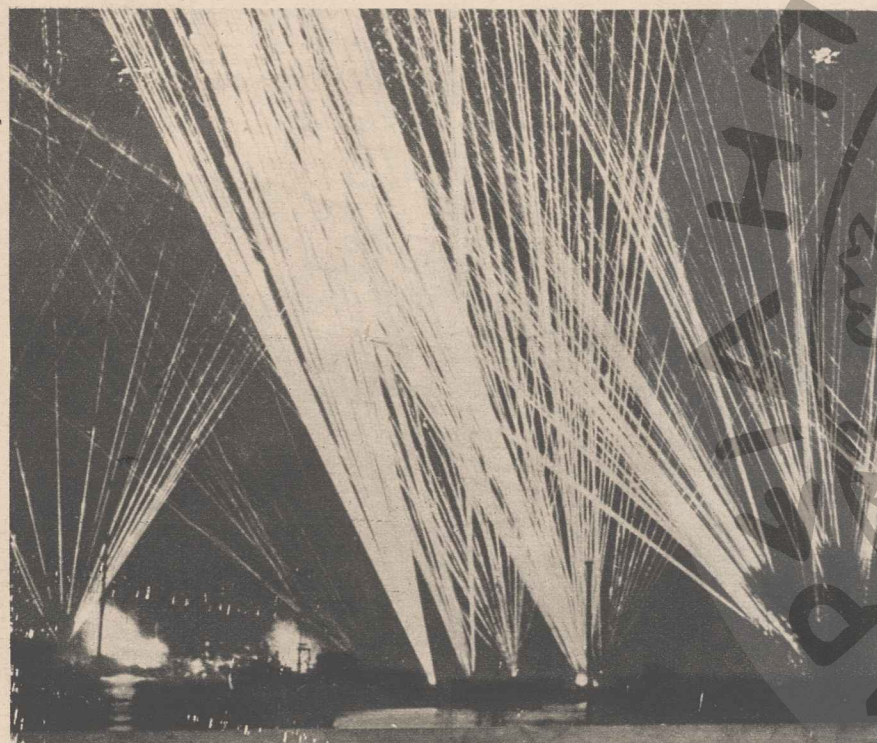
6 Αί φωτειναι παραβολαι των βλημάτων των αντιαεροπορικων πυροβολαρχιων, αποτελουν θεαμα το οποιον θα ητο ασφαλως υπερβολικόν, αν δεν ητο δραματικόν, δια τον πετώντα και τον υποχρεωμένον να διασχίση τον πυρίνον φραγμόν, δια να δυνηθῇ να ἐπισημάνῃ ἀσφαλῶς τὸν στόχον καὶ νὰ ρίψῃ τὰς ὀβίδας του. Ὑψηλότερα, καίροφυλακτοῦν τὰ καταδιωκτικά, τὰ ὁποῖα συνήθως, δι' εὐνοήτους λόγους, δροῦν εἰς τμήμα μὴ προσβαλλόμενον ἀπὸ τὴν ἀντιαεροπορικὴν ἀμυναν. Ὁ πιλότος, ἐπομένως, ὀφείλει καὶ εἰδικῶς κατὰ τὰς στιγμὰς αὐτάς, νὰ ἔχῃ ὄχι μόνον τὴν συνήθη κυριότητα τοῦ αερο-

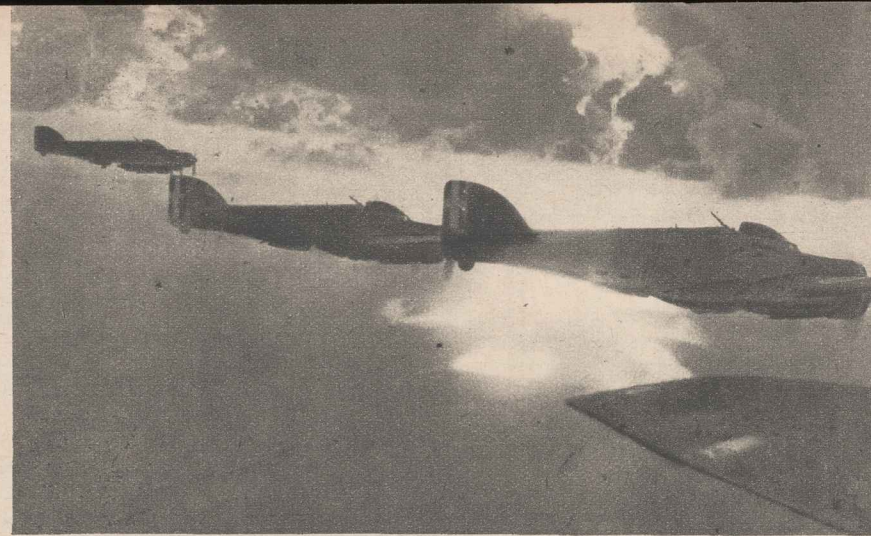
7 Ἐτερον στοιχεῖον ἀμύνης ἀποτελοῦν οἱ προβολεῖς, οἱ ὁποῖοι καθιστοῦν εὐκολωτέραν τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ἐπιτετιμένου ἀεροπλάνου καὶ πού θὰ ἔπρεπε νὰ συσκοτίσουν τὴν ὄρασιν τῶν πιλότων, μειώνοντες ἢ καὶ ἐκμηδενίζοντες τὴν δυνατότητα τῶν δράσεως, ἐναντίον ὧμος τοῦ ἀμυντικοῦ αὐτοῦ μέσου, οἱ πιλότοι, ἀντιτάσσουν, ἀφ' ἑνὸς τὴν ἱκανότητα τῶν εἰς τὸ ν' ἀποφεύγουν τὰς ἀναζητήσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰδικὰς διόπτρας ἐξουδετεροῦσας τὸ ἀποτέλεσμα τῶν φάρων ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν. Οὐσιαστικῶς ἡ ἀερομονομαχία εἶναι δυνατὴ κατὰ τὴν νύκτα ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν.

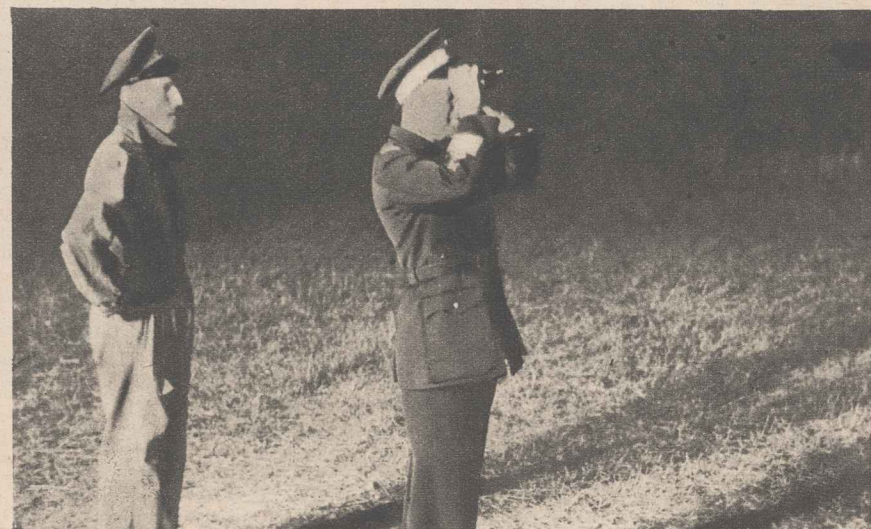
πλάνου, ἀλλ' ἐπίσης καὶ τοσαύτην ἐμπειρίαν, διὰ τὰς νυκτερινὰς πτήσεις, ὥστε νὰ δύναται νὰ δρᾷ, δηλαδὴ νὰ κτυπᾷ ὑπερασπιζόμενος, νὰ λαμβάνῃ τὸν δρόμον τῆς ἐπιστροφῆς, ὑπερπηδῶν ὅλα τὰ φράγματα, τὰ τοποθετούμενα εἰς τὸν δρόμον του, ὅπως τὰ ἀμείλικτα καταδιωκτικά καὶ τὰ πυρά.

8 Εἰς τοὺς λιμένας, εἰς τὴν παράκτιον καὶ λιμενικὴν ἀντιαεροπορικὴν ἀμυναν, προστίθεται ἐνίοτε καὶ ἡ ἀμυνα τῶν πολεμικῶν, τῶν ἡγυροβλημένων εἰς τὸν λιμένα τῆς βάσεως. Τότε τὰ φράγματα καθίστανται ἀποτελεσματικώτερα καὶ σκληρότερον τὸ καθήκον τοῦ πιλότου.

9 Ἰερακες ἐπιστρέφοντες τὴν αὐγὴν, ἀφοῦ ἐξετέλεσαν μακράν καὶ δύσκολον νυκτερινὴν ἀποστολὴν. Συχνὰ τὰ βομβαρδιστικά, ἀφοῦ τελειώσῃ ἡ δράσις τῶν ἐπὶ τῶν στόχων, ὀφείλουν ν' ἀντιμετωπίσουν συναντήσεις μετὰ τῶν καταδιωκτικῶν τὰ ὁποῖα ἀνυψούμενα ἀμέσως τὰ παρακολουθοῦν.

10 Ἐπιστρέφουν. Ὁ Συνταγματάρχης διοικητὴς τοῦ ἀεροδρομίου, ἀνιχνεῖ τὴν νύκτα, διὰ νὰ ἴδῃ, πρὶν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, πρὶν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὰς ἀκτίνες τῶν προβολέων τὰ ἀεροπλάνα τῶν «παλληκαριῶν του». Ἐπιστρέφουν ὅλοι, ὁ συνταγματάρχης μειδιά, καὶ τώρα περιμένει τοὺς πιλότους, οἱ ὁποῖοι θὰ τοῦ περιγράψουν τὰς λεπτομερεῖας τῆς δράσεως τῶν.

11 Καταδιωκτικά ἐπιστρέφοντα μετὰ τὰς πρώτας φῶτας τῆς χάραξης, ἀπὸ νυκτερινὴν ἀποστολὴν. Τὰ μὴ προωριζόμενα εἰς τὴν νυκτερινὴν ἀμυναν καταδιωκτικά, συνήθως δὲν ἐκτελοῦν ἀποστολὰς, ἐνίοτε ὅμως συμβαίνει ν' ἀπογειωθοῦν, πρὸ τῆς αὐγῆς καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν δύσιν καὶ τότε καὶ αὐτοὶ οἱ πιλότοι ἐπίσης, πρέπει νὰ γνωρίζουν νὰ πετοῦν εἰς τὸ σκότος.

12 Οἱ πιλότοι ἐξέρχονται τῶν ἀεροπλάνων καὶ διευθύνονται πρὸς τὸ Διοικητήριον, διὰ τὴν ἀναφορὰν εἰς τοὺς ἀνωτέρους τῶν καὶ κατόπιν πηγαίνουν εἰς τὸ μπάρ, διὰ νὰ πιοῦν ἕνα καφέ, καὶ διὰ νὰ διηγηθῇ ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον, τὰς πλέον παθητικὰς φάσεις, τὰς πλέον δραματικὰς στιγμὰς, τῆς μόλις ἀποπερατωθείσης πτήσεως, μετὰ ἀπλότητα καὶ μετριοφροσύνην.

Ο ΕΛΛΗΝΟ ΒΕΝΕΤΙΣΜΟΣ

Ο έλληνο-βενετισμός, ή η συνεργασία μεταξύ Βενετίας και Έλλήνων, μεταξύ του Ιταλικού πνεύματος και του ελληνικού πνεύματος, έσωσε κατ' αυτόν τον τρόπο, μέσα από την ανατολική Μεσόγειο, από την μουσουλμανική κατάκτηση, διετήρησε το ευρωπαϊκό πνεύμα, εις το πλέον προχωρημένο σημείον του, και διετήρησε ελεύθερον, αν όχι ολόκληρον, τουλάχιστον μέγα μέρος του ελληνισμού, από το 1204 μέχρι το 1717, ήτοι μέχρι της εποχής κατά την οποίαν δεν ήτο πλέον δυνατόν να γίνη λόγος δια μουσουλμανικήν κατάκτησιν, άλλ' αντίθετως ηρχίζε η ευρωπαϊκή κίνησις.

Αυτά είναι γεγονότα ιστορικώς βεβαιωθέντα, επί των οποίων ουδεμία συζήτησις είναι δυνατόν. Αυτά αποδεικνύουν ότι συχνάκις, εκείνο το όποιον, από την εξωτερικήν του μορφήν, παρουσιάζεται ως κατάκτησις και ως πράξις βίας, δύναται να γίνη μία συνεργασία χρήσιμος και βαθεία και ότι τα σύνορα ενός κράτους, δεν τα παραβιάζουν πάντοτε, μόνον διά να το υποδουλώσουν, αλλά συχνά διά να το ελευθερώσουν. Εις την περίπτωση του έλληνο-βενετισμού, θα ήτο ούχι αναγκαία υπερβολή να είπωμεν ότι εις τας προθέσεις των κατακτητών υπήρξε από τας αρχάς σχέδιον άπελευθερώσεως. Η κατάκτησις της Κωνσταντινουπό-

λεως, γενομένη από την 4ην σταυροφορίαν, έγινε εναντίον της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, όχι απ' εθέας εναντίον των μουσουλμάνων. Άλλωστε υπήρξε κατάκτησις ειλικρινής, οδηγηθείσα και εμπνευσθείσα από βενετούς, μη δώσασα όμως εις αυτούς ουδεμίαν ήπειρωτικήν κτήσιν. Ήμειν όμως κύριοι των νήσων και της χερσονησιακής Έλλάδος, και όταν η μουσουλμανική κατάκτησις, ανέτρεψε την Βυζαντινήν Αυτοκρατορίαν και έκαμε την Κωνσταντινούπολιν το κέντρον της ακτινοβολίας της, η ιστορία είχε δώσει εις τας χείρας του έλληνο-βενετισμού το προύργιον, επί του οποίου θα ήτο δυνατόν να υπερασπίση τον ευρωπαϊκόν πολιτισμόν και την χριστιανωσύνην.

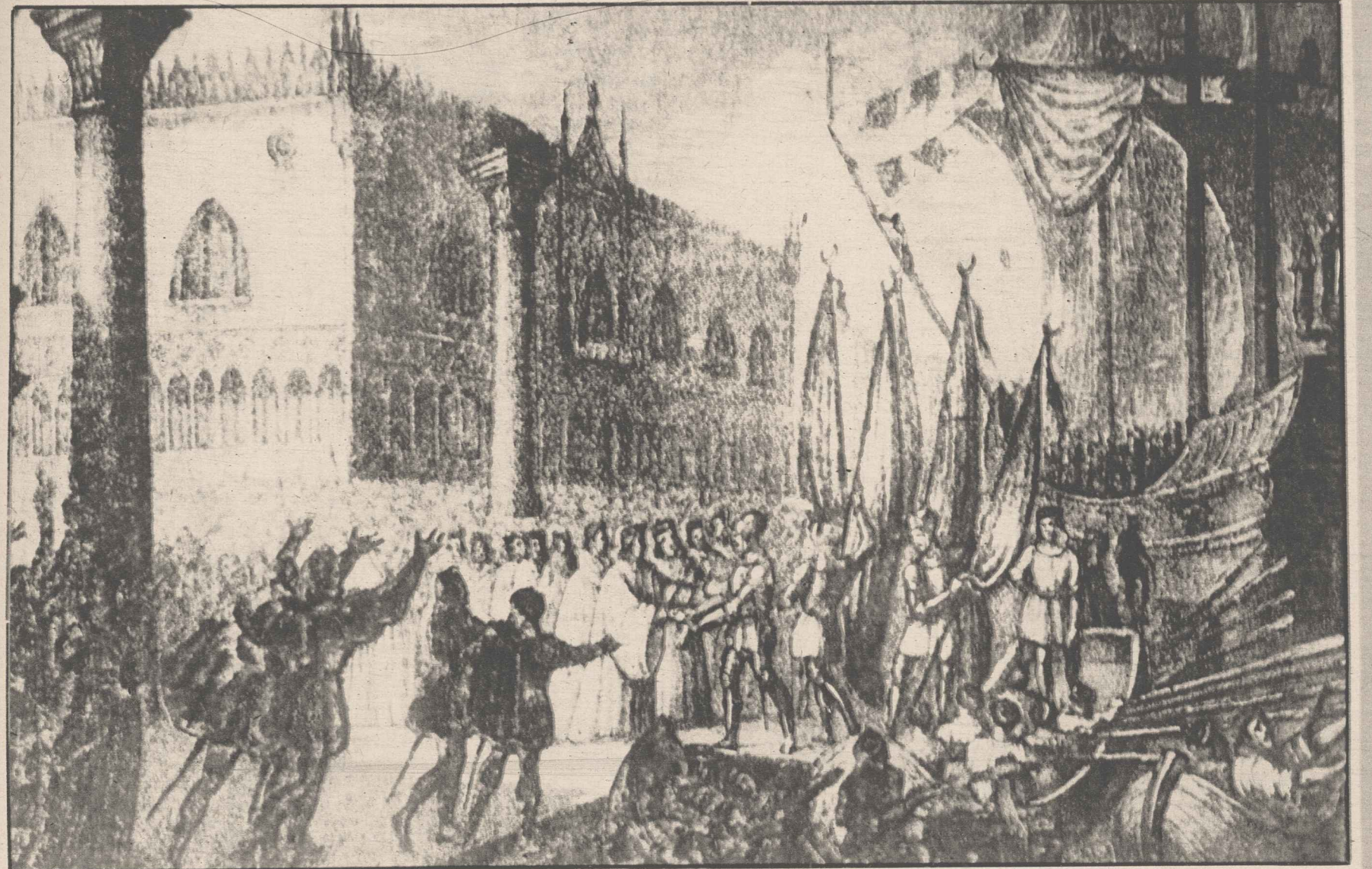
Η υπεράσπισις αυτή έξ' άλλου, θα καθίστατο αδύνατος αν άπέμενε ίχνος του αρχικού κατακτητικού πνεύματος και αν αυτό δεν είχαν αποκατασταθεί από βαθύ πνεύμα συνεργασίας μεταξύ Ιταλών και Ελλήνων. Χωρίς άμφιβολίαν το άσθημα ότι ο μουσουλμάνος ήτο κοινός έχθρός, συνετέλεσε πολύ εις την δημιουργίαν του πνεύματος αυτού, αλλά και αυτό θα ήτο άνεπαρκές χωρίς την παρουσία της μεγάλης βενετικής τέχνης.

Ο μικρός αυτός λαός, κλεισμένος εντός της λιμνοθαλάσσης του, έγνώριζεν ότι η άποστολή του δεν ήτο

ούτε ν' αποικίση, ούτε να υποκαταστήση άλλους λαούς εις την κατοχήν των εδαφών των, αλλά μόνον διά να χρησιμεύση εις αυτούς ως ήθικός οδηγός κατά την εποχήν της δύσεώς των, να παράσχη εις αυτούς στρατιωτικήν προστασίαν, ικανήν να τους θέση εν άσφαλεία, από εξωτερικάς επιθέσεις, υπό την σκιάν μιας σημαίας μη έχούσης χαρακτήρα στενώς εθνικιστικόν, να επιτρέψη απ' εναντίας εις αυτούς να διατηρήσουν και ν' αναπτύξουν το εθνικόν των πνεύμα και την ικανότητά των. Αυτή υπήρξεν η πολιτική της Βενετίας εις τας Ίονιους, τας Κυκλάδας, τας Σποράδας, τον Μωρέα και την Κρήτην. Πολιτική κληρονομηθείσα από τους Ρωμαίους, (και δι' αυτό επίσης πνευματικώς ο έλληνο-βενετισμός είναι κληρονόμος του έλληνο-ρωμαίου) οι οποίοι είχαν ήδη δώσει το παράδειγμα ενός λαού, ο οποίος δεν ζητεί να καταπιέση άλλους ούτε και μετά την κατάκτησιν, άλλ' αντίθετως παρέχει εις αυτούς την άρχήν ενός κοινού πολιτισμού, μίαν κοινήν άστυνομίαν διά να τον υπερασπίση, ένα κοινόν σήμα διά να τον συνταυτίση. Το κοινόν σήμα του έλληνο-βενετισμού δεν υπήρξε ούτε καν η Βενετία, υπήρξεν ο Άγιος Μάρκος. Εί- ναι αδύνατον να μη υπενθυμίσωμεν εις το σημείον αυτό, τας λέξεις της προκηρύξεως των λαών των Ίονίων,

κατά την στιγμήν κατά την οποίαν, μετά το Καμποφόρμιο και το Συνέδριον της Βιέννης, έξηλθον από την κοινότητα του Άγίου Μάρκου διά να μεταβούν, υπό το στείρον και άγονον άγγλικόν προτεκτοράτον. «Υπό την κατοχήν σου, Άγιε Μάρκε, έλεγεν η προκήρυξις έζησαμεν ετυχείς». Εις τας λέξεις αυτές περιέχεται όλος ο έλληνο-βενετισμός, η κοινή άρχή, η έλλειψις κάθε μορφής εξαρτήσεως, η πίστις προς ένα άπλοον τύπον, πού άνήκε έξ ίσου εις τον ονομαστικώς κατακτητήν λαόν και εις τον κατακτηθέντα λαόν.

Με άπόλυτον συνοχήν, με αυτήν την αντίληψιν η Βενετία έπεξέτεινε εις τους Έλληνας των νήσων, τα προνόμια, τα άπορρέοντα εκ του κοινού τύπου «Άγιος Μάρκος». Είναι γνωστόν ότι η Βενετία γεννηθείσα ως ελεύθερα δημοκρατία, μετεμορφώθη βραδέως, μετά το συνέδριον του Γκράτου (ανάγκη να το ονομάσωμεν κατ' αυτόν τον τρόπον έλλειψει καλλιτέρου) εις άριστοκρατικήν ολιγαρχίαν, με τάξεις άστηρως κλειστάς, εντός των οποίων δεν ήδύνατο να καθέξη πολιτικήν θέσιν, παρά μόνον ο άπόγονος των κατεχόντων τοιαύτην, κατά την ίδρυσιν του συμβουλίου. Αι οικογένειαι αι διακρινόμεναι διά του άποκλειστικού αυτού δεσμού καταγωγής, ήσαν έγγεγραμμένοι εις βιβλίον άποκαλού-

Η ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΙΚΗ είσοδος εις Βενετίαν, του Λαζάρου Μοντασένγκου, επιστρέφοντος από τας έκ των Δαρδανελλίων και του Αιγαίου επιχειρήσεις του.

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ του Σοποτό, έκπορθηθέν από τα στρατεύματα του Σεβαστιανού Βενιέρου τον Ίούνιον του 1570, παρά την κρατεράν άμυνάν του.

μενον «ή Χρυσή βίβλος». Η Βενετία, παρ' όλον αυτό, δεν περιώρισε την χρυσήν βίβλον εις την κλειστήν της αριστοκρατίαν. Η χρυσή βίβλος έπεξετάθη εις τας Ιονίους νήσους και αποτελεί ακόμη την βάσιν, διά την ιστορίαν, διά την κατανομασίαν των πρώτων τοπικών ιστορικών οικογενειών. Τά δύο αίματα συνεχω-νεύθησαν κατ' αυτόν τόν τρόπον, υπό τόν κοινόν τύπον του 'Αγίου Μάρκου και αί χρυσαί βίβλοι των έλλη-νικών νήσων δύνανται να θεωρηθούν τά θεμελειώδη έγγραφα της ιστορίας του Έλληνο-βενετισμού.

Εις την θαυμασίαν αυτήν πολιτι-κήν υπήρχον βασικοί λόγοι, έκτός άπό την γενναιοφυχίαν του καθεστώ-τος του 'Αγίου Μάρκου και άπό την σύνεσιν των κυβερνητών της Βενε-τίας.

Οί βασικοί λόγοι ήσαν ότι ο έλ-ληνο-βενετισμός ήτο μία άπ' εύθειας κληρονομία του έλληνο-ρωμαϊσμού και ως τοιαύτη άντεπεκρίνετο προς την αντίληψιν, ή οποία είχε δώσει λαβήν εις την ίδρυσιν της 'Ανατολι-κής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, εις την συγχώνευσιν του Ιταλικού πνεύ-ματος και του ελληνικού πνεύματος, εις την ανατολικήν Μεσόγειον και πέραν αυτής. Η αντίληψις αυτή δεν έκαμε άλλο παρά να έπιστρέψη προς τά όπίσω, διότι ή ίδια ή Βενετία ύ-πήρξε άπό τας άρχάς μία βυζαντινή μορφή, όπως τό άποδεικνύουν και ή άρχική τέχνη της και ή αρχιτε-κτονική της. Η χρυσή βοϋλα και ή χρυσή βίβλος, δύνανται να θεωρηθούν ως μία άπάντησις και μία έρώτησις, εις την διαλεκτικήν ιστορίαν της 'Α-νατολικής Μεσογείου. Θα ήτο άνα-γκαϊόν να γραφή βιβλίον διά να πε-ριγραφή ή ζωηρά, εύγενής και πο-λεμική ζωή, την όποιαν διήγουν ο έλληνο-βενετισμός, εις την γωνίαν αυτής της Εϋρώπης, διά μέσου πέν-τε αιώνων. Μία ζωή μετάξης και σι-δήρου, εύγενών πράξεων και διηνε-κών πολέμων, κατά τό διάστημα της όποιας είναι άδύνατον να εύρεθούν ίχνη των ρυπαροτήτων, των αύθαι-ρεσιών, των βιαιοτήτων και της γνω-στής εις όλους έμπορικότητος, την όποιαν τά δυτικά κράτη, ή 'Αγγλία και ή Γαλλία, εισήγαγον, όταν δι-είσθησαν και ήρχισαν τόν ποτατόν συναγωνισμόν των, με βάσιν τας μη-χανορραφίας και την διαφθοράν των λαών της έγγϋς ανατολής.

Εις την νέαν Εϋρώπην, ή τελευ-ταία αυτή περίοδος, πρέπει να θε-ωρηθή ως κλεισθεΐσα όριστικώς. Εί-ναι ακόμη πρόωρον διά να προϊδω-μεν ποία θα είναι αί όριστικά μορ-φαί της 'Ανατολικής Μεσογείου. Έ-κείνο όμως τό όποιον δυνάμεθα να βεβαιώσωμεν είναι ότι δεν θα έπι-τραπή να συνεχισθή τό καθεστώς αυ-τό των συνεχών διαφθορών και εισβο-λών, και ότι νέοι τύποι, κληρονόμοι με την σειράν των του έλληνο-ρω-μαϊσμού και του έλληνο-βενετισμού, θα αναλάβουν τόν έλεγχον της ζώ-νης αυτής, ή όποια δύναται να όνο-μασθί ό άκρογωνιαίος λίθος της εϋ-ρωπαϊκής αυτοκρατίας και θα συ-νεχίσουν εις τούς αιώνας την υπερά-σπισιν του πολιτισμού μας.

CAR. SCAR.

ΧΑΡΤΗΣ της νήσου Κρήτης κατά την εποχήν της Βενετικής κατοχής. Η Βενετική κυβέρνησις της Κρήτης υπήρξε κυβέρνησις σώφρων, τόσοσ όστε, όταν είκοσιν έτη μετά την μουσουλμανικήν κατάκτησιν, ό Δομένικος Μετσένγκο, παρουσιάσθη ενώπιον των Χανίων και εκάλεσε τούς κατοίκους να έπαναστατήσουν, πολλοί όμάδες Κρητών, υπό τόν Μακαριώτην, ήκολούθησαν τούς Βενετούς και έπανεκατέκτησαν τό δυτικόν τμήμα της νήσου.

ΤΕΛΟΣ

ΤΟ ΒΡΕΦΟΣ ΕΙΝΑΙ ΙΕΡΟΝ

Μόνον οί μεγάλοι πολιτισμοί είχαν και είναι δυνατόν να έχουν κοινο-κόν πρόβλημα βρέφους. Καθ' όλας τας εποχάς και εις όλους τούς λα-ούς, μικροτέρου πολιτισμού, τό βρέ-φος ήτο και είναι πρόβλημα σχεδόν άποκλειστικώς μητρικόν. Η μητέρα τό άνατρέπει, όπως δύναται, τό με-γαλώνει όσον μπορεί, τό εγκαταλεί-πει εις την ζωήν, όταν εξαντλείται ή κάθε δυνατότης της να του παρά-σχη βοήθειαν. Εις πολλούς λαούς και επί πολλούς αιώνας τό βρέφος και τό παιδίον άπετέλεσαν άντικεί-μενον εκμεταλλεύσεως και έμπορίου. Τό ανθρώπινον είδος έστιγματίσθη με τας άτίμους αγοράς όπου τά παι-δια ήγοράζοντο, έπωλούντο εις τόν πλειστηριασμόν. 'Αρκεί δι' όλους ή άνάμνησις των 'Αγγλων, οί όποιοί εγκαθίδρυσαν την βιομηχανικήν των δύναμιν επί των μαρτυρικών σαρκών των μικρών.

Όταν ό κοινωνικός οργανισμός φωτίζεται από μέγαν πολιτισμόν, τό βρέφος προχωρεί εις τό πρώτον επί-πεδον των μερικών του λαού και του κράτους. Εις την πραγματικότη-τα, όλον τό μέλλον μιάς χώρας έ-ξαρτάται προκαταρκτικώς και μοι-ραίως από τας δημογραφικάς ένδει-ξεις, άν όμως δεν έλαμβάνοντο μέ-ριμνα, διά τας προβαλλούσας εις την ζωήν υπάρξεις, άν αυτές δεν άν-νεντύσσοντο ισχυρά τό πνεύμα και τό σώμα, θα έσχημάτιζον μίαν συγ-κεχυμένην και άβέβαιον μάζαν, ίκα-νήν να ύπονομεύση οιονδήποτε κοι-νωνικόν ή πολιτικόν οικοδόμημα και αυτά ταύτα τά διακριτικά χαρακτη-ριστικά του λαού.

Όταν γίνεται λόγος περί νηπίων, ό νοϋς άθελα τρέχει προς την Σπάρ-την. Οί σπαρτιάται έθεώρουν τό βρέ-φος ως προϊόν, τό όποιον όταν ήτο έλαττωματικόν απεβάλλετο.

Ίσως δεν ήδύνατο 'να πράξουν άλλο τι τό καλλίτερον, διότι ή έπι-στήμη δεν προσέφερε τότε εις τούς ανθρώπους τας θεραπείας της. Εις την 'Ιταλίαν ακολουθείται ή αντίθε-τος όδός. Τό βρέφος είναι ιερόν. Καί ένα μεγάλον ίδρυμα «Ο Εθνικός όρ-γανισμός Μητρότητας και Νηπιότη-τος» προσφέρει εις κάθε πόλιν και εις κάθε χωρίον της 'Ιταλίας, με τό συμβουλευτήρια του, τά συστήνια του, τας παιδικάς έξοχάς, με τας κατ' ό-κον έπισκέψεις του εις τας τροφούς, με τό έπιτελείον του από Ιατρούς και τόν στρατόν του βοηθών και έπισκεπτών, οδηγίας και μερίμνας διά την υγείαν του βρέφους, ακόμη και πρό της γεννήσεως του και μέχρις όπου δεν υπερβή τά πρώτα έτη. Έ-κατομμύρια μικρών υπάρξεων άπο-λαύανουν των ευεργετημάτων του οργανισμού αυτού, ό όποιος ύποκα-θιστά με αγάπην την μητέρα και την οικογένειαν, όχι εν όνόματι μιάς έκ-φύλου κοινωνίας, αλλά άκριβώς εν ό-νόματι της μητρός, της οικογενείας, της πατρίδος. NICOLA BALISTRERI

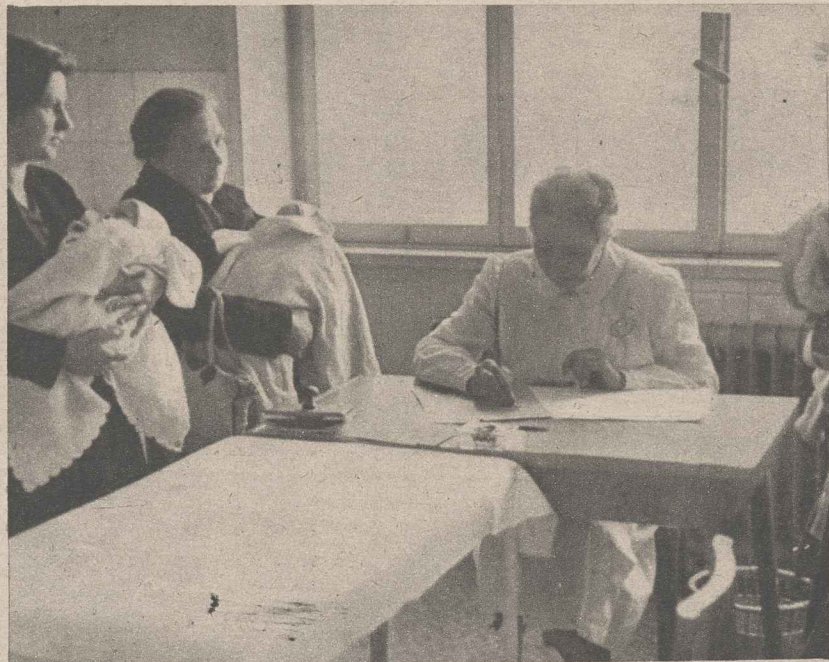
Ο ΕΘΝΙΚΟΣ οργανισμός Μητρότητας και Νηπιότητος έχει εις 'Ιταλίαν, χιλιάδας συμβουλευτηρίων, συσσιτίων και άλλων ιδρυμάτων περιθάλψεως, διά την υγείαν και την προστασίαν του βρέφους. Εις τά παιδιατρικά συμβουλευτήρια, αί μητέρες φέρουν τά τέκνα των, διά να τά εξετάζουν πε-ριοδικώς οί Ιατροί. Αί μητέρες αναμένουσαι την σειράν των με τά τέκνα των εις τας άγκάλας των.

ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΑ συμβουλευτήρια, ή περιοδική εξέταση των βρεφών, λαμβάνει χώραν με προσοχήν, προς τόν σκοπόν να δωθούν εις τας μητέρας συμβουλαι και χρήσιμοι οδηγίαι διά την άνάθρεψιν των υπάρξεων των. Διδάσκουν πως πρέπει να τρέφεται και να ένδύεται τό βρέφος, ποίοι είναι οί διάφοροι άπειλούντες αυτό κίνδυνοι και τι πρέπει να γίνεται διά ν' άποτραποϋν.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΕΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Μητρότητος καὶ τῆς Νηπιότητος, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ νοηθῇ ὑπὸ δημοκρατικὸν ἢ φιλελεύθερον καθεστῶς, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ συναντήληψις καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη δὲν ὑφίστανται εἰς τὴν ἡθικὴν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς. Τὸ ἔργον αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι λογικόν, παρὰ εἰς ὁλοκληρωτικὸν καθεστῶς, διότι μεταξύ τῶν ἄλλων εἶναι καὶ αὐτὸ ὁλοκληρωτικόν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι συνδυάζει ὅλας τὰς μορφὰς τῆς περιθάλψεως, διὰ τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδίον καὶ ἀναπτύσσει τὴν ἀπ' εὐθείας δρᾶσιν του, ἐντατικῶς καὶ εὐρέως ἐφ' ὅλου τοῦ ἰταλικοῦ ἐδάφους.

Εἶναι χρῆσιμον νὰ κατέχη ὁ Ἐθνικὸς Ὁργανισμὸς Μητρότητος καὶ Νηπιότητος, ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ἀφορῶντα ἕκαστον βρέφος καὶ εἰς βοηθός, τὰ καταγράφει εἰς εἰδικὸν δελτίον μετ' ὄνομα ἑκάστου βρέφους. Αἱ πληροφορίες ἀφοροῦν καὶ τὰ ὑγιεινομικὰ προηγούμενα τῶν γονέων.

Ο ὉΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ἱδρύσκει ὡσαύτως καὶ πυκνὸν δίκτυον ἀσύλων θηλασμοῦ, ὅπου τὰ τέκνα τῶν ἐργατῶν γίνονται δεκτὰ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας καὶ καθ' ὃν χρόνον αἱ μητέρες εὐρίσκονται εἰς τὰς ἐργασίας των. Μόλις οἱ μικροὶ φθάσουν τὴν πρωτάν, ἐνδύνονται μετὰ καθαρά ἐνδύματα.

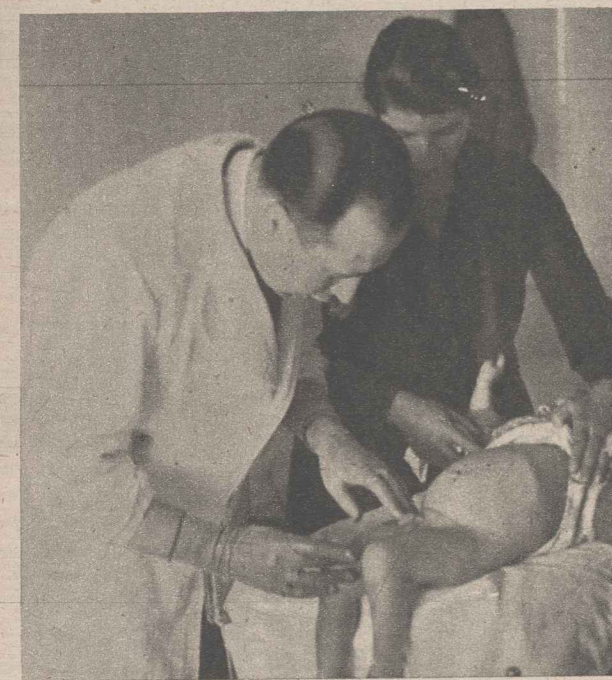
Εἶναι φυσικόν ὅτι διὰ νὰ περιθαλπηθοῦν τὰ βρέφη καλὰ, πρέπει ἐπίσης νὰ ληφθῇ φροντίς καὶ διὰ τὰς μητέρας. Εἰς τὰ εἰδικὰ μητρικὰ συστήματα, αἱ μητέρες τροφί, μεταβαίνουν διὰ νὰ λάβουν καθαρὰν τροφήν, ἢ ὅποια τρέφει καὶ αὐτὰς καὶ τὸ βρέφος. Αἱ μητέρες τοποθετοῦν εἰς τὰ εἰδικὰ λίκνα, εὐρισκόμενα πλησίον τῶν ἐστιατορίων, τὰς ὑπάρξεις των.

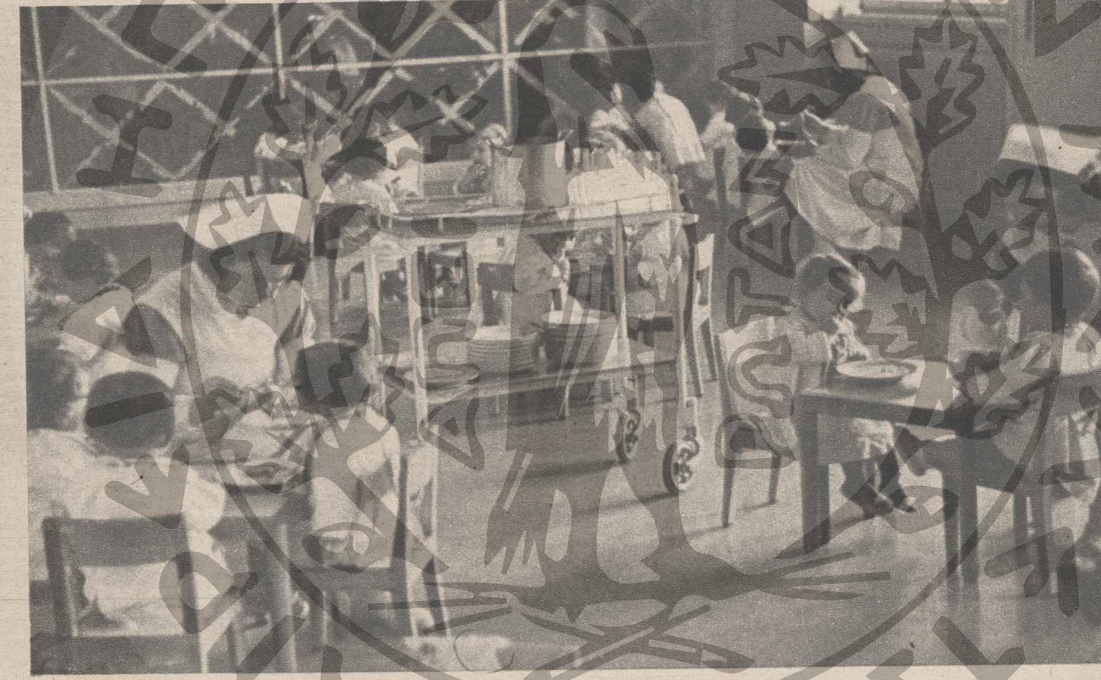
Ἡ ΕΞΕΤΑΣΙΣ τοῦ βρέφους εἶναι τελεῖα καὶ ἀκριβής. Ἐξετάζονται ὅλα τὰ ὄργανα. Καὶ τὸ βάρος τοῦ βρέφους ἔχει τὴν σπουδαιότητα του, διότι τὸ βάρος τοῦ ὑγιοῦς βρέφους πρέπει ν' αὐξάνῃ σύμφωνα μετὰ ὀρισμένην πρόδον. Μετὰ τὴν εἰδικὴν πλάστιγγα ὁ ἰατρός καὶ ὁ βοηθὸς του ἐκτιμοῦν τὴν κατάστασιν τοῦ βρέφους καὶ ὀρίζουν τὴν καλλιτέραν διαίταν.

Εἰς τὰ ἀσύλα θηλασμοῦ καὶ ἀποθηλασμοῦ, γίνονται δεκτὰ παιδιὰ ἡλικίας κάτω τῶν τριῶν ἐτῶν, αἱ μητέρες τῶν ὁποίων δὲν δύναται, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ν' ἀσχοληθοῦν μετὰ τὴν ἐπίβλεψιν των. Εἰς τὰ ἀσύλα αὐτά, παρέχεται εἰς τὰ παιδιὰ, ἐκτὸς τῆς τροφῆς καὶ πλήρης περιθάλψις ὑγιεινῇ καὶ ψυχαγωγικῇ. Ἴδου μίαν ὥραία σκηνὴ ὁμαδικῶν λουτρῶν. Τὸ κάθε παιδί τὸ περιποιεῖται μίαν ἀντι-μήτηρ καὶ τὸ πλένει εἰς μίαν εἰδικὴν λεκάνην.

Ο ἘΘΝΙΚΟΣ Ὁργανισμὸς Μητρότητος καὶ Νηπιότητος, ἔχει ἐπίσης εἰς ὅλα τὰ κέντρα τῆς Ἰταλίας, ἰδικὰ του περιφεύοντα ἰατρεία, δερματοσυσφιλοδοπαθητικά, ὅπου αἱ κληρονομικὰ ἀσθένεια καθίσταται δυνατόν νὰ διαγνωσθῶν ἐγκαίρως καὶ νὰ θεραπευθῶν.

Τὸ φαγητὸν τῶν νηπίων, τῶν φιλοξενουμένων ἀπὸ τὸ ἴδρυμα, εἶναι πάντοτε μίαν ὥραία καὶ ἐνδιαφέρουσα σκηνή. Εἰς αἰθούσας εὐρείας καὶ καθαρὰς, γεμάτας φῶς καὶ χαρὰν, τὰ παιδιὰ καθ' ὁμάδας 2 ἢ 3 εἰς κάθε τραπέζακι, τρώγουν τὴν ὑγιεινὴν τροφήν, ὑπὸ τὴν ἀγρυπνὸν καὶ στοργικὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐπιστατρίων, αἱ ὁποῖαι προσέχουν τὰς νεαρὰς ὑπάρξεις, μετὰ τὴν στοργὴν πραγματικῶν μητέρων. Ὁ Ἐθνικὸς Ὁργανισμὸς Νηπιότητος προβλέπει τὰ πάντα.

ΝΑ ΔΟΘΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΕΙΣ ΟΣΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ

Ἡ προβλεπτική δράσις τῆς Ὁργανώσεως Μητρότητος καὶ Νηπιότητος εἰς Ἰταλίαν, δὲν περιωρίζεται μόνον εἰς πολυσύνθετον περίθαλψιν ὑπὲρ τῆς υγείας καὶ τῆς μορφώσεως τοῦ παιδίου, ἀλλὰ συμπληροῦται δι' ἐνὸς συνόλου κοινωνικῶν πράξεων, διὰ τὸ μέλλον τῶν μικρῶν περιθαλπομένων, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ἡ ἐξεύρεσις ἐργασίας εἰς τοὺς ἐφήβους, ἡ ἀναγνώρισις τῶν μὴ νομίμων τέκνων καὶ τὸ λεπτότερον, ἡ υιοθέτησις τῶν μικρῶν ἐγκαταλειμμένων. Ὁ νέος Ἰταλικὸς ἀστικὸς κώδιξ, δίδει εὐκαιρίαν εἰς πολλοὺς μικροὺς ἀνευ οἰκογενείας, νὰ ἔχουν μὲ τὴν νομικὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς υιοθετήσεως, τὴν ψυχικὴν τόνωσιν καὶ τὸ στήριγμα προσώπων μετὰ τῶν ὁποίων συνδέονται, σχεδὸν ὅπως μὲ γονεῖς, καὶ τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως βοηθοῦν μὲ ὅλα τὰ μέσα, ἀκόμη καὶ μὲ προσωρινὰ ἐπιδώρα ἐνθαρύνσεως, τὰς οἰκογενείας, διὰ νὰ ἀναλαμβάνουν τὰ μικρὰ ἐγκαταλειμμένα, τουλάχιστον ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη μετ' αὐτῶν.

ΤΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ φάγουν μόνα τῶν. Εὐρίσκουν μεγάλην δυσκολίαν νὰ μεταχειρισθῶν τὰ μαχαιροπήρουνα. Κάποτε ἐπίσης, κάποιο ἀπ' αὐτὰ κάμνει κανένα καπριτσάκι: λέγει ὅτι δὲν πεινᾷ καὶ ὅτι δὲν θέλει νὰ φάγῃ. Καὶ τότε εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ ταΐσουν καὶ αἱ ἐπιστάτριαι, μὲ μεγάλην ὑπομονήν, διηγοῦνται εἰς αὐτὸ διάφορα ἐνδιαφέροντα παραμύθια, ἀγρίων ζώων, καὶ καλῶν καὶ κακῶν παιδιῶν.

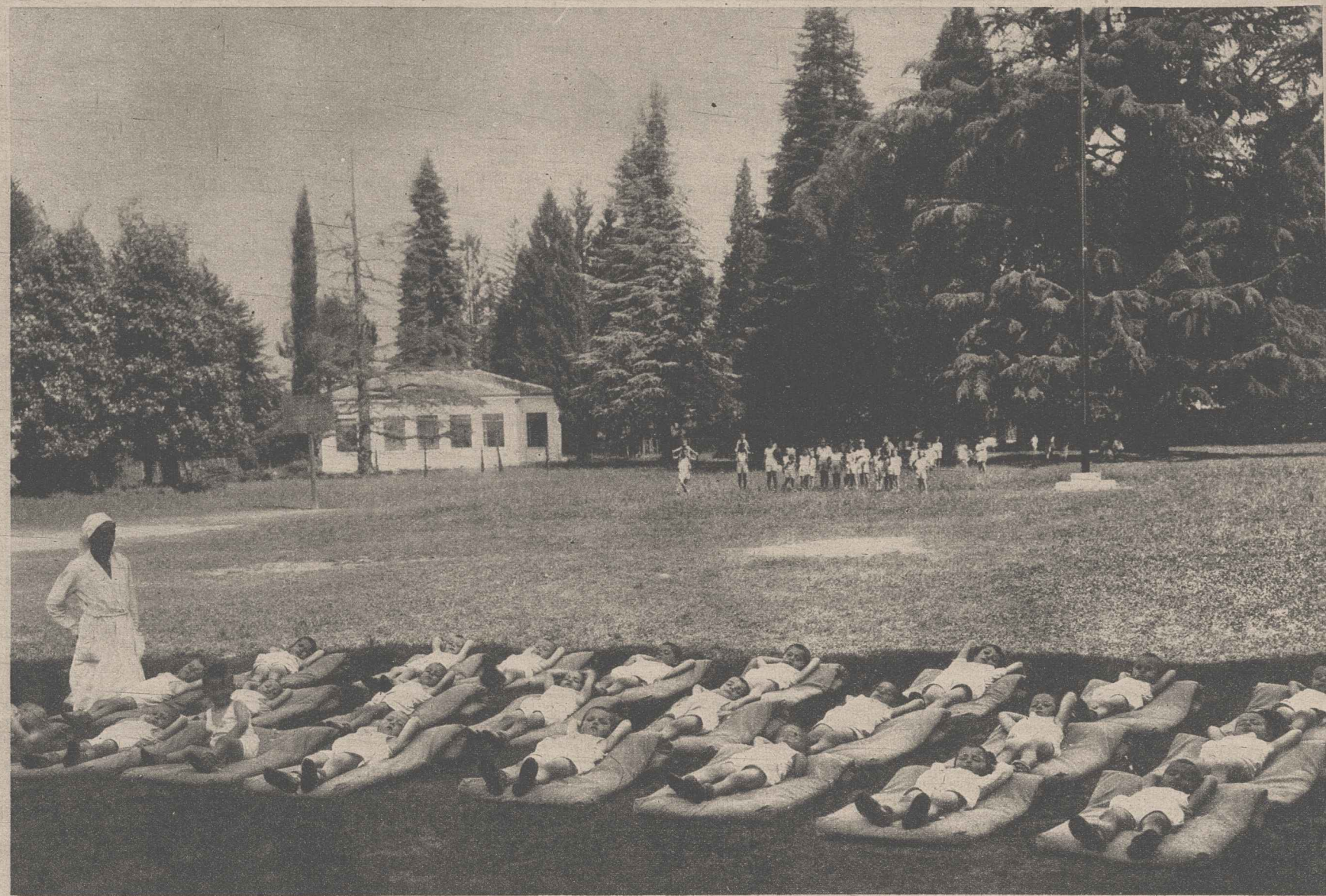
Εἰς ΤΑ ΑΣΥΛΑ τοῦ ιδρύματος τὰ παιδιά ἀνθίζουν ἐν τῷ μέσῳ τῆς φύσεως, ὅπως τὰ ἄλλα ἄνθη. Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι εὐνοϊκὸς ὅλη ἡ ζωὴ διέρχεται εἰς τὸ ὑπαίθριον, ἐπὶ τῶν πρασίνων λειβαδιῶν, κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιον. Ἐκεῖ παίζουν, περιπατοῦν, ἀναπαύονται, τρώγουν τὸ δειλινὸ τῶν καὶ κοιμῶνται. Ὁ μολυσμένος ἀὴρ τῶν μεγάλων πόλεων ὁ

ἀήρ, ποὺ κάμνει τόσον κακὸν εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ τὸ πνεῦμα, δὲν θίγει τὰ παιδιά τῆς Ἰταλίας. Εὐθυμία καὶ ἡσυχία καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἀρώμα τῶν ἀγρῶν καὶ ἄρωμα τῶν καλῶν συμβουλῶν τῶν βοηθῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πλάττεται, χωρὶς προσπάθειαν, ἀλλὰ μὲ τρόπον αὐθόρμητον καὶ συμπαθητικὸν ἡ νέα γενεά. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κα-

θαρίζεται ἡ φυλὴ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δημιουργοῦνται οἱ πολῖται καὶ οἱ στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι θὰ ἰσχυροποιήσουν τὰς ἀρετὰς τοῦ ἔθνους. Τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ δύναμις τῆς αἰρίας εὐρίσκονται ὁλόκληροι εἰς τὰ βρέφη τῆς σήμερον. Αὐτὰ εἶναι ἡ συνέχισις τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ. Αὐτὰ εἶναι ἱερά.

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ἐγκατέστησε ἐπίσης διὰ τὰ φιλάσθενα παιδιά ἢ τὰ προδιατεθειμένα εἰς τὴν φυματίωσιν, μίαν σειρὰν ἡλιοθεραπευτικῶν καὶ κλιματικῶν ἐξοχῶν. Εἰς τὰς ἐξοχὰς αὐτάς, ὑπὸ τὰς περιποιήσεις τῶν ἐδικῶν ἰατρῶν καὶ μὲ ἐδικὴν διαίταν ζωῆς, παραμένουν μέχρις ὅτου δὲν ἐξαφανισθῇ καὶ ὁ παραμικρότερος κίνδυνος. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς φύσεως, εἰς τὸν ἥλιον καὶ τὸν καθαρὸν ἀέρα, τὸ μικρὸν σῶμα τὸνώνεται καὶ ταυτοχρόνως τὸ πνεῦμα ἀρχίζει νὰ σχηματίζεται. Εἶναι μέγιστος ὁ ἀριθμὸς, τῶν θεραπευθέντων νεαρῶν ἀσθενικῶν υπάρξεων, μετὰ τὴν παραμονὴν τῶν εἰς τὰς ἐξοχὰς.

ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΙ με σιδηρολάβας, οι εργάτες κινούνται, εις απόστασιν ὀλίγων μέτρων ἀπὸ τὴν πεπυρακτωμένην μάζαν, ὡς μονομάχοι γύρω ἀπὸ τὸ θηρίον

Ἡ κόμῃ μετὰ τὰς 1000 σελίδας

Εβαδίζαμεν κάτω ἀπὸ ὠχρὸν οὐρανόν, ἀκόμῃ γεμάτον ἀπὸ βροχὴν, ὑπὸ τὰ ραπίσματα ἑνὸς παγωμένου νοεμβριανοῦ ἀνέμου, ἐπὶ ἐδάφους ἀνοικτοῦ, κατασπάρτου ἀπὸ σωρούς σιδηρικῶν καὶ ἀπὸ ὑπολείμματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀνέβαιναν, ἐκεῖ κάτω, ὑψηλοὶ καπνοί. Ἐδεῖξα εἰς τὸν μηχανικόν, πού με συνώθευε, ἕνα πελώριον σωρὸν κοκκινωπῆς γῆς.

— Τί εἶναι αὐτό;

— Στάχτη πυρίτου, πλουσία εἰς σίδηρον.

— Κι αὐτό;

— Ἄμμος σιδηροῦχος τῆς Ὀστίας. Πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας, βγαίνοντας ἀπὸ τὴν οὐμίλῃν, διήρχετο ἕνας πελώριος γερανὸς μετέφευγε, μετὰ τὴν μεγαλειώδη κίνησιν του.

— Καὶ κεῖνα τὰ ὑλικά ἐκεῖ κάτω;

— Θρύμματα. Ἐχουν ἤδη διαλεχθῇ. Αὐτὰ ἐκεῖ εἶναι σιδηρικά, τὰ ἄλλα εἶναι ἐφθαρμένοι σωλῆνες, θὰ ἴδῃτε σιδηρικά πολεμικὴν λείαν, ἔπειτα ὑπολείμματα ἐπεξεργασίων, θραύσματα ἐλασμάτων, περιτμήματα: χιλιάδες τόννων. Χρησιμοποιοῦμεν τὸ πᾶν. Αἱ πηγαι τῆς σιδηρουργικῆς βιομηχανίας ὑπῆρξαν πάντοτε τὰ σιδηρικά καὶ τὸ μέταλλον. Ἡ προσπάθεια αὐταρκείας τοῦ ἐμπολέμου ἔθνος, ἔδωσε καὶ δίδει πολυτίμους ἀποδόσεις, ὅσον ἀφορὰ τὸ μέταλλον. Ἐκεῖνα εἶναι

χαμηλαὶ πυραὶ διὰ ψήσιμον τῶν σιδηροῦχων ἀμμιών.

Ὁ εὐρύς χώρος, ἐνώπιον μας ἦτο δολόκληρος ἕνας κρατὴρ ἡφαιστείου. Εἰς τὸ μολυβδόχρον φόντο, σημειοῦμενον ἀπὸ τὴν καθαρὰν γραμμὴν ἑνὸς ἀναχώματος, πέραν τοῦ ὁποῖου ἔβλεπα τὸ φάντασμα τῶν καπνοδόχων καὶ τῶν γερανῶν, μαῦροι ἄνθρωποι ἐτροφοδῶντο μ' ἕνα θολὸν ὕλινον, μίαν μακρὰν σειρὰν καπνίζοντων κρατήρων. Ἐβλεπα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ν' ἀναλάμπῃ ἡ πυράκτωσις τοῦ τηκομένου μετάλλου, ἀνάμεσα στοὺς ὠχρούς ἀτμούς καὶ τὸ ὑπόκωφον σπινθηροβόλημα τῶν καιομένων δγκων.

— Πρόλογος εἰς τὸ ὑπαιθρον — ἐχαμογέλασε ὁ μηχανικός — ἑνὸς μακροῦ ταξιδίου εἰς τὴν κόλασιν. Ἡ ἄμμος καὶ ἡ στάχτη τοῦ πυρίτου ψήνονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ νὰ συγκεντρώσων καλλίτερα τὸν σίδηρον πού περιέχουν. Ἐπειτα ὁ σίδηρος ὅπως καὶ τὸ ἄλλο μέταλλον θὰ περάσῃ εἰς τοὺς κλιβάνους.

Μ' ἐξέπληττε ἡ σιωπὴ. Εὐρυσκόμῃ εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως Μπρέντα καὶ ἐκτός ἀπὸ τοὺς μαύρους αὐτοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὸ καπνισμένον ἡφαίστειον τοπεῖον, δὲν ἐφαίνετο ψυχὴ, ἐπὶ τῶν μεγάλων λεωφόρων, κατὰ μῆκος τῶν ὁποίων ὑψοῦντο γκρίζα καὶ

ἀσπρηρά, τὰ ἐργοστάσια. Δὲν ἤκούετο σχεδὸν ὁ παραμικρὸς θόρυβος. Ἐνὰ τραῖνο ἐκινεῖτο σιγὰ ἐκεῖ κάτω καὶ ἐχάνετο ἀνάμεσα εἰς τὰ βουνὰ τῶν ὕλικων. Εἰς τὸν ἀέρα ὑπῆρχε ἕνας ἀτμός οἷδός καὶ ψυχρός, ἡ ὁσμὴ τοῦ σιδήρου.

— Ἀπὸ τὸ ὠμορφον αὐτὸ ὕλικόν — μοὶ ἐξήγησε ὁ μηχανικός διασκελίζων τὸ κατώφλιον ἑνὸς οἰκίσκου — φθάνομεν κατόπιν συνθέτου σειρᾶς ἐπεξεργασιῶν εἰς τὰ τελειοποιημένα προϊόντα μας: ἀεροπλάνα, τράμ, κανόνια, ὄπλα, μάχης, κλιβανοὶ κλπ.

— Ὅλος ὁ κύκλος ἐκτελεῖται εἰς Μπρένταν;

— Ὅλος.

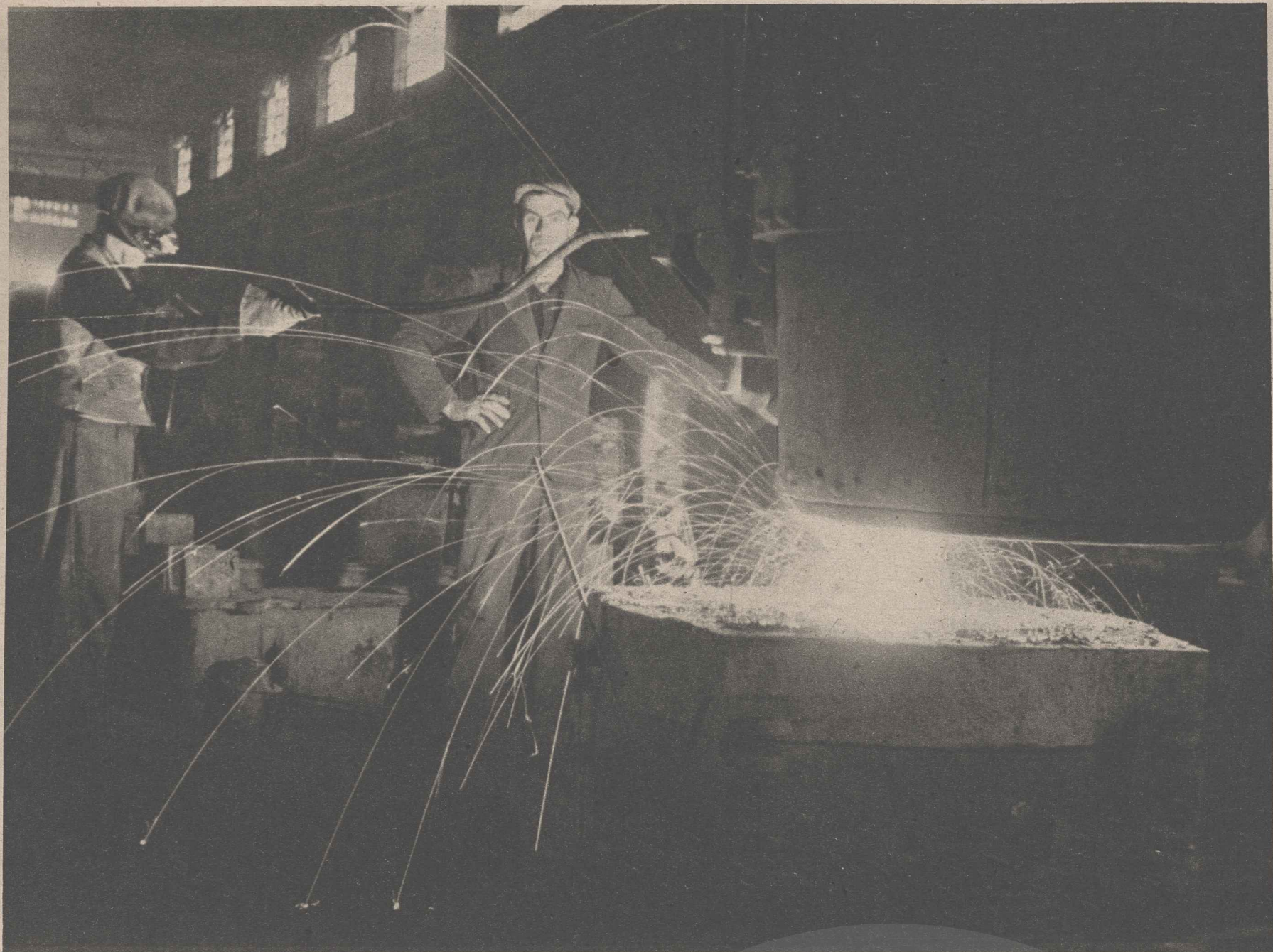
— Ἦρχισε πράγματι ἀπὸ τὸν οἰκίσκον ἐκεῖνον ἡ κἀθοδος μας εἰς τὴν κόλασιν. Ἐνὰ ταξίδι ἀλησμόνητον καὶ ἱλιγγιώδες, ἀνάμεσα εἰς τὸν μυκηθμὸν τῶν χιλίων πυρῶν, καὶ τὴν ἐκθαμβωτικὴν περιπέτειαν τῶν τηκομένων μετάλλων ἀνάμεσα εἰς τοὺς κανονιοβολισμοὺς τῶν μεταλλικῶν πλεκτῶν, τῶν ἑκατὸ τόννων καὶ τὰς δοξασιμένας μαγειρίας τῶν σπινθηρῶν.

Τὸ λέγω ἀμέσως: ἀπὸ τὸ πρῶτον ἕως τὸ τελευταῖον βῆμα τοῦ μακροτάτου μας δρόμου, μίαν σκέψιν ἐκυρίαρχησε εἰς ὅλους μας. Καὶ ἦτο ἡ σκέψις ὅτι αὐταὶ αἱ πυραὶ, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ἡ ἀστείρευτος εὐφυΐα καὶ ὁ

ἀστείρευτος κόπος τῆς Μπρέντα, ἦσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πολέμου. Ἀναρχικῶμενος μετὰ τοὺς συντρόφους μου τὰς στενάς σκαλίτσας, γύρω ἀπὸ τὰς γιγαντιαίας μηχανάς, ἡ ταξίδευσαν διὰ τῶν ἐναερίων γεφυρῶν, στεκόμενος ἐνώπιον τοῦ τμήματος χάλυβος ἢ τοῦ πατώματος τῶν κλιβάνων ἄνθρακος, εἶχον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐταξίδευα εἰς τὸ βάθος ἑνὸς θαλάσσιου, εἰς πολεμικὴν ἀποστολὴν. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, εἰς τὰς σπηλαιώδεις μητροπόλεις τῆς ἐργασίας, οἱ μηχανικοὶ αὐτοί, ἀπλοὶ καὶ αὐστηροί, τί ἄλλο ἦσαν παρὰ στρατιῶται; Ὁ κόπος τῶν, εἶχε κατὰ τὸ συγκεντρωμένον, τὸ ὑπομονητικόν, εἶχε τὴν ἀποφασιστικὴν προσοχὴν τοῦ στρατιώτου, πού ἀγωνίζεται ἐντὸς τοῦ χαρακώματος καὶ τοῦ ἀξιοματικτοῦ πού παρακολουθεῖ τὸ μηχανήμα τῆς βολῆς.

— Αὐτοὶ εἶναι ἠλεκτρικοὶ κλιβανοὶ. ἠλεκτροειδῇ, εἰσέρχονται εἰς τὴν μάζαν τοῦ ὕλικου καὶ σχηματίζονται τότε. Ἐκαστος ἐκ τῶν κλιβάνων αὐτῶν παράγει πολλοὺς τόννους δευδοτοῦ σιδήρου κατὰ τὸ εἰκοσιτετράκωρον.

Πέραν τοῦ σκοτεινοῦ οἰκίσκου, ὑψοῦντο οἱ κλιβανοὶ, ὡς προϊστορικοὶ κολοσσοί, ἀκόμῃ πάλλοντες ἀπὸ τὴν τερατῶδη ζωὴν τῶν.

ΚΑΔΟΣ μετὰ τὸ ὕγρὸν μέταλλον, κρεμασμένος ἀπὸ μεταλλικὰ δεσμάτα, κινεῖται ἀπὸ ἠλεκτρικοὺς γερανούς, οἱ ὁποῖοι ἐπιτρέπουν ὅλας τὰς μετατοπίσεις.

— Κλιβανὸς Μαρτέν, μετὰ ἱανθράκα. Ἄλλοι τόννοι ὕλικου διὰ φόρτωσιν...

Καὶ τώρα, φαντασθῆτε τὸ τεράστιον μαρμάρινον πάτωμα τοῦ Δόμου τοῦ Μιλάνου, μεταβαλλόμενον εἰς φλογερὸν καὶ ἐκρηγνυόμενον ἀπὸ δέκα κρατήρας, μίαν πύρινον μανίαν κάτω ἀπὸ ὑψηλοτάτας ἀψίδας καὶ θὰ σχηματίσῃτε μίαν ὠχρὰν ἰδέαν, ἐκεῖνον πού ἴδωμεν ὅταν ἡραϊώσων ἡ πληθὺς τῶν κατακορύφων κλιβάνων καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τμήμα τῶν λεγομένων κλιβάνων μετὰ φρέαρ. Τὸ μέταλλον ἐκόχλαζε ἐκεῖ μέσα, μετὰ τὸ θλιβερόν του πλατάνισμα καὶ οἱ ἄνθρωποι, πού τὸ ἐπρόσεχαν ἐκινούνησαν περὶ τῶν μεγάλων στομιῶν, ὡς μονομάχοι γύρω ἀπὸ τὸ θηρίον, μετὰ γύρους εὐρείς καὶ κινήσεις ἀπροσπτοὺς καὶ θεαματικές. Τὰ πρόσωπα, γύρω ἀπὸ τὰς τρομεράς ὠρυγὰς τῆς ἐπεξεργασμένης ἐχθρᾶς ὕλης (ἐφθασαν ἀκόμῃ ὁ ὑπόκωφος θόρυβος βολταϊκῶν τόξων, ἐτάρασσε τὸ στήθος, ἦτο ὁπῶς ἡ σειρὴν ἀτμοπλοίου ὅταν οὐρλιάξῃ καὶ εὐρίσκεισθε πλησίον), ἦσαν σοβαρά, εἶχον τὸν κατευνασμένον πόνον τοῦ στρατιώτου, πού βαδίζει πιεζόμενος ἀπὸ τὸν γυλινὸν, ἀλλὰ ὑποβαστάζεται ἀπὸ τὴν ὑπομονητικὴν πίστιν του.

Ἀφοῦ χυθὴ καὶ καθαρισθῇ, τὸ ὕλικόν περνᾷ εἰς τὰ ἐλασματήρια. Καὶ ἐδῶ βλέπομεν τὸ βάσανον τῶν μεγάλων πυρακτωμένων ράβδων ἐντὸς τῶν κυλινδρικών πιεστηρίων. Ἐμπρός, ὅπως, πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὰ κάτω, ἐταξίδευσαν μαλακὰ καὶ εὐπειθεῖς, ὡς πυρακτωμένα σχοινία, πάντοτε μακρύτερα, πάντοτε λεπτότερα, τε-

τραγωνισμένοι, τελειοποιημένοι. Ἐπειτα παρελβάνοντο, ἐκόπτοντο, μετεβάλλοντο εἰς κάννας διὰ μυδραλιοβόλα καὶ ὅπλα. Εἰς τὸ σφυρηλατήριον γίνεται τὸ καλούπιμα καὶ εἶναι τεράστια καλύμματα δεξαμενῶν, βλήματα, ἀτέλειωτα τεμάχια μηχανῶν ἢ νέον χύσιμον εἰς εἰδικὰ καλούπια ἀπὸ δυσδιάλυτον γῆν, μετὰ τὸν συνηθὴ συριγμὸν καὶ μετὰ τὰ κτυπήματα τῆς σφυρᾶς. Ἡ ἔξυπνη εὐπείθεια τῆς σφυρᾶς! Ἀνυψοῦνται ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς δύο ὁδηγούς, κρεμάται εἰς ἱσορροπίαν, ταλαντεύεται ἐλαφρῶς πρὸς στιγμὴν, ὡς διὰ νὰ πάρῃ φορὰν καὶ καταφέρεται τέλος ἀποφασιστικῇ καὶ ἰσχυρᾷ, ἐπὶ τῆς πυρακτωμένης μάχης. Ἐκτοξεύονται γαλαζωπαὶ φλόγες, μαινομένοι ὡς ἀχρηστοὶ ἠλεκτρικαὶ ἐκκενώσεις, ἀδρανεῖς ἀποστάσεις τῆς βασανισμένης ὕλης. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶδον νὰ ἐκτυπῶνται μίαν πελωρία ράβδος, ὁμοιάζουσα πρὸς πελώριον κορμὸν δένδρου. Τὴν ἐκίνουν ἄνθρωποι ἀκριβεῖς καὶ τραγεῖς, ὀπλισμένοι μετὰ φορεῖα καὶ μετὰ ἀλυσίδας καὶ εἰς κάθε κτύπημα ἀπὸ πῆλτα, ἕνα παρὰ πᾶν καμπάνα. Ἡ τοῦ ἑνὸς βλήματος τῶν 381.

Δροσερὸν καὶ ἥσυχον, μοὶ ἐφάνη ἐν συγκρίσει τὸ νέον τμήμα εἰς τὸ ὁποῖον, ὅταν ἐξήλθομεν ἀπὸ τὸ σιδηροργεῖον περιεπλανήθημεν μετὰ τὸν ἐλίκων δι' ἀεροπλάνα, βλημάτων διὰ τηλεβόλα καὶ διαφόρων ὕλικων.

— Τὸ βασίλειον τοῦ Ἡφαίστου — μοὶ εἶπεν ὁ ἀρχιμηχανικός τοῦ τμήματος — ἐτελειώσαν. Ἐδῶ εὐρίσκεισθε εἰς ψυχρὰν ἐπεξεργασίαν.

Ἐνας θόρυβος γνωστός, καλὰ λαομένων μηχανῶν. Τὸ ἐργαστάσιον

ἠλλαξε ὅψιν, ὅχι ὅμως οὐσίαν. Δὲν ὑπῆρχον πλέον θεαματικαὶ πυραὶ, ἀλλ' ἕνα βασίλειον στύλινον καὶ καθαρὸν, ἕνα δάγκωμα μετάλλων, ἐντὸς τῶν τόννων, μίαν ἐργασίαν ἀκριβεστέρα περὶ τῶν ἐλίκων, μίαν ταχεῖα τοποθέτησις στεφάνων χαλκοῦ, περὶ τῶν γωνιοκορυφῶν τῶν βλημάτων. Ἐδῶ ἐργάζονται γυναῖκες εἰς τὰς μηχανὰς τῶν, μετὰ κινήσεις ταχείας καὶ ἀσφαλεῖς καὶ αὐταὶ ἐπίσης σοβαράι, ὅπως οἱ ἄνδρες, μοὶ ἐφάνη ὅμως μετὰ μεγαλύτεραν προσοχὴν.

— Ἀποδίδουν ὅπως οἱ ἄνδρες — ἐξήγησεν ὁ μηχανικός καὶ ἴσως περισπῶνται ὀλιγώτερον.

Καὶ αὐταὶ ἐπίσης εἶχον ἀσφαλῶς συνειδησιν, ὅτι ἐξυπηρετοῦν εἰς τὰ στελεχῇ μίαν μεγάλαν βιομηχανίαν, τὸν πόλεμον.

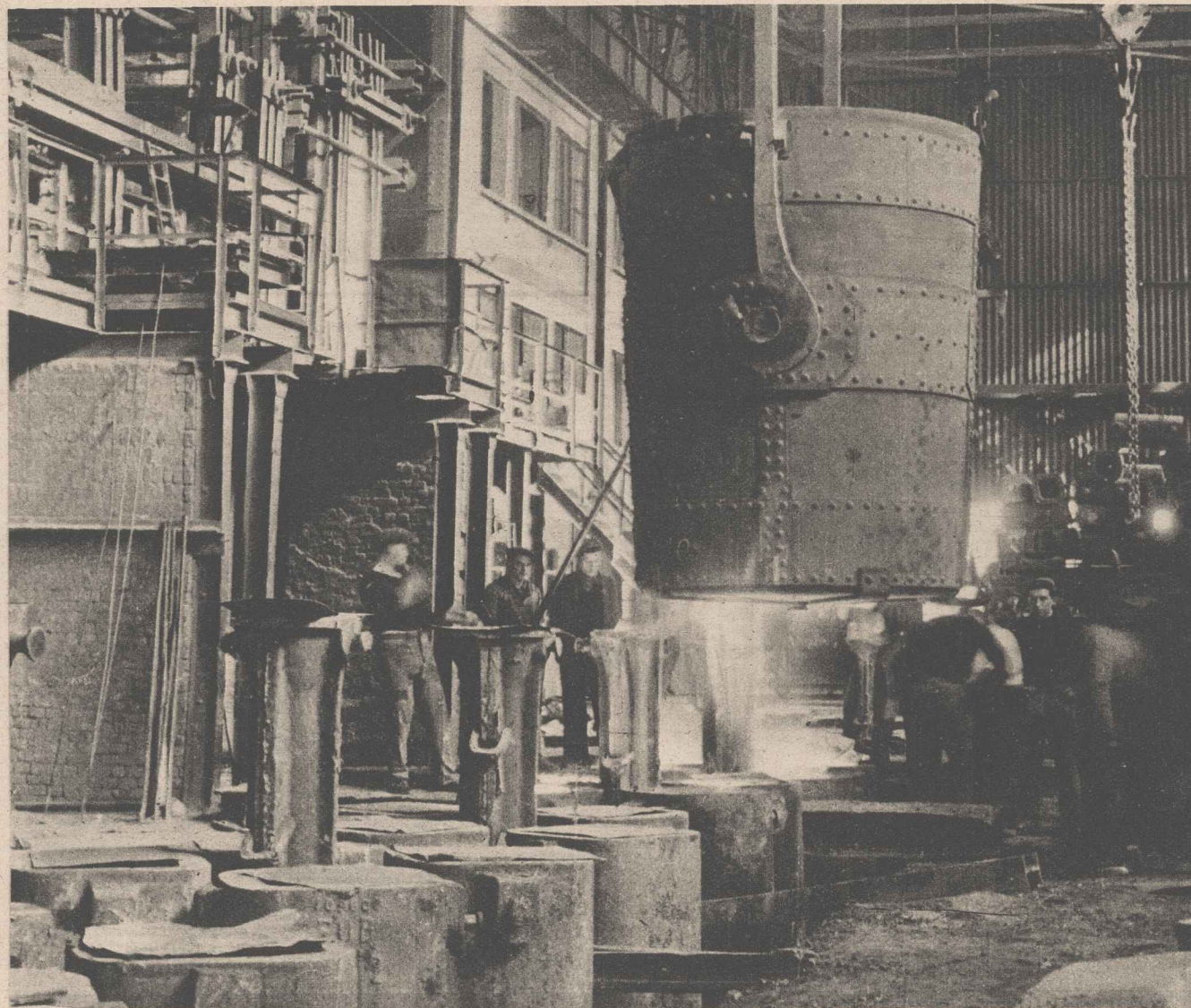
Τὰς ἔβλεπα μετὰ τὴν φόρμην, ὀρθίας καὶ βυθισμένης ἐνώπιον τῶν μηχανῶν καὶ τὸ ἀνδρικό ἐνδυμα ἐπρόδιδε καλλίτερα ἀπὸ τὴν φύσιν, τὸ φύλλον τῶν, καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτὰς, εἰς τὸν χώρον αὐτὸν, μετὰ τῶν ἀστραπῶν τοῦ χάλυβος καὶ τῶν ὑπογαλῶν συριγμάτων τῶν δευδρικών φλογῶν, μίαν νέαν εὐγένειαν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον τμήμα τῶν ὀχημάτων, τὸ ὁποῖον διετρέφεμεν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἑνὸς ἄλλου μετὰ ὁδοῦ μηχανικοῦ. Καὶ ἐκεῖ ἐπίσης ὑπῆρχον γυναῖκες ἐργαζόμεναι, μετὰ τὸ ἑνὸς κτυπήματος τῆς σφυρᾶς καὶ τοῦ ἄλλου, καὶ τοῦ γλωσσίσματος τῶν φλογῶν. Βαγκόνια καὶ ὀχήματα-δεξαμενὰ ἤδη τελειοποιημένα, λαμπερὰ πλησίον τῶν τράμ καὶ ἑνὸς θαυμαστοῦ αὐτοτραίνου κινεῖται καὶ ἐρυθροῦ. Τί γίγινε

ὁ μυκηθμὸς τῶν σιδηρουργείων; Ἀπὸ τὰς ἀναβλύσεις ἐκείνας τοῦ ὕγρου μετάλλου, μέχρι τῆς λαμπερᾶς ἐκείνης σιωπῆς τοῦ τελειοποιηθέντος προϊόντος; Ἀπὸ τὸ φλόγισμα τῶν πυρῶν, περὶ τῶν ὁποίων τὸ ἀνθρώπινον ἄσθμα δὲν ἔπαυε, ἦτο μακρὸς ὁ δρόμος μέχρι τοῦ ἡεροῦ αὐτοῦ κτυπήματος τῶν ἐλασμάτων, εἰς τὰ τμήματα τῆς τελειοποιήσεως καὶ τῆς συναρμολογήσεως, μέχρι τοῦ φύσηματος αὐτοῦ τοῦ πεπιεσμένου ἀέρος, ἐντὸς τῶν ὀλιγώτερον μεσῶν μηχανικῶν ὀργάνων. Ἀνῆλθομεν ἐπὶ τοῦ αὐτοτραίνου, δοκιμάζομεν τὰ ὕλικά, καθήμεθα ἐπὶ τῶν ἀναπτυσσόμενων ἀνακλιντῶν: ἴδον τὰ μεγάλα κρύσταλλα, τὰν ἀεροδυναμικῶν τραίνων, πού δύνανται νὰ διατρέξουν 160 χιλίω. τὴν ὥραν. Καὶ τεράστια βαγκόνια δεξαμενὰ, βερνικομέναι ἀργυρά, πλησίον τῶν ὁποίων νομίζεις ὅτι εὐρίσκεισθε ὑπὸ τὴν σκιάν τεραστίων πηδάλιουμένων, τὸσον εἶναι ἰσχυρά.

Τὸ ἐπόμενον τμήμα εἶναι τὸ ἠλεκτρομηχανικόν καὶ τῶν βιομηχανικῶν μηχανῶν. Ἐδῶ ὁ ἀδάς, χάνεται ἀνάμεσα εἰς ἀκαθῶδες βασίλειον μεγάλων ὀδοντωτῶν τροχῶν, τεραστίων συνοδοντωτῶν, τῶν μεγαλοπρεπῶν σωμάτων τῶν ἀτμομηχανῶν.

Ἡ τοῦ βασίλειον τῶν τρακτέρ, τῶν ἀτμομηχανῶν, τὸ βασίλειον τῶν κεντρικῶν ἠλεκτρισμῶν, τῶν κλιβάνων δι' ἀτμοῦ (κατεσκευάσθη εἰς ἐξ αὐτῶν ἐπιφανείας 2000 τετρ. μέτρων;) τῶν πιεστηρίων καὶ τῶν συσσωρευτῶν, τῶν ἀντλίων, τῶν ἀγροτικῶν μηχανῶν καὶ τῶν μηχανῶν διὰ τὴν χημικὴν βιομηχανίαν. Ἐδῶ ἐπανεῖρσκομεν μερικὰς ἀπὸ τὰς θεαματι-

ΤΟ ΧΥΘΕΝ ΜΕΤΑΛΛΟΝ κατέρχεται άργά από τόν κάδον εις την δεξαμενήν ψύξεως, όπου θά μείνη έως ότου ψυχθή.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΨΥΞΙΝ, τὸ χυθὲν τεμάχιον, ὑποβάλλεται εἰς τὸ χυτήριον, εἰς μίαν πρώτην καὶ πρόχειρον ἐκλέπτυνον.

κάς πλευράς, τὰς θαυμάσιους ἡ-
δη εἰς τὰ σιδηρουργικά τμήματα. Ἡ
ψυχὴ ὅμως τοῦ ἀδασοῦ, ἐδοκίμαζε
ἕνα ἄλλο αἶσθημα ἐκπλήξεως καὶ
ὄχι ὀλιγώτερον βαθύ, ἐνώπιον τοῦ
πολυσυνθέτου αὐτοῦ χρυσολαμποῦς
καὶ τακτοποιημένου κόσμου, ἐνώπιον
τῆς κατηγορηματικῆς καὶ λεπτομε-
ροῦς ἀκριβείας τῶν ἀτελειῶτων στα-
δίων μιᾶς ἐπεξεργασίας ἡ ὁποία ἐφ-
θανε τὸ θαυμάσιον. Βλέπομεν ἕνα
πυκνὸν δάσος ἀπὸ λωρίδας μεταβι-
βάσεως, εἰς στροβιλιτικὴν κίνησιν καὶ
ἀτελειώτους δγκους μηχανῶν, διὰ τὴν
περιγραφὴν τῶν ὁποίων, δὲν θά ἐφθα-
νε ἡ βοήθεια ἐνὸς ὀλοκλήρου λεξικοῦ
τῆς βιομηχανικῆς τεχνικῆς.

— Ἀπ' ἐδῶ ἐξῆλθον — μοῦ ἐξήγησε ὁ
συνοδεύων μηχανικός — χιλιάδες ἀτο-
μομηχαναὶ καὶ ηλεκτρομηχαναὶ, πολ-
λαὶ κεντρικαὶ ηλεκτρισμοῦ, ὑποσταθ-
μοὶ διὰ τὴν τροφοδοτήσιν τῶν ηλεκ-
τροποιηθέντων σιδηροδρόμων, ἀτελεί-
ωτοι μηχαναὶ καὶ ἐγκαταστάσεις ἐξο-
ρύξεως, διυλίσεως καὶ ὑδρογνο-
ποιήσεως. Εἰς τὸ πεδίου τῶν ἀγρο-
τικῶν μηχανῶν ἡ Μπρέντα προέβλεψε
ἤδη εὐρέως ν' ἀντικαταστήσῃ με τὰς
μηχανὰς τῆς, τὰ προϊόντα ἐξωτερικῆς
προελεύσεως.

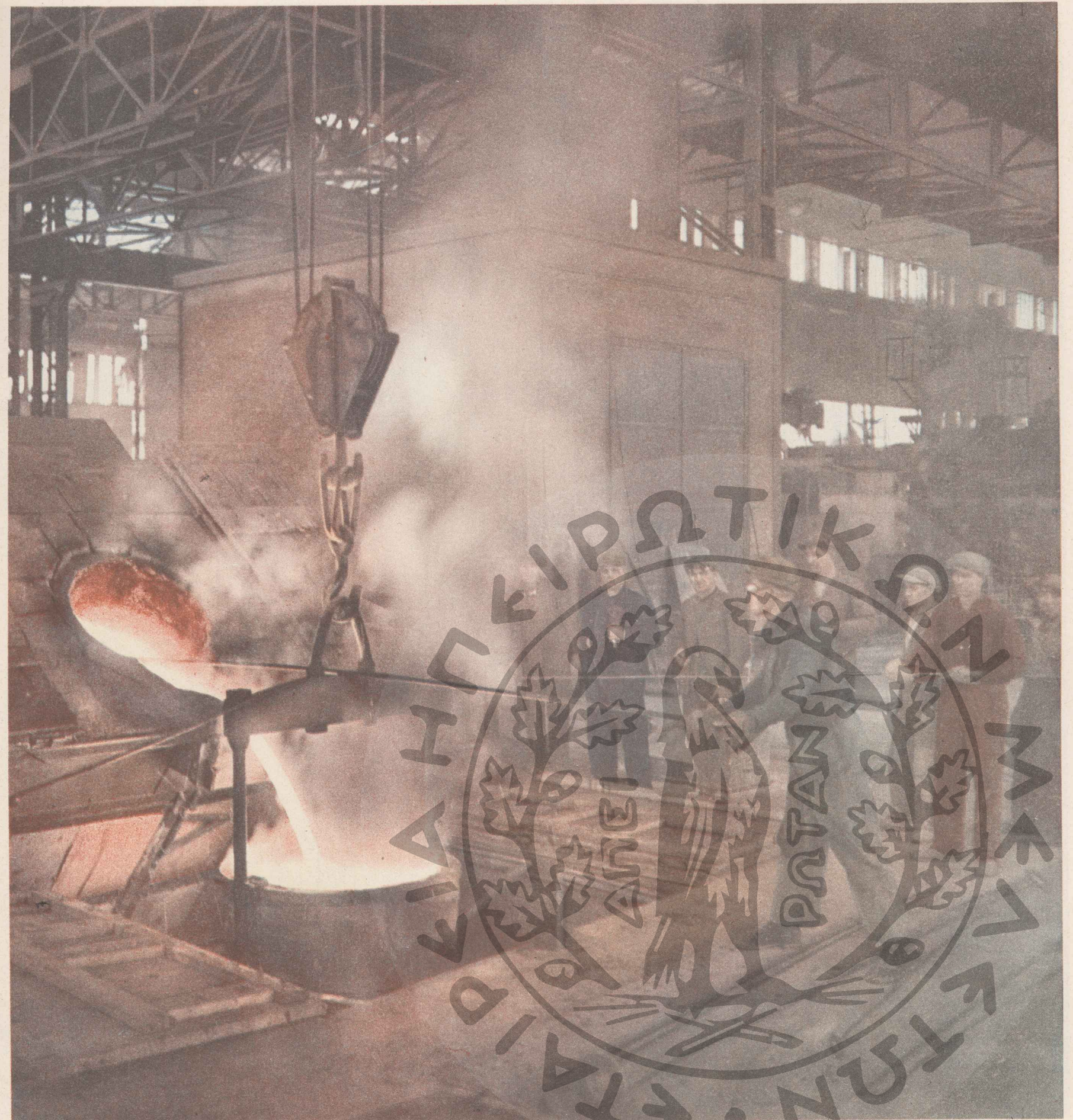
Ἀπὸ τὴν ἰσχυράν σύνθεσιν τῆς Μπρέν-
τα, δὲν εἶχομεν ἐπισκεφθῇ ἀκόμη τὸ ἀε-
ροναυτικὸν τμήμα, τὸ λαμπρότερον ὅ-
λων. Ἐφθάσαμεν κατόπιν ἐνὸς ἄλλου
μακροῦ ταξιδίου, κάτω ἀπὸ τὸν ἀφι-
λόξετον οὐρανόν, τὴν ὥραν κατὰ τὴν
ὁποίαν τὸ νοεμβριανὸν ἀπόγευμα, ἐ-
πύκνωσε ἐπὶ τῶν μεγάλων ὑποστέρων
τὰς πρώτας σκιάς. Ἀνεπνεύσαμεν ἀ-
μέσως νέον ἀέρα, πῶς ἥσυχον, διά-
φορετικὸν καὶ θά ἔλεγα πῶς τεταμέ-
νον πῶς προσεκτικόν. Ἡπατώμην; Ἀ-
σφαλῶς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἰργάζον-
το εἰς κάτι τὸ διάφορον καὶ θά ἔλε-
γα τὸ ὄχι ἀνθρώπινον, ὅπως εἶναι
τὸ ἀεροπλάνον, μηχανήμα καμωμέ-
νον ὄχι διὰ τὴν γῆν, ἀλλὰ διὰ τὸν
οὐρανόν. Ἐνα ηλεκτρικὸν τραῖνον
εἶναι ἕνα θαῦμα μηχανικῆς: ἕνα σύγ-
χρονον ὅμως βαρὺ βομβαρδιστικόν;
Ἐνα κεραυνοβόλον καταδιωκτικόν
τελευταίου τύπου; Βλέπομεν τὰ με-
γάλα πτερά ἀναμένοντα τὸ συναρ-
μολόγημα, ἀκρωτηριασμένα εἰς ἁρ-
μονικὰ συντρίμματα τῆς κλασσικῆς
γλυπτικῆς. Οἱ κινητήρες, πολυσύνθετοι
καὶ λεπτοί, εἰς τοὺς ὁποίους ἐργά-
ζονται ἐιδικευμένοι ἐργάται με τὴν
ὁπονητικὴν προσοχὴν τῶν χρυσο-
χόων. Οἱ τύποι, κόπτοντες τὰ μεγά-
λα πηδάλια τῆς οὐρᾶς, ὁ στίλβοντες
καὶ πολὺπλοκος πῖναξ, ἐπὶ τοῦ ὁποί-
ου λειτουργοῦν δωδεκάδες καὶ δω-
δεκάδες ὁδηγῶν καὶ σημάτων. Μοῦ
ἐφάνη ὅτι οἱ ἐργάται αὐτοὶ, αὐτοὶ οἱ
μηχανικοὶ, εἶχον κάτι τὸ ἱερατικόν,
μίαν ξηρότητα ἀποφασιστικὴν, ἥσαν
συχὰ καλλιτέχναι, καὶ τὸ ἐργαστή-
ριον τῶν ἡτο ἀπειροστῆς ἀκριβείας,
ἡ ὁποία ἐφθανε τὴν ὑπεροχὴν καὶ
τὴν ποιήσιν τῶν ἀφηρημένων ἐπιστη-
μῶν. Ἐκεῖνοι οἱ ἑλαφροὶ τύποι. Ἐ-
κεῖνα τὰ μεγάλα ἰσχυρά καὶ κοῖλα
σκάφη τῶν βομβαρδιστικῶν, αἱ ἀκρι-
βεῖς κινήσεις τῶν μηχανικῶν κινητή-
ρων. Ἐδῶ ἡ Μπρέντα ἐπρομήθευε
εἰς τὴν πατρίδα, τὸ ὄπλον τὸ πλέον
λεπτὸν καὶ αἰχμηρόν, τὰ ἀεροπλάν-
α τῆς ἀμύνης καὶ τῆς ἐπιθέσεως. Ἰδοῦ,
μερικά ἀπεγειοῦντο ἤδη ἀπὸ τὸ πε-
δίου τῶν δοκιμῶν καὶ ἐχάνοντο εἰς
τὴν ὁμίχλην τοῦ κατηφοῦς ἀπογεύ-
ματος.

Ἡ ἐπίσκεψίς μας εἰς τὰ ἐργοστά-
σια τῆς Μπρέντα, ἔξω τοῦ Μιλάνου,
ἐτελείωσε με τὴν ὁπτασίαν τῶν πτή-
σεων εἰς τὸν ζοφώδη οὐρανόν. Ὁ
ρόμβος τῶν κινητήρων τῶν, ἀντηχοῦ-
σε ἐπὶ μακρόν εἰς τὰς κεφαλὰς μας,
ἦτο ὡς ἡ δυνατὴ φωνὴ μιᾶς μεγάλης
βιομηχανίας, ἡ ὁποία ἐκατονταπλα-
σίασε τὰς πυράς τῆς καὶ τὰς τροφο-
δοτεῖ ἀγρύπνως, διὰ νὰ κυριαρχήσῃ
τὴν τύχην τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολέ-
μου.

ANDREA DAMIANO

ΚΑΘ'ΟΝ ΧΡΟΝΟΝ τὸ χυθὲν μέταλλον διέρχεται ἀργά, ἀπὸ τὸν κλίβανον τοῦ χυτηρίου εἰς τοὺς κάδους, μεγάλοι ἐρυθροὶ σπῖθαι πίπτουν ἀπὸ τὰ πέριξ.

ΚΛΙΒΑΝΟΣ διὰ τὴν παρασκευὴν ἐιδικοῦ χάλυβος. Φαίνεται ὁ κλίβανος, κλίνων πρὸς τὴν λεγομένην φάσιν ἀνατροπῆς. Ὅταν ὁ μέγας κάδος θά δεχ-
θῇ ὅλον τὸ χυθὲν μέταλλον τοῦ κλίβανου, θά ἀνυψωθῇ ἀπὸ τὸν γερανὸν καὶ θά μεταφερθῇ ἀνωθεν τῶν ὀπῶν τῶν καλουπιῶν τῶν ράβδων. Τὴν ἐργα-
σίαν ἐπιβλέπει πέπειραμένος εἰδικός, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ χρῶμα καὶ τὴν φωτεινὴν ἔντασιν τοῦ χυμένου μετάλλου, κρίνει τὴν πρόδον τῆς τήξεως.

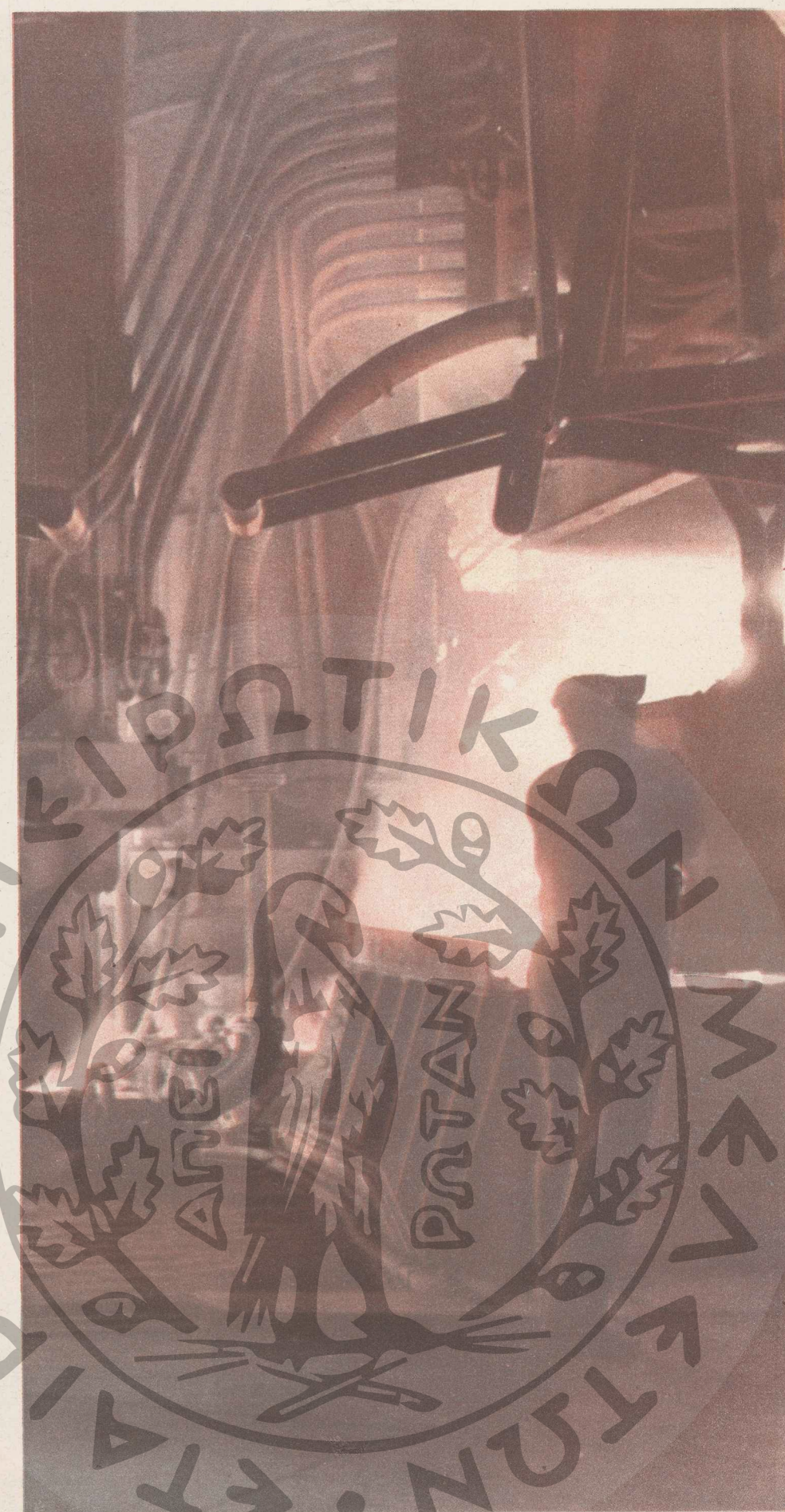
Ο ΜΕΓΑΣ κάδος εντός του οποίου χύνεται τὸ κοχλάζον μέταλλον. Ὁ πύρινος κρουνὸς προέρχεται ἀπὸ κλίβανον τήξεως, ἐντὸς τοῦ οὗ καταβυ-

θίζονται τὰ φορτώματα τοῦ ἀκατεργάστου μετάλλου. Εἰς τὸν κάδον φθάνει εἰς ὑψηλότετην θερμοκρασίαν καὶ χωρίζεται ἀπὸ τὰς ξένας οὐσίας.

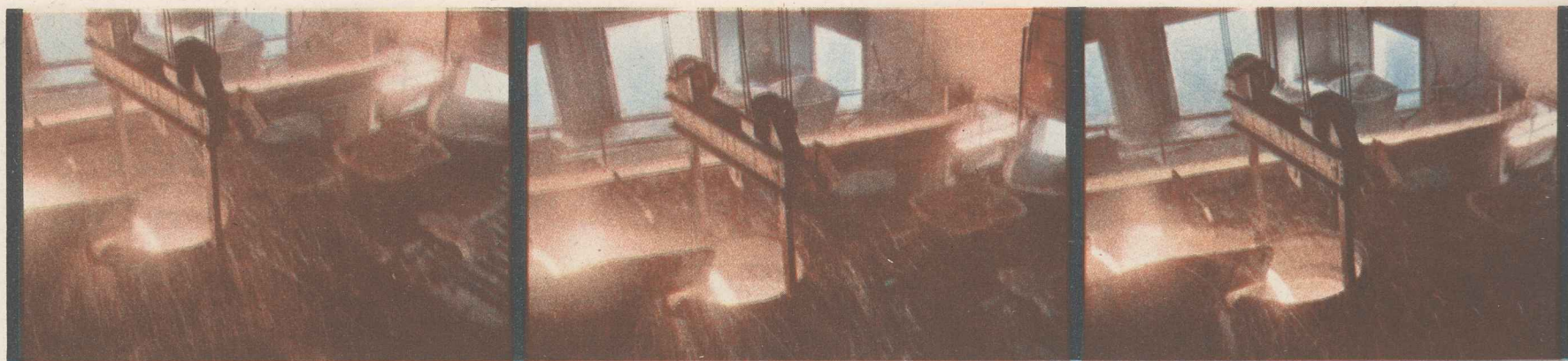

Ο ΚΛΙΒΑΝΟΣ, τὸν οὗ οἱ εἰς τὴν φωτογραφίαν τῆς προηγουμένης σελίδος εἶδομεν νὰ κλίνει, ἐπέστρεψε εἰς τὴν ἀρχικὴν τοῦ θέσιν. Ἀφοῦ ξαναγεμισθῇ ὑπὸ τὸν προσεκτικὸν ἑλεγχον τῶν ἐργατῶν αὐτῶν, ἐπαναφέρει τὸ μέταλλον εἰς κατὰστασιν βράσεως. Ἐνὰς θλιβερὸς καὶ ὑπόκωφος θόρυβος, ἕνας ἀμαυρὸς πλαταγισμὸς ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς βασανιζομένης πυρακτωμένης ὕλης. Τὸ μέταλλον βυθιζόμενον ἐντὸς τοῦ κλιβάνου διαλύεται καὶ

λαμβάνει τὰς χρειάζομενας ιδιότητας διὰ νὰ τακῇ κατόπιν 6 ὥ-
ρῶν κοχλάσματος καὶ κατόπιν θὰ χυθῇ εἰς τοὺς κάδους, ἐτοι-
μοὺς νὰ τὸ δεχθοῦν. Κατόπιν ψύγεται καὶ ὑφίσταται ἐπεξεργασίαν.

ΤΕΡΑΣΤΙΑ ηλεκτροειδῆ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ μέταλλον, τὸ προωρι-
σμένον διὰ τὴν τήξιν διὰ τὸν χυτοσίδηρον, προκαλοῦν ἕνα ἰ-
σχυρώτατον βολταϊκὸν τόξον, μὲ θερμοκρασίαν 1400-1600 βαθμῶν.

ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΟΣ θερμότης. Τό ξεύρει ό φωτογράφος, ό αναπαραστήσας τās σκηνάς. Ό μέγας του ζήλος του έστοίχισε τήν ίριδωσιν τής μηχανής του.

ΕΙΣ ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΟΝ, εις τήν είσοδον του βασιλείου του Αιωνίου Πυρός, όπου ό άνθρωπος σχεδόν εξαφανίζεται ένώπιον τής επιβλητικότητος και του αυτόματισμού τών μαστοδοντικών μηχανών, άλλοι άνθρωποι, εις ένα ύφαισιώδες τοπίον, έκτελούν τήν πρώτην φάσιν τής συσσωρεύσεως τών υλικών: σιδηρούχος άμμος, τέρρα πυρίτου κλπ. Τό θέαμα αυτό δέν έκαμε μικροτέραν έντύπωσιν εις τόν άπεσταλμένον μας, από τά λοιπά τμήματα τής Μπρέντα.

ΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΑ πτηνά άπομονώνονται επί τών δένδρων και έμπειρογνώμονες, πωληταί και άγορασταί, συγκεντρώνονται εκεί πλησίον, με τήν μεγαλύτεραν προσοχήν. Όμοιάζουν με έλαιοδίκον έντυπώσην ώδέιου κρίνουσαν βιολιότας. Έδώ κρίνεται ή άξία του πτηνού και άποφασίζεται ή άγορά του.

ΩΔΙΚΑΙ ΑΓΟΡΑΙ

Παρ' όλον ότι ή βιομηχανία, του τεχνητού κελαδηματος, ανεπτύχθη πολύ και δύναται να προσφέρη συρίκτας και κάθε είδους μικρά πνευστά όργανα, τóσσον ώστε να είναι δυνατόν να διοργανωθή μία όλόκληρος μικρά όρχήστρα μιμουμένη κάθε είδους πτηνόν, ή άνατροφή τών ειδικών πτηνών δέν έμειώθη.

Αί διασημότεραι άγοραί τής Έμπόλεως τής Σατσίλε και Μπέργκαμο, έπαναλαμβάνονται έκαστον έτος, με άφθονίαν ωδικών δειγμάτων, που άποτελούν άκατανίκητον έλξιν διά τούς κυνηγούς όλων τών ζωνών.

Η έκθεσις του 'Αλμέννο 'Αγ. Σαλβατώρ, λαμβάνει χώραν εις τά περίεξ τής Μπέργκαμο, εκεί όπου ένώνονται αι πεδιάδες 'Ιμάνια και Μπρεμπάνα. Βεβαιούται ότι το κυνήγιον, με το δικτυον, ήρχισε κατά τόν 16ον αιώνα, άκριβώς εις τήν περιοχήν αυτήν, διά να αίχμαλωτίζουν τά πυκνά σμήνη πτηνών, τά όποια μετηνάστευαν από το Πίτσο του Διαβόλου, και να μετριάσουν κατ' αυτόν τόν τρόπον τās στερήσεις, τās όφειλομένης εις παρατεινομένην σιτοδείαν, που κατ' εκείνην τήν εποχήν έμάστιζε τήν περιοχήν.

Πράγματι εύρίσκονται ακόμη εις τήν Λομβαρδίαν ίχνη τών παλαιών άγορών, που άνάγονται εις τήν εποχήν τών Βισκόντη. Έκτοτε ανεπτύχθη εις Μπρέσιαν, εις Ροβάτο, εις 'Αγ. Βιτζίγιον, ή βιομηχανία διά τήν κατασκευήν κλωβών κάθε είδους, προωριζόμενων άποκλειστικώς εις τά πτηνά-κράκτας.

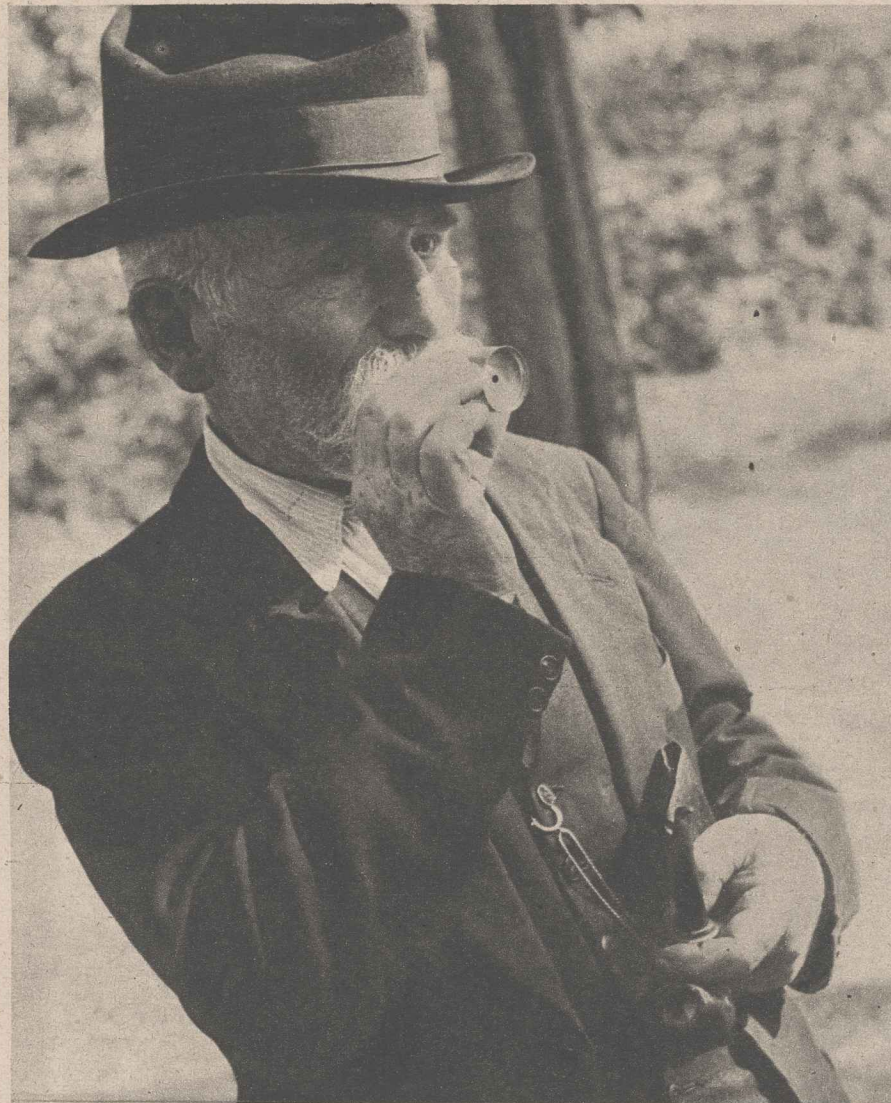
Και δέν είναι εύκολος ή άνατροφή του πολυτίμου αυτού βοηθητικού του κυνηγού. Κατά το παρελθόν, τά πτηνά, τά προωριζόμενα εις τόν σκοπόν αυτόν, έτυφλώνοντο, το σύστημα όμως αυτό δέν επιτρέπεται πλέον εις τούς κυνηγούς, οι όποιοι διά τήν τέρψιν των έξετέλουν αυτό το είδος τής βαρβαρότητος. Σήμερον οι κυνηγοί περιορίζονται εις το να συλλαμβάνουν με ύπομονήν, τά μέλλοντα πτηνά κράκτας έντός τών φωλεών των, έκλέγοντες και προωρίζοντες τās τσίχλας, διά τās τσίχλας, τούς σπουργίτας διά τούς σπουργίτας, τούς σπίνους διά τούς σπίνους και ούτω καθεξής. Οι πρόσκοποι αυτοί τών μελλοντικών κυνηγών (είναι άκριβώς αυτοί που διευκολύνουν τās έπομένους αίχμαλωσίας) κλείονται καθ' όλην τήν διάρκειαν του θέρους εις ένα δωμάτιον σκοτεινόν, μέσα εις κλωβία καμωμένα από βέργας λεύκης, διά ν' άποφύγουν να πληγωθούν οι μικροί αίχμαλωτοι. Οι έγκάθειρκοι, έντός σκοτεινού σπηλαίου, έντός άχυρώνος ή ύπογείου, μανθάνουν να σιωπούν διά να δώσουν κατόπιν δείγματα τών λαρυγγισμών των, μόλις οι πτηνοτρόφοι τούς άποδώσουν εις τήν χαράν του ήλιου και του άέρος. Μετά το θερινόν κλείσιμον, τά πτηνά κράκται φέρονται εις τήν άγοράν του 'Αγ. Σαλβατώρ, όπου έντός περιβάλλοντος ήσυχου και χαρωπού, έρασιεχνών και έμπειρογνώμωνων, έκθέτονται προς πώλησιν.

Εις μίαν άγοράν του είδους αυτού, το αύτί παίζει μεγάλον ρόλον. Και οι παλαιοί κυνηγοί, μπορούν να συνομιλούν περί κισσών, ή περί σπίνων, που είχαν έξαιρετικώς άρετάς κράκτου χάρις σε μερικούς τονισμούς του άσματος των. Όταν αι συζητήσεις ζωηρεύουν πολύ, και αι γνώμαι είναι διαφορετικά, ό έμπειρος πτηνοτρόφος άπομονώνει τά είδη άξίας, διά να δυνηθούν να λαρυγγίσουν, χωρίς να συγγένονται με τά άλλα. Τότε οι άγορασταί, οι κριταί, οι έκτιμηταί μετατοπίζονται από το ένα σημειον τής άγοράς εις το άλλο, κάτω από κάποιο δένδρον, όπου έχουν τοποθετήσει το ύπό έξέτασιν πτηνόν.

Κατόπιν μερικών προτροπών, προκαλουμένων από ειδικά σφυρίγματα του πωλητού, ό σπίνος ή ή κίσσα, δίδει τά πρώτα δείγματα και τραγουδεί, τραγουδεί πάντοτε με αυξανόμενην ικανοποίησιν του πωλητού. Όσον περισσότερον τραγουδεί, τóσσον περισσότερον έκτιμάται.

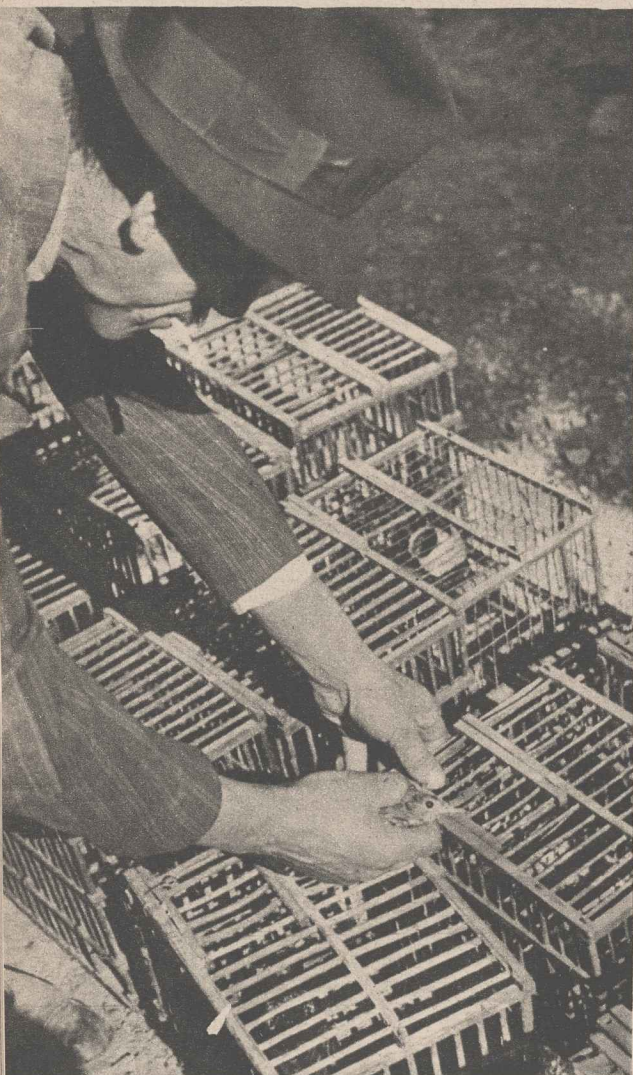
Δέν είναι όλγοι οι κυνηγοί, που έχουν το χάρισμα να λαρυγγίζουν μαζί με τά πτηνά κράκτας. Αν όμως μερικοί είναι άξιοι να μιμηθούν τόν σπίνον, δύσκολα έχουν τήν ικανότητα να έπαναλάβουν το μελωδικόν τραγούδι τής καρδερίνας ή του άηδονιού.

Υπάρχουν πτηνοτρόφοι μιμούμενοι εις τήν έντέλειαν, τά πτηνά. Βιρτουόζοι άγώνων, πρωταθληταί στοιχημάτων, οι ειδικοί αυτοί δίδουν συχνά δείγματα τής μιμητικής των ικανότητος. Αν όμως αφαιρέσωμεν τήν διασκέδασιν, τών τερπνών αυτών άγροτικών έορτών, εις τήν πρακτικήν, οι τραγουδισταί αυτοί, δέν μπορούν να πωληθούν ως άνθρωποι-κράκται. Ακόμη και το γραμόφωνον δέν έδωσε, εύτυχώς, τ' άναμενόμενα άποτελέσματα, διότι οι δίσκοι οι άναπαράγοντες τās φωνάς τών πτηνών εις το ύπαιθρον, ύγραίνονται και ή άπόδοσις άλλοιούται: Τά πτηνά τρέπονται εις φυγήν αντί να προστρέξουν εις τήν μηχανικήν αυτήν και άβεβαίαν πρόσκλησιν. Αι παλαιαί άγοραί, δέν ύπέστησαν ουδεμίαν ζημίαν από τās διαφόρους αυτάς καινοτομίας, απ' έναντίας ανεπτύχθησαν και πάντοτε περισσότερον.

ΑΝΑΜΕΣΑ σ'έναν κελαϊδισμόν και έναν λαρυγγισμόν χρειάζεται και μία «ρουφισιά» πίπας, ή επιθυμία όμως να δοκιμάση την σφυρίχτραν που μιμείται το τραγούδι του κορυδαλλού, είναι πολύ μεγάλη και το σοβαρό αυτό γεροντάκι, θα κάμη όλο το δρόμο, σφυρίζοντας σαν ένα παιδάκι.

ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ παζάρευμα, μία παραπάνω, μία λιγώτερη, δεν λείπει και το μειδιάμα. Και ό πτηνοτρόφος είναι βέβαιος για το εμπόρεμά του: το τραγούδι των πουλιών του είναι ράτσας. Είναι πράγματι εξαιρετική εργασία διά τόν άγοραστήν, που στο τέλος θα κάμη καλήν έκλογήν.

ΚΛΩΒΟΙ στρουθίων, σπινών και κοσούφων. "Ενας πτηνοτρόφος ξαναβάζει εις το κλουβί των ένα ζευγάρι μπεκατοών, αφού τό έδειξε εις ένα κυνηγό. "Όσως νά ηύχαριστήη που δεν εύρέθη άγοραστής.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ άρχίζει, αί φωνάι συγγέονται με τά πολύχρωμα άσματα των πτηνών. "Ο κυνηγός κάμνει τάς πρώτας γνωριμίας και έν τω μεταξύ ρίπτει τό βλέμμα εις κάποιο από τά έκτεθειμένα.

ΑΡΓΟΤΕΡΟΝ οί κλωβοί θα είναι γεμάτοι ήλιοι. "Επειτα από τόσον σκότος τά πτηνά θα τραγουδίσουν εις τόν ούρανόν, την πρόσκλησιν των. "Η άγορά έτελείωσε, ό πτηνοτρόφος έτοιμάζεται νά επιστρέψη.

ΤΕΛΟΣ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΙ

Θέλω νά όμολογήσω μίαν αδυναμίαν μου: έγώ αγαπώ τούς μικρότερους έκείνους συγγραφείς, τούς μικρούς έκείνους ποιητάς, οί όποιοι δεν εύρίσκουν θέσιν εις τάς ιστορίας των γραμμάτων των πατρίδων των. "Η και άν εύρουν θέσιν, είναι τόσον μικρά, ώστε με δυσκολίαν μπορεί νά περιλάβη τό όνομα του συγγραφέως, τόπον και ήμερομηνίαν γεννήσεως, τούς τίτλους του έργου του. "Αγαπώ τούς μικρότερους διότι ή γλώσσα των, πλέον ειλικρινής και οικεία, μου άποκαλύπτει με μεγαλυτέραν βιαιότητα τό πρόσωπον μιās έποχής, με θέτει εις άπ' εύθείας έπαφήν με τούς ανθρώπους ενός μακρυσμένου αιώνος: ανακαλύπτω συνηθείας και ήθη, χάριτας και άκολασίας.

"Όταν μελετώ μίαν φιλολογικήν περίοδον, άρχίζω από τούς μικροτέροϋς έκείνους, που με δυσκολίαν εύρίσκονται εις τά βιβλία των κριτικών και άν ακόμη οί κριτικοί ήσαν άπλωχέρηδες και, περισυνέλεξαν και καλούς και κακούς: άρχίζω από τούς μικρότερους και τούς μεταχειρίζομαι διά ν' αναβώ, από βαθμίδος εις βαθμίδα, μέχρι των μεγαλυτέρων.

Οί μικρότεροι είναι πιο διακριτικοί, όμιλούν χαμηλοφώνως. Δεν κτυπούν την γροθιάν των επί της τραπέζης. Δεν έγκαθίστανται εις τόν έγκέφαλον σου ως δεσπότες. Δεν είναι προπετείς. "Αν γίνουν, μπορεί νά τούς δείξης την πόρταν, ως ένοχλητικούς επίσκεπτας. Ούδεις θα σε έπιτημήση διά την υπερήφανον αυτήν πράξιν σου. Ούδεις θα τούς ύπερασπισθή. Αυτοί είναι οί ύπηρέται όλων των φιλολογικών έποχών. Εισαγάγουν τούς μεγαλυτέρους. Και άν ύψώνουν την φωνήν, τό κάμνουν μόνον διά ν' αναγγείλουν τό όνομα του μεγάλου, που πρόκειται νά διέλθη τό κατώφλιον.

Εις τούς μικρούς άντανακλάται με άμεσώτερον τρόπον, ή πείρα ενός αιώνος. Θα έλέγαμεν ότι ή συνείδησις, την όποιαν αυτοί έχουν διά τά καλλιτεχνικά των όρια, τούς παρωτρύνει νά σπείρουν εις τόν όλίγον καρπόν που συλλέγουν. Συχνά είναι έργατά, παρά καλλιτέχνη, είναι όμως έργατικοί όσον και πείσμονες. "Ενίοτε δίδουν εις μίαν σελίδα τό πών και τίποτα εις χιλιάς.

Τό πολύ όμως ή τό όλίγον, που παράγουν, άποκαλύπτει πάντοτε μίαν στάσιν, μίαν μαίνιαν, χαρακτηριστικές εις τούς συγχρόνους των. Είναι άλλθές ότι πρόκειται περισσότερον περί σχήματος παρά περί πνεύματος, αλλά και τό σχήμα έκείνο άντιπροσωπεύει επίσης μίαν τυπικήν στιγμήν της πείρας του αιώνος των.

Τά έργα των μικρότερων, παραδοθέντα εις την ιστορίαν διά πλαγίας όδου και τυχαίως, φθάνουν ένίοτε εις τάς χείρας του μελετητού εις παρθενικήν κατάστασιν και συχνά δίδουν την δυνατότητα ν' ανακαλυφθούν σελίδες ώραιάς, τάς όποιās ούδεις πρότερον έδιάβασε. Τέλος οί μικρότεροι, μη δυνάμενοι νά γίνουν μικρότεροι άπ' ό,τι είναι, δεν επιφυλάττουν έκπληξεις, παρά υπό την θετικήν έννοιαν. "Ενώ οί μεγαλύτεροι συζητούνται, απορρίπτονται ή επικυρούνται, σύμφωνα προς την έπικράτησιν του ενός κριτικού ρεύματος ή του άλλου, οί μικρότεροι σιωπηλώς, άναρριχώμενοι εις τούς ύελοπίνιας της ιστορίας, κατακτούν την ασφαλή μικράν των θεσούλαν, από την όποιαν με δυσκολίαν θα κινηθούν. Διότι, θα ισχυρισθούν οί κριτικοί, δεν αξίζει τόν κόπον. Και συμβαίνει ώστε καθ' όν χρόνον επί του Δάντη παράγεται μία τόσον άπέραντος παρασαιτική φιλολογία, που με δυσκολίαν δύναται νά περιληφθή εις μίαν όμαλήν βιβλιοθήκην, επί του Φάτσιο Ντέλι Ούμπρέτη άπ' έναντίας, έγράφησαν τόσον όλίγα, ώστε ή φήμη

του δύσκολως υπερβάνει σήμερον, τόν στενόν κύκλον των μεμνημένων. Και βλέπομεν έξ άλλου, την ήδη έπιβλητικήν φιλολογίαν, επί του Δεκαήμερου, νά πλουτίζεται καθ' έκαστην με νέα κριτικά άνθη και βλέπομεν τούς «Έκατόν μύθους» του Τζιρόντη Τσίντιο (από τόν όποιον και ό Σαίξπηρ ακόμη έζήτησε θέμα διά τό θέατρον) νά μη ενδιαφέρουν παρά έλαχίστους κριτικούς. Και χωρούντες με τά παραδείγματα, θα ήθυνάμεθα νά είψαμεν τό αυτό και διά τόν Στραπαρόλα και διά τάς «Εύχαρίστους Νύκτας» του, πολύ όλίγον γνωστός και πολύ όλίγον άναγνωσθείσας, ή διά τόν Καμέλλι (έπιλεγόμενον Πιστόια), μεταξύ των σονέτων του όποιου, υπάρχουν και όραία και τερπνά, διόλου άγνώστον επίσης εις μερικούς άνθρώπους των γραμμάτων.

Τό πρόβλημα όμως αυτό των μικρότερων, αντιμετωπίζεται επίσης και εις τά σχολεία ως και εις τάς συνειδήσεις των ανθρώπων των γραμμάτων, συχνά και εις τά σχολεία του έξωτερικού ή διά τούς ξένους, εις τά όποία κατά ίδιαιτερον τρόπον, ή διδασκαλία περιωρίζεται εις τούς γνωστούς και εις τούς μεγαλυτέρους. Συνήνητσα όχι όλίγους ξένους οί όποιοι αφού έφοίτησαν εις τά σχολεία μας, έγνωρίζαν από την φιλολογίαν μας μόλις την Θείαν Κωμωδίαν, τό Δεκαήμερον, και τούς Μελλονύφους. Και από τά τρία αυτά έργα δεν απέκομισαν παρά ένα αίσθημα στεναχωρίας και άσφυζίας. Και τό διατί τό λέγομεν άμέσως: από τόν μελέτας των έλειπεν ό ευχάριστος έλεγχος, ό άποτελούμενος από τούς μικρότερους, οί όποιοι κατανοούνται ευκολώτερον, τά έργα των όποιων μικρότερας άρχής, άντιπροσωπεύουν τό χρήσιμον σχόλιον διά τό έργον των γνωστών.

Θά έπρεπε νά επιστρέψωμεν εις την διδασκαλίαν του Καρντούτση. Θα έπρεπε νά επιστρέψωμεν εις τά άνέκδοτα και σπάνια κείμενα, τυπωμένα

από τόν έκδότην Ρωμανιόλη ή από τόν Loescher. Θα έπρεπε νά επιστρέψωμεν εις την σειράν των κειμένων της γλώσσης του Γκάμπα και του Ποτζιάλη, θα έπρεπε νά επιστρέψωμεν εις τούς κλασικούς "Ιταλούς του έκδοτικού "Ιστιτούτου, των κλασικών του Μιλάνου. Θα έπρεπε νά επιστρέψωμεν ή μάλλον θα ήτο χρήσιμον, έκδοτάς πίστεως νά έλαμβανον παρά έλαχίστους κριτικούς. Και προχωρούντες με τά παραδείγματα, θα ήθυνάμεθα νά είψαμεν τό αυτό και διά τόν Στραπαρόλα και διά τάς «Εύχαρίστους Νύκτας» του, πολύ όλίγον γνωστός και πολύ όλίγον άναγνωσθείσας, ή διά τόν Καμέλλι (έπιλεγόμενον Πιστόια), μεταξύ των σονέτων του όποιου, υπάρχουν και όραία και τερπνά, διόλου άγνώστον επίσης εις μερικούς άνθρώπους των γραμμάτων.

Διά λογαριασμόν μου, όπως ειπον ήδη εις τάς άρχάς, αγαπώ τούς μικρότερους. Μου έδωσαν περισσότερα άπ' όσα τούς έζήτησα. "Ενίοτε τούς προτιμώ, όπως προτιμώ άντί από τάς ποδοσφαιρικές ομάδας, τάς νίκωσας την μίαν κατόπιν της άλλης, όλας τάς συναντήσεις του προταθλήματος, άπ' έναντίας έκείνας αί όποία κατόπιν μιās λαμπράς νίκης, ύφίστανται μίαν θλίβεράν ήτταν. Είναι πλέον άνθρωποι, όμοιάζουν περισσότερον με τόν άνθρωπον, με τάς αδυναμίας και τά μεγαλεία του.

"Εγώ όνειρεύομαι μίαν ιστορίαν της φιλολογίας που ν' άσχολείται μόνον διά τούς μικρότερους. "Ονειρεύομαι μίαν βιβλιοθήκην που ν' άποτελείται μόνον από έργα μικρότερων. Και πράγματι πόσα έργα ταπεινά εύρίσκω και τ' αγοράζω. "Εάν μεταξύ των έπομένων μας, αγαπητοί φίλοι, που όπωσ έμέ έχετε κάποια άμφιβολίαν διά την μετέπειτα φήμην σας, άν μεταξύ των έπομένων μας έπαναλαμβάνω, θά εύρεθ ή κάποιος που μ' όμοιάζει, δυνάμεθα νά είμεθα βέβαιοι διά την τύχην μας της αύριον.

C. B.

ΔΥΟ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΩΡΑ Π' ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΜΕΡΑ

Η ΒΡΟΧΗ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΜΑΖΥ ΜΑΣ

Τέλειωσε ή νύχτα κ' ή σελήνη
διαλύεται σιγανά στην ήσυχία,
βασιλεύει στά κανάλια.

Είναι τόσο ζωτιανός ό Σεπτέμβρης σ'αυτή

[τή γη

του κάμπου, τά χωράφια είναι πράσινα
σαν τά λειβάδια του νότον την άνοιξη.

"Αφισα τούς συντρόφους.

"Εκρυψα την καρδιά μες στους παληούς

[τοιίχους

για νάμαι μοναχός νά σέ θνημοΰμαι.

Πόσο είσαι πιο μακρυνά άπ' τη σελήνη

τόρα π' άρχίζει ή μέρα

και πάνω στις πέτρες κυπα τό πόδι των

[αλόγων.

"Η βροχή είναι πια μαζί μας

ξετινάσσει τόν σιγανό άέρα.

Τά χελιδόνια ψάφουνε τά σβυσμένα

[νερά

κοιτά στις λομβαδικές λιμνούλες,

πετούν σαν γλάροι πάνω στα μικρά ψα-

[ράκια.

"Ο σανός εύδοιάζει κοιμένος πέρα άπ' τούς

[φράγτες των χωραφιών.

"Ακόμ' ένας χρόνος κάρη,

δίχως ένα παρόπιον, κι ούτε μιιά φωνή

σηκώθηκε για νά νικήση ξαφνικά μιιά

[μέρα.

SALVATORE QUASIMODO

"Ο Σαλβατόρ Κουαζιμόδο γεννήθη εις τάς Συρακούσας, την 20 Αύγουστου 1901. Τό 1931, εις Φλωρεντίαν, του άπενεμήθη τό ποιητικόν έπάθλον του «Παλαιού Παράγοντος» Ζεϊ εις Μιλάνον. Έργα του: "Νερά και γη» (έκδ. Σολάρια Φλωρεντία 1930) «Μυροβία εύκαλύπτου», και άλλοι στίχοι (έκδ. μερίμνη Παλαιού Παράγοντος) Φλωρεντία 1933. «Ερατώ και "Απολλών», με σσην εισαγωγήν του Σεργίου Σόλμη (έκδ. Scheiwiller) Μιλάνον 1936. «Φρατέσκας Μεσσηνας» Μονογραφία (έκδ. Τέχνης «Αριέλ») Μιλάνον 1938. «Ποιήματα» με μίαν κριτικήν του "Ο. Μακρή επί της «Ποιτικής εις την λέξιν» και μίαν βιβλιογραφίαν έπιμείλει του Γ. Βιγκορέλλη (έκδ. I. Ianni Panni) Μιλάνον 1938. «Έλληνες Λυρικοί», μεταφρασθέντες, με κριτικήν του Λουκιανού "Αντισση (έκδ. di Corrente) Μιλάνον 1940.

ΝΕΑΝΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ GIACOMO LEOPARDI

1
ΟΙ στίχοι της παιδικής ηλικίας και της πρώτης εφηβικής του Λεοπάρδη, μ' εκείνα τα βραχεία μέτρα, προσφιλή εις τὸ Ἑπτακόσια, πηλοῖον σκορπισμένον στίχων, εἰς τὰ τρις-ἑκα καὶ ὀκτάστιχα καὶ κάποιον σονέ-τον, παραμένουν με ἀνώνυμον μορ-φήν. Μᾶς κάμνουν νὰ ὑποπτευθῶμεν τὸν ποιητὴν, ὁ ὁποῖος εἰς ἡλικίαν εἴκοσι ἑτῶν θὰ ἔχῃ μίαν φωνὴν ποιητικῆς πρωτοτυπίας.

Πρὶν νὰ φεύρῃ τὴν ποίησιν τοῦ «Ἀπείρου» ὁ Λεοπάρδη θὰ φέρῃ τὸν ὀλιγότερον ἀόριστον τόνον του εἰς τὸ εἰδύλλιον «Αἱ Ἀνομήναι» (Εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ ἦτο ἡ καμπύλη σελήνη) θὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν προσποίησιν τοῦ ὕμνου πρὸς τὸν Προσεῖδωνα, ποῦ εἶναι ἐπίσης ἕνας τρόπος διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πολύτιμον πείραν τῆς μεταφράσεως, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπιχειρήσῃ ἀπὸ τινος, ἀφοῦ ὁ ὕμνος ἐκείνος συνελήφθη ἀκριβῶς ἐν πνεύματι μεταφράσεως καὶ ἐπαναλαβόμεναι τὰ ἑλληνικά πρότυπα: (Καθ' ὃν χρόνον εἰς τὰ σκοτεινὰ δάση καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς τῆς νεφελοδωδὺς Οἴθης, ἀνάμεσα εἰς τὰ μαῦρα ποίμνια, ὣς ὁ Ἀπόλλων). Θὰ τὸν φέρῃ εἰς τὰς «Ἀδεσπότους Ὠδὰς» εἰς τὴν ἐκδο-χὴν τοῦ Μόσχου με τὰς ὁποίας ὁμοι-άζει ὡς νὰ θέλῃ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ποίησιν τῶν πρωτοτύπων εἰδυλλίων του. Θὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ ἄσμα ἐκεῖ-νου τῆς «Προσεγγίσεως τοῦ θανάτου» ποῦ ἐνθυμίζει ἐπ' εὐθείας, Μόντη, Βαράνο, Πετράρχην καὶ Δάντην, ἀλλ' εἰς τὸ βῆμα τοῦ ὅμως «Ἐσβυσε ἡ ἀκτὶς τῆς ἡμέρας» δὲν δίδουσε εἰς τὸν διαλεγμένον χρυσὸν τῶν Ὠδῶν, ὅπου ὁ Λεοπάρδη τὸ ἔδωκε χάραν. Θὰ τὸν φέρῃ τέλος εἰς τὴν σπινη-ροβολοῦσαν ἐκείνην μετάφρασιν τῆς «Τιτανομαχίας» τοῦ Ἰδίου, ὅπου τὸ αἶσθημα τοῦ γιγαντιαίου πλατωνί-τας λέξεις τοῦ Λεοπάρδη, εἰς μίαν ἡχηρότητα ὀρχήστρας, εἰς μίαν με-γαλειώδη ὀπτικήν πλαστικότητα, τῆς ὁποίας, εἰς τὸν Λεοπάρδη φερμένον εἰς μίαν παρρηγιαντὴν καὶ ἐσωτε-ρικήν ἐκμυστήρευσιν, δὲν θὰ συναν-τηθῇ ποτὲ πλεόν ἡ ἀνάμνησις.

Ἀκόμῃ ἐκ τῶν πρώτων δοκιμῶν, ὁ Λεοπάρδη ζητεῖ εἰς τὴν μάθησιν, μίαν πηγὴν θαυμασμοῦ, μίαν τέχνην ζωῆς, ποὺ νὰ τροφοδοτεῖται εἰς τὴν εὐχαρίστησιν τῆς φαντασίας. Ἦδη ἡ «Ἱστορία τῆς Ἀστρονομίας», σύν-θεσις ἡ ὁποία μαρτυρεῖ μίαν τολμη-ραν περιέργειαν, οἰκιαγραφεῖ τὴν ἐ-κλογὴν μιᾶς ποιητικῆς ὕλης: τοῦ οὐ-ρανοῦ, ποῦ διὰ τὸν Λεοπάρδη εἶναι μᾶλλον φαντασία εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς καθημερινῆς ζωῆς: ἦδη τὸν ἐλκύει ἡ ὕλη ἐκείνη ἡ ὁποία θὰ διευκρινι-σθῇ εἰς τὰς κρίσεις ἐπὶ τῶν λαϊκῶν σφαλμάτων τῶν ἀρχαίων, ὅπου ἡ ἀ-νάλυσις τῶν σφαλμάτων, παραμένει μᾶλλον ἀφηρημάδα τοῦ πνεύματος καὶ εἶναι ἀπ' ἐναντίας συγκεκριμένα αἱ φαντασιώδεις ἀοριστίαι τῶν σφαλ-μάτων ἐκείνων τὰ ὁποία κατέχουν, ὡς γλυκεῖαι αὐταπάται, τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ νεαρωτάτου συγ-γραφέως.

Θὰ ἐφαίνετο ὅτι ἔγραψε τὰς «Κρί-σεις του» ἀπὸ φιλοσοφικὴν ἀνάγκην, καὶ πράγματι τὸ πρῶτον κεφάλαιον, ἀνοίγει με αὐτὰς τὰς λέξεις: «Ὁ κόσμος εἶναι γεμάτος ἀπὸ σφαλμά-τα καὶ πρώτη φροντίς τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ εἶναι νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀ-λήθειαν». Καὶ κατόπιν: «Καὶ διὰ νὰ καταστραφῶν, τουλάχιστον ἐν μέ-ρει, οἱ ἔχθροί αὐτοῦ τῆς λογικῆς

εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρισθῶν». Ἡ ψυχὴ τοῦ ὅμως δὲν εἶναι διόλου ψυχὴ ἀποστόλου ἐναντίον τῶν σφαλ-μάτων. Καὶ ἐν τῷ μεταξύ διὰ ν' ἀ-ναζητήσῃ τὰ σφάλματα ἔκρινε ὅτι ἔ-πρεπε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν «χορείαν τῶν ποιητῶν».

Πολύτιμος ἐξομολόγησις τῆς ὁποί-ας ὅμως ὁ ἴδιος ἀντελήφθη ἐπίσης καὶ τὸν κίνδυνον καὶ δι' αὐτὸ προ-σέθεσε «Εἶναι εὐκολον νὰ διακρίνω-μεν πότε αὐτοὶ γράφουν με τοὺς κα-νόνας τῶν ἰδεῶν τῶν φιλοσόφων, ἢ ἀκολουθοῦν ἕνα ἰδιαίτερον αἶσθημα. Συνήθως οὗτοι ὁμιλοῦν τὴν γλῶσσαν, πλεόν κοινῶς κατανοουμένην, ἢ ὁποία εἶναι γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Ἐπομένως δύναται νὰ θεωρηθῶν ὡς οἱ ἐρημ-νευταὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ ὄχλου: ὅταν λοιπὸν ἐβεβαίωσα ὅτι ὑπῆρχε κάποιον σφάλμα, κοινὸν εἰς τοὺς ἀρ-χαίους, ἐθεώρησα τὸν ἑαυτὸν μου ἐν δικαίῳ νὰ τοὺς ἀναφέρω ὡς ἐγγυη-τάς τῆς ἀληθείας τῆς προτάσεώς μου».

Καὶ πράγματι εἰς πολλὰ σημεία τῆς «κριτικῆς» θὰ ἐξητεῖτο μᾶλλον ἐλα-χίστην κριτικὴ αὐστηρότης εἰς τὸ φι-λοσοφικὸν κοσκίνισμα τῶν πηγῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζον-ται ὡς σφάλματα, μᾶλλον ἀπλήρη φαντασία ἢ καὶ ἀκόμῃ μᾶλλον ἀπλήρη ἀστείότης.

Νομίζεται ὅτι ἀληθῶς ἐλυτήθη ἐ-πειδὴ κάποτε οἱ ἄνθρωποι ἐκαμῶν τὰ ἄστρα «τρομερὰ ζωὰ» ποῦ εἶχον ἀνάγκην τροφῆς καὶ ποτὸ «τὰ ὁποία ἐπεριπάτου με τοὺς πόδας τὰς; Ἀπ' ἐναντίας παρ' ὅλας τὰς λέξεις με τὰς ὁποίας κατακρίνει τὸ σφάλμα αὐτὸ καὶ τὴν πιθανότητα τῆς ἐπιστρο-φῆς του, ὡς ἕνα περιοδικὸν νόμον παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὅπως οἱ κο-μήται, εὐχαριστεῖται νὰ φαντάζεται τὰ ἄστρα ὡς πελώρια ζωὰ. Καὶ εὐ-χαριστεῖται σκεπτόμενος τὰ «κεραυ-νοειδῆ ὕδατα» περὶ τῶν ὁποίων ὁμι-λεῖ ὁ Πλούταρχος καὶ τοὺς κεραυνούς ποῦ γονιμοποιοῦν καὶ σκληρύνουν τοὺς ταρτοφούς.

Καὶ ἡ γῆ τοῦ Ξενοφάνους, ἡ ὁ-ποία ἔχει «πριχμένα» βαθεῖας ρίζας εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἀπείρου καὶ στηρίζεται ὡς ἕνα φυτὸν ἢ ἕνα βου-νόν, τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποίου κατέ-χουν οἱ ἄνθρωποι.

Καὶ ἡ ἐπικειμένη καταγίγς ὅταν «τὸ ὕδωρ σπινθηροβολεῖ τὴν νύκτα πλησίον εἰς τὰς κόπας τῶν ναυ-τιλομένων». Καὶ ἡ ἀπαγγελία ἀπο-δομένη εἰς τὸν Κουιντιλιανόν ἐπὶ τοῦ κουραστικῶν θελήγῃ του ἐνός τά-φου: «Αὐτὸ μοῦ κοστίζει περισσέτε-ρον ἐργασίαν ἀπὸ τὸ ξεριζῶμα τῶν ἄστρον ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἀπὸ τὸ σαμάτημα, κατὰ τὸν χειμῶνα, τοῦ ποῦ τῶν ποταμῶν, ἀπὸ τὴν καταν-κρῆσιν τῶν ὄψεων με δηλητήριον τοῦ ἀσματος, ἰσχυρότερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν των καὶ νὰ τοὺς κάμω νὰ σκάσουν πᾶνω στὰ ὄργανά μου». Καὶ ἡ ἐξή-γησις τῶν δεινῶν ὅπως φαίνονται εἰς τὸν Ἀστράμυχον: «Τὸ περπά-τημα ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων προσιωμίζει ζῆμιαν προεξηθείσαν ἀπὸ ἐχθρούς. Ὁ κρατὼν μίαν μέλισσαν εἰς τὴν χεῖρα του θὰ ἰδῇ τὴν διάφωσιν τῶν ἐλπίδων του. Ἡ βράδεα κίνησις καθ-ιστὰ τὰ ταξίδια δυστυχῇ. Ἀν ἰδῇς ὅτι εἶσαι ψυχικῶς ἀνακουφισμένος, μᾶθε ὅτι σοὺ συμφέρει νὰ κατοική-σῃς ἐν γῇ. Ἡ θεὰ τῶν ἄστρον εἶναι ἐξαιρετικὸς διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἄν περπατᾷς ἐπὶ γλαστρῶν ἐκ πη-λῶν, φρόντισε ν' ἀποφύγῃς τὰς ζημίας ποῦ σοὺ προετοιμάζουν οἱ ἐχθροί.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές).
FRANCESCO FLORA

ΜΟΥΣΙΚΗ

ALFREDO CASELLA

Ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκογένειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ μουσικὴ ἦτο παλαιὰ παράδοσις καὶ καθημε-ρινὴ συνήθεια, ὁ Ἀλφρέδος Κα-ζέλλα, γεννηθεὶς εἰς Τουρίνον τὸ 1883, ἐμυήθη εἰς τὴν τέχνην τῶν ἤχων ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων μετὰ προσανατολισμὸν κλασικὸν καὶ ταυτοχρόνως νέον, δύο χαρακτή-ρας ποῦ θὰ εὗρωμεν πανισχύ-ρους εἰς τὸν μουσικὸν Καζέλλα.

Ἀφοῦ ἐδίδασκε εἰς τὸ Κονσερ-βατοῦρ τῶν Παρισίων, ὁ Κα-ζέλλα ἐπέστρεψε ὀριστικῶς εἰς Ἱταλίαν τὸ 1915, κληθεὶς εἰς τὴν ἔδραν τοῦ πιάνου εἰς τὸ Κον-σερβατοῦρ τῆς Σάντα Τεσά-λια εἰς Ρώμην.

Οὗτος κριτικὸς καὶ εὐχάριστος συγγραφεὺς, ὁ Ἀλφρέδος Κα-ζέλλα, εἰς τὸν τόμον «αὐτοβιο-γραφία τοῦ 21—26» ἐκθέτει ὁ ἴ-διος τοὺς σταθμούς τῆς γονίμου δημιουργικῆς του δράσεως, αἰ-σθητῶς ἀπορροφητικῆς εἰς τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῆς μίαν ἢ τὴν ἄλ-λην σχολὴν τῶν νεωτεριστῶν, τό-σον ὥστε νὰ ἐπιουρθῇ ἐπὶ τοῦ μουσουργοῦ ἡ κατηγορία, ἀδί-κως ὑποστηριχθεῖσα, δι' ἀνακο-λουθίαν καὶ ὑπεροφίλιαν. Τὸ ἰδεῶδες τοῦ Καζέλλα ὑπῆρξε νὰ δημιουργήσῃ μουσικὴν ἰταλικὴν καὶ ταυτοχρόνως σύγχρονον καὶ ἰδοῦ ποῦ συνθέτει, κατὰ τὴν νεότητά, τὴν ραφωδίαν «Ἱταλίας» (1909) καὶ τὸ μπαλέτο «Ἡ μο-νὴ τῆς Βενετίας» (1911). Ἰδοῦ, ἀνάπτει ἀπὸ ἐνθουσιασμόν εἰς τὴν ἀκτινοβολὸν στραβινσκιανὴν ἐμφάνισιν, σημείον ἀναχωρήσεως τῆς δευτέρας παραγωγικῆς φά-σεως τοῦ Καζέλλα, κατὰ τὴν ὁ-ποία ὁ μουσικὸς παρ' ὅλον ὅτι μένει πιστὸς εἰς τὸ πρῶτον του ἔργον, διεικνύεται ἐπιρρηπῆς εἰς τὸ νὰ δεχθῇ τὰς νέας εὐρωπαϊ-κάς τάσεις. Εἰς τὴν περίοδον αὐτὴν ἀνήκουν: «Νύκτα τοῦ Μα-ίου» (1913) καὶ τὸ «Ἐνδεκα παι-δικὰ τεμάχια» διὰ πιάνο (1920) τὰ ὁποία προαναγγέλου τὴν τρίτην καὶ ὀριστικὴν περίοδον τῆς ἐξελίξεως τοῦ Καζέλλα, ἐ-κείνην τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ὁ μου-σικὸς χαρακτηρίζει ὡς τὸ «τρί-τον ὕψος του», ἀπλοποιήσιν καὶ σαφήνειαν τῶν μεταχειρισθέντων τρόπων, κατὰ τὴν προηγουμέ-νην περίοδον καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀναβλύζουν τὰ πλεόν πειστικά ἔργα τοῦ Καζέλλα, ἀπὸ τὰ «Τρία ἄσματα τοῦ τριακόςια» (1923) μέχρι τοῦ χρωματισμοῦ τοῦ μπα-λέτου «Ἡ Τζάρα» (1924) τῆς «Σκαρλατίας» (1927) τῆς «Σε-ρενάτας» (1927) καὶ τῆς προσφά-του «Συμφωνίας» (1941). Ἡ το φυσικὸν εἰς τὴν ὀριστικὴν αὐ-τὴν διάταξιν νὰ ἐγκατέλειπε ὁ Καζέλλα τὴν πολεμικὴν στάσιν ποῦ ἐνταντὶον τοῦ μουσικοῦ θε-ἄτρου. Καὶ εἰς τὸ θέατρον ὁ ἴ-διος ἔδωσε ἀλληλοδιαδόχως «Τὴν Γυναίκαν ὀφιν» (1931) «Τὸ Πα-ραμῦθι τοῦ Ὀρφῆως» (1932) καὶ τὸ ἀφρικανικὸν μυστήριον «Ἡ δοκιμασθεῖσα Ἐρμῶς» (1935).

Διὰ νὰ συμπληρωσῶμεν τὴν καλλιτεχνικὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Καζέλλα, ὁπνευθιζόμεν τὴν ἄ-σκονον δράσιν τὴν ὁποίαν ἐπέδει-ξεν ὡς πιανίστας, ὡς διευθυντῆς ὀρχήστρας, ὡς καθηγητῆς, κρι-τικὸς καὶ ρήτωρ σοφὸς ἐπεξερ-γαστῆς ἀρχαίων Ἱταλικῶν μου-σικῶν.

GUIDO PIAMONTE

ΤΕΧΝΗ

FILIPPO DE PISIS

Εἶναι μεταξύ τῶν σημερινῶν Ἱταλῶν ζωγράφων ὁ πλεόν ἐκ-πληκτικός. Ἡ γονιμότης του δὲν ἔχει ὅρια. Ὁ ὁλοστροφὸς ἐρημ-νεύεται εἰς τὰ πλεόν λεπτὰ καὶ δυσανάλογα σχήματα: νεκρά φύ-σεις, τοπεῖα, πρόσωπα. Τὰ πρό-σωπα ὅμως εἶναι ὡς ἀνδοθέσμαι καὶ αἱ νεκρά φύσεις ζοῦν καὶ ἀναπνέουν ὡς νὰ εἶχον στόμα καὶ ὀφθαλμούς. Δὲν θὰ ἐκπλη-σόμεθα ἂν τὰ κομμένα ρόδα ἐ-πολλαπλασιαζόντο εἰς τὸ ποτήρι καὶ ἂν τὰ μανιτάρια ἐφύτρωναν ἐντὸς τοῦ κανίστρου, ὡς νὰ ἦ-σαν ἐντὸς τοῦ δάσους. Ἡ προ-τίμησις του εἶναι τὸ χρῶμα. Τὸ ζωηρὸν χρῶμα μετὰ πλεόν τα-χεῖας καὶ γονίμου μεταμορφώ-σεως του. Οἱ ἄλλοι ζωγράφοι ἔ-χουν τὰς ιδέας, ὁ Πίζης ἔχει τὴν φύσιν. Μίαν φύσιν λεπτὴν, ἀδη-φάγον, κομψήν, πλουσίαν φυτι-κάων χυμῶν καὶ ἡχῶν, με δροσε-ρότητα ἀπορροφητικὴν καὶ δια-στελλομένην. Ὁ Ντὲ Πίζης δὲν μᾶς ἐνθυμίζει τίποτε καὶ κανέ-να. Τὸ ὕψος τοῦ Ντὲ Πίζης εἶ-ναι τὸ κέντρον τοῦ νευρικοῦ συ-στήματος. Εἶναι τὸ βλέμμα τοῦ αἰχμαλωτίζει τὸ ἄτομον καὶ τὸ καθιστὰ ἄπτον εἰς τὰς ἀτελει-ώτους μεταμορφώσεις του. Ζω-γραφεῖται πᾶν ὅτι βλέπει με παι-δικὴν λαίμαργίαν: ἄνθη, γρα-βάτες, γυναικας, μαντολῖνα, κό-κινα φάρια, ρέγκας, κογχύλια: ζωγραφίζει τὸν βάτραχον κάτω ἀπὸ τὴν κρυστάλλινην γυάλαν. Ζωγραφίζει τὴν ἀγγινάρα εἰς τὴν ἀκροθαλασσίαν. Ζωγραφίζει ἕνα κολυμβητὴν μ' ἕναν παπα-γάλον. Ἡ ἔκτασις ἐκπότης τῆς ἀφῆς του δύναται ἐνίοτε νὰ γο-ητεῖται καὶ τοὺς Ἰάπωνας. Πρό-κειται ὅμως περὶ ὀπτικὸ ἐνθυ-μίου. Τὰ χρῶματα τοῦ Ντὲ Πί-ζης εἶναι ὅλα συγκεκριμένα εἰς κλίμακας αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὴν ἁρμονίαν μιᾶς Ἱταλικῆς παν-γύρεως, με χρῶμα μεθυστικὸν καὶ παχὺ, χαμῆνον εἰς ἕνα εἶδος φωτεινῆς δρόσου. Εἶναι πρὸ πάν-τος ζωγράφος ἐντυπώσεων. Ἐν-τυπώσεις προσώπων. Ἐντυπώ-σεις νεκρῶν φύσεων. Ἐντυπώ-σεις τοπειῶν. Μία μυρμηκίωσα ζωὴ ἀπὸ εὐαίσθητους ζωγραφι-κάς στιγμὰς, συλληφθεῖσα με μί-αν θαυμασίαν ἐντασιν καὶ φευ-γαλεότητα. Ἡ παράδοσις τοῦ δέον ν' ἀναζητηθῇ μᾶλλον εἰς τὴν γονίμον καὶ εὐτυχῇ περίο-δον τοῦ βενετικοῦ 700, παρὰ εἰς τὴν ζωγραφικὴν τοῦ 400 καὶ 500 τῆς Φερράρας. Ἡ ἀφ' ἐνός χει-ροκτίον, ρευστοῦ, ἰδιοτρόπου καὶ ἀστραπιαίου περιωρισμένου εἰς ἁρμονικὰς τόνους. Δὲν θέλομεν νὰ ἐπιμεινόμεν ἐπὶ τὴν συγκρί-σεων. Ὁ Ντὲ Πίζης ἔχει πολλὴν προσωπικότητα διὰ νὰ ὁμοιάσῃ εἰς κάποιον ἢ εἰς κάτι. Χωρὶς προγράμματα, χωρὶς θεωρίας, χω-ρὶς δρομολόγια, ἀπολαύει εἰς ἀνευ τέλους ἔκτασιν, τὴν θαυμα-σίαν ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέραν του. Εἶναι μᾶλλον ἡμέρα θέαμα με ἐμ-φανίσιν γωνιῶν καὶ κελαιδόκτων πτηνῶν.

Οἱ πτωχοὶ ἔχουν μαργαριτάρια εἰς τὴν κόμην καὶ ἐντὸς τῶν κογχυλίων ἀκούεται ὁ θόρυβος τῆς θαλάσσης, ὅπως κατὰ τὴν μακρυὴν ἡμέραν τῆς δημιουρ-γίας τῆς Ἀφροδίτης.

RAFFAELE CARRIERI

σελ. 29

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

ANTONIO SANT'ELIA

Ἡ νέα εὐρωπαϊκὴ ἀρχιτεκτο-νικὴ ἔχει ὡς ἀγγελοφάρον τὸν Σαντ' Ἐλία, γεννηθέντα εἰς Κό-μο τὸ 1888, καὶ πεσόντα μαχό-μενον εἰς Μονφαλκόνε τὸ 1916. Εἰς τὰς τάξεις τῆς κινήσεως ἱ-δρυθεῖσαι ἀπὸ τὸν Φ. Τ. Μαρινέ-τη τὸ 1909, ὁ Σαντ' Ἐλία ἔγρα-ψε τὴν «προκύρησιν τῆς φουτου-ριστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς» θεω-ρουμένην ἀπὸ καιροῦ, ὡς τὸ βα-σικὸν θεωρητικὸν ἔγγραφον τῆς ἀνανεωτικῆς δράσεως εἰς τὸ πε-δὸν τῆς οἰκοδομικῆς.

Ὁρμώμενος ἐκ τοῦ δεδομένου ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῶν νέων ὀγκῶν καὶ αἱ νέαι τεχνικαὶ οἰ-κοδομικαὶ ἐφευρέσεις, ὑπερ-βαινον τὴν παλαιὰν ἀρχιτεκτο-νικὴν παράδοσιν, ὁ Σαντ' Ἐλία ἐπρότεινε ὅπως ἡ φουτουριστικὴ πόλις «ἐφευρεθῇ καὶ ἀνοικοδο-μηθῇ», με νέον αἶσθημα, ποῦ θὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ὠριμέ-νας ἐπιρροὰς τοῦ μηχανικοῦ πο-λιτισμοῦ.

Ὁ ὁρισμὸς τοῦ Σαντ' Ἐλίας, βάσει τοῦ ὁποῖου «ἡ οἰκία εἶ-ναι μία μηχανὴ πρὸς κατοικίαν» ἔχει τὰ προηγουμένα τῆς εἰς τὸ δνεῖρον τοῦ Ἱταλοῦ, ὅτι «ἡ φου-τουριστικὴ πόλις ὁμοιάζει πρὸς τεράστιον θορυβῶδες ἐργαστή-ριον, εὐκίνητον, κινήτων, καὶ δυναμικὸν εἰς ὅλα τὰ τμήματα καὶ ἡ φουτουριστικὴ οἰκία ὁ-μοιάζει πρὸς τεραστίαν μηχανή-αν». Τὰ σχέδια τοῦ Σαντ' Ἐ-λίας, καθ' ὃν χρόνον προηγουμέν-ται τῆς σημερινῆς ἀντιδιακοσμικῆς τάσεως καὶ ἡ προσήλωσις εἰς τοὺς νόμους τῆς καθαρᾶς γεω-μετρίας, ποῦ εἶναι τὸ τυπικὸν τεκμήριον τῆς σημερινῆς ἀρχι-τεκτονικῆς, προτείνου τὴν πο-λεοδομικὴν ὁργάνωσιν με ἀντι-λήψεις μελλοντικὰς κατὰ τὸν Ἰ-οῦλιον Βέρν, ἀλλὰ τόσο ἀκρι-βεῖς, ὥστε αἱ μεγάλαι πόλεις θὰ ἦδύναντο νὰ τὰς χρησιμοποιοῦσαν ὡς ἡμέραν, ἐν συνδυασμῷ με τὰς τρεχούσας τεχνικάς προ-όδους. Ὁ Ἀντόνιος Σαντ' Ἐλία εἶναι ὁ πρόδρομος, ὁ προφήτης αὐτοῦ, ποῦ ἀβρίον θὰ εἶναι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως, μόνον ἀπὸ τὰς ἐδικὰς συνήθιας τῆς συγχρόνου ζωῆς, καὶ τὴν ἀντα-πόκρισιν τῆς ὡς αἰσθητικῆς ἀεί-ας τῆς εὐαισθησίας μας.

Ἡ φιλοσοφικὴ παρασκευὴ ὡ-θησε τὸν Ντὲ Ρουτζιέρο πρὸς τὰ ἱστορικο-πολιτικά προβλήμα-τα, πρὸ παντός πρὸς τὴν ἱστο-ρίαν τῶν δοξασμῶν καὶ τῶν ἰδε-ολογιῶν τῆς συγχρόνου Εὐρά-της. Τοῦ ἐχρησίμευσε ὡς ἀφετη-ρία εἰς τὸς τόμος ἐπὶ τῆς «Πολι-τικῆς μεσημβρινῆς σκέψεως κατὰ τὸν 18^{ον} καὶ 19^{ον} αἰῶνα» (Μπάρ-ρι 1925), ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κόμο ἀφίερσε εἰς τὸ διάσημον αὐτὸ τέκνον τῆς. Εἶναι ἕνα ἀρ-χιτεκτονικὸν σύνολον ἀπὸ με-τὸν ἀρκέ, ἀπὸ τὴν οἰκοδομικὴν ὕλην τὴν ὁποίαν ὁ Σαντ' Ἐλία εἶχεν αἰσθανθῇ ὡς τυπικὴν ἔκ-φρασιν τῆς ἐποχῆς του.

P. M. BARDI

ΙΣΤΟΡΙΑ

GUIDO DE RUGGIERO

Ἐγενήθη εἰς Νεάπολιν τὴν 23ην Μαρτίου 1886, καὶ ἀπὸ πολλῶν ἑτῶν διδάσκει φιλοσοφίαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ρώμης, γόνιμος συγγραφεὺς, προικισμένος με ἱ-σχυρὰν εὐαισθησίαν διὰ τὰ πλε-ὸν ζωηρὰ προβλήματα τῆς σκέ-ψεως καὶ τῆς παιδείας, ὁ Γκου-ῖντο Ντὲ Ρουτζιέρο, συνετέλε-σεν, ὅσον ὀλίγοι, εἰς τὴν ἀνανέ-ωσιν τῆς ἰδεαλιστικῆς ἐννοίας τῶν Ἱταλικῶν μελετῶν καὶ εἰς τὴν ἀνοδὸν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐπιστήμης. Δὲν ἐκλείσθη εἰς τὰς λεπτὰς ἐρεῦ-νας ἢ εἰς τὰς μορφὰς καθαρὰς μορφώσεως, ὅπου τὰ ἀποτελέσμα-τα, ἀκόμῃ καὶ ἰσχύοντα, μένουν σγεδὸν πάντοτε χωρὶς ἡχῶ καὶ χωρὶς ἀποτέλεσμα διαρκείας. Ὡς ἱστορικὸς τῆς φιλοσοφίας, ἠθέ-λησε ν' ἀντιμετωπίσῃ ὅλας τὰς κυρίας στιγμὰς τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τὰς ἐπανακατασκευὰς καὶ τὰς ἡρμηνεύσεις, σύμφωνα με μίαν ἀ-πομὴν καθαρὰν, ἰδεαλιστικὴν καὶ συναρμοσμένην, ἐλευθεράν ἀν-τικαμπῶν σχηματισμῶν, ἀπ' ἐναν-τίας, ἔγινε εὐκόλος καὶ ἁρμο-νικὴ μετὰ ἕνα βαρθὺ αἶσθημα μέ-τρου καὶ ἰσορροπίας.

Μέγας ἀφομοιωτῆς καὶ παρα-δειγματικὸς διασφατιστῆς ὁ Ντὲ Ρουτζιέρο ἔδωσε ὕψηλὴν ἀπό-δειξιν τῶν προσόντων του αὐ-τῶν, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν «Φιλο-σοφίαν» (Μπάρρι 1920) εἰς τὴν «Φιλοσοφίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ» (Μπάρρι 1920), καὶ εἰς τὴν «Ἀνα-γέννησις Μεταρρυθμίσεως καὶ Ἀν-τιμεταρρυθμίσεως» (Μπάρρι 1930).

Τὰ αὐτὰ χαρίσματα ἀποτελοῦν τὴν Ἀξίαν τῶν δύο τόμων ἐπὶ τῆς «Συγχρόνου Φιλοσοφίας» (Μπάρρι 1929) καὶ ἡνωμένα με μεγάλον ἐνδιαφέρον διὰ τὰς τε-λευταίας τάσεις καὶ τὰ τελευ-ταία ρεύματα τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ ἀμερικανικῆς σκέψεως (ἐν-διαφέρον τοῦ ὁποῖον διαβιβάζε-ται εἰς τὸν ἀναγνώστην, κεντὰ τὴν περιέργειαν καὶ προκαλεῖ σκέψεις), παρουσιάζονται ἐκ νέ-ου φανερά εἰς τὰς πολλὰς κρί-σεις ἐπὶ τῶν φιλοσόφων τοῦ ἐν-νεακόςια. Dewey, Heidegger, Ja-rrats, ἐξετάζονται ὅλα αἱ τὰ-σεις, ἀπὸ τοῦ ὑπερπραγματισμοῦ μέχρι τοῦ ὑποστατισμοῦ.

Ἡ φιλοσοφικὴ παρασκευὴ ὡ-θησε τὸν Ντὲ Ρουτζιέρο πρὸς τὰ ἱστορικο-πολιτικά προβλήμα-τα, πρὸ παντός πρὸς τὴν ἱστο-ρίαν τῶν δοξασμῶν καὶ τῶν ἰδε-ολογιῶν τῆς συγχρόνου Εὐρά-της. Τοῦ ἐχρησίμευσε ὡς ἀφετη-ρία εἰς τὸς τόμος ἐπὶ τῆς «Πολι-τικῆς μεσημβρινῆς σκέψεως κατὰ τὸν 18^{ον} καὶ 19^{ον} αἰῶνα» (Μπάρ-ρι 1925), ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κόμο ἀφίερσε εἰς τὸ διάσημον αὐτὸ τέκνον τῆς. Εἶναι ἕνα ἀρ-χιτεκτονικὸν σύνολον ἀπὸ με-τὸν ἀρκέ, ἀπὸ τὴν οἰκοδομικὴν ὕλην τὴν ὁποίαν ὁ Σαντ' Ἐλία εἶχεν αἰσθανθῇ ὡς τυπικὴν ἔκ-φρασιν τῆς ἐποχῆς του.

CARLO MORANDI

Ο ΑΜΕΔΑΙΟΣ ΣΤ' ΤΗΣ ΣΑΒΟΪΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1

Εἰς τὴν Βυζαντινὴν Αὐλὴν εἰσῆλθον διάφοροι Ἱταλίδες πριγκίπισσαι, με-ταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἰωάννα τ

ΒΡΑΧΕΙΑ στάθμευσις κατά την πορείαν κοπιαστικού δρόμου, επί των "Άλπεων, στάθμευσις όμως ζωηρά και χαρωπή, λόγω της παρουσίας του ραδιοχρονογράφου, με το μικρόφωνον του και το μακρύ σύρμα του. «Έμπρός μίλησε γιά τη σημερινή μέρα, γι αυτήν την πορείαν, γι' αυτόν τον πόλεμον. Χαιρέτησε την οικογένειαν σου. Πές δ, τι θές». Είναι ή πρόσκλησις του ραδιοχρονογράφου, πρὸς τὸν πρώτον στρατιώτην που πλησιάζει, ή προσκλησις ἑνὸς συναδέλφου, που είναι από μίαν στιγμὴν παλῆς φίλος, ή ἐγκάρδιος καὶ φιλική πρόσκλησις που δὲν προκαλεῖ δισταγμὸν καὶ δίδει θάρρος.

ΕΝΙΟΤΕ ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΟΜΙΛΕΙ ΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

Ο ΝΕΟΣ ΠΥΡΟΒΟΛΗΤΗΣ, ἑνας στρατιώτης, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι, που ἄφου ὑπερένικησε μίαν στιγμὴν ἀβεβαιότητος, ὁμιλεῖ μ' εὐθυμίαν ἐμπρὸς εἰς τὸ μικρόφωνον, εἰς τὴν μητρικὴν γλῶσσαν ή εἰς τὴν διάλεκτόν του. Ὁ ὁμιλεῖ περὶ τοῦ πολέμου, εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς του, που εἶναι μακριὰ.

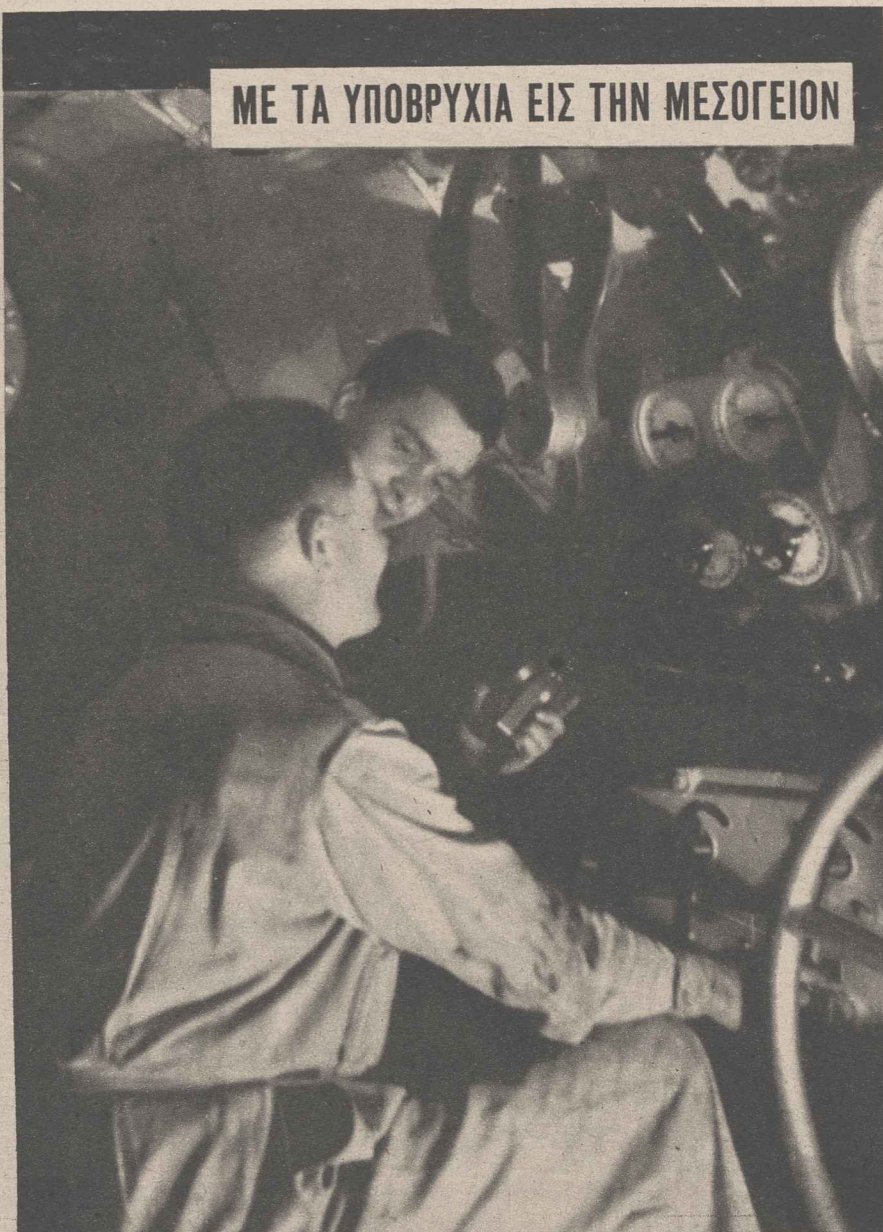
Ἐκεῖνος ὁ πυροβολητής με τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς, που λάμπουν κάτω ἀπὸ τὰ φρύδια, που εἶναι δύο παλλόμενα τόξα, καὶ με τὴν μαύρην γενειάδα παρημελημένην καὶ σκληρὴν, ὁ πυροβολητής ἐκεῖνος, που ἐργάζεται διὰ δέκα, ἐπὶ τῶν στερεῶν κνημῶν του, που χώνονται σχεδὸν ἐντὸς τῆς γῆς καὶ κινούνται πεπειραμέναι, ἐπὶ τῶν βράχων καὶ τῶν ἀκανθῶν, ὡς νὰ ἐτήγαναν ἐλεύθερα ἐντὸς τοῦ ὕδατος, που ἰδρώνει καὶ χαμογελᾷ, ἐστάθη μίαν στιγμὴν διὰ νὰ πάρῃ μίαν βαθεῖαν ἀναπνοήν. Δεσπόζει τὰ χιονισμένα βουνά, που στεφανώνουν μακρὰν τὴν κεφαλὴν του, δεσπόζει τὰς πεδιάδας που ἀντιλαλοῦν διαμαρτυρόμεναι διὰ τοὺς συνεχεῖς κονονιοβολισμοὺς. Τώρα τὸ βλέμμα του εἶναι αὐστηρὸν χαμογελᾷ όμως πάντοτε. Χαμογελᾷ ἀπὸ βεβαιότητα. Αἰφνιδίως κάποιος τὸν ἐπλησίασε μ' ἕνα περίεργον ὄργανον εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοῦ τὸ πλησιάζει εἰς τὸ πρόσωπον του. Ὅχι δὲν πρόκειται περὶ ὀπλοῦ, δὲν εἶναι τουλάχιστον ὄπλον που πυροβολεῖ, που πληγώνει καὶ φονεῖ: εἶναι ἕνα ὄπλον που κάμνει καλὸν, που κτυπᾷ κακράν, πολὺ μακράν μέχρι τῆς οἰκίας σου πυροβολιτὰ, ἀλλὰ φέρει φῶς καὶ ἀνακούφισιν καὶ κάμνει τὴν μητέρα σου νὰ ὑποφέρει, ἀπὸ χαρὰν όμως. Εἶναι ἕν μικρόφωνον «Έμπρός ὁμιλήσε» τοῦ λέγει ὁ ἄνθρωπος με τὸ μικρόφωνον.

Ἐμίλησε, καὶ σήμερα ή μητέρα σου, θὰ μεταβῇ ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, διὰ νὰ διηγηθῇ ὅτι ἤκουσε τὴν φωνὴν σου, ὅτι ἤκροάσθη τὰς λέξεις σου καὶ ὅτι ἴσως σὲ εἶδε καθ' ὃν χρόνον σὺ ὤμιλοῦσες. Καὶ τὴν νύκτα αὐτὴν δὲν θὰ κοιμηθῇ εἰς τὸ κρεβαττάκι της, προστατευμένον ἀπὸ τὴν Παναγίτσαν, με τὴν Παναγίτσαν όμως θὰ συνομιλήσῃ ἕως τὴν αὐγὴν, σὲ μίαν συνεχή προσευχήν, που θὰ εἶναι μία μόνον προσφορά καὶ χίλιαι μηδαμναῖ ἐρωτήσεις.

Καὶ ὁ πυροβολητής ὁμιλεῖ. Τὰς πρώτας λέξεις δὲν τὰς ἀκούει κανεὶς, διότι δὲν μποροῦν νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὰ κινούμενα χεῖλη του ποὺ τρέμουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν μύστακα καὶ τὴν γενειάδα καὶ κάμνουν νὰ πῖπουν μακριὰ σταγόνες πάγου. Ἐπειτα φθάνουν εἰς τὸ μικρόφωνον... σὲ μία μέρα ἀνεβήκαμε ἀπ' τὸν κάμπο σὲ ὕψος 2000 μέτρων. Ψάξαμε νὰ βροῦμε τὰ ἐχθρικά φρούρια, σκαμμένα μες στὶς σπηλιές. Ἦταν δύσκολο. Στὸ τέλος όμως κατορθώσαμε ν' ἀνακαλύψουμε τρία καὶ νὰ τὰ καταστρέψουμε.

Ἀντίο μητέρα πῶς εἶσαι;... ὁ πυροβολητής διακόπτεται γιὰ ν' ἀκούσῃ, εἰς ἐνστικτώδη ἀναμονήν, τὴν ἀπάντησιν. Εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἰταλίαν χιλιάδες καὶ χιλιάδες μητέρων ἀπαντοῦν. Ἐνα βλῆμα ἐκεῖ πλησίον διέσχισε τὸν ἀέρα καὶ τὴν γῆν. Καταρμένοι. Ὁ πυροβολητής χαμογελᾷ

ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΛΕΠΤΟΥ σκάφους ἑνὸς ὑποβρυχίου, ὁ ραδιοχρονογράφος πλησιάζει τὸν πηδαλιούχον. Τὸ μικρὸν μικρόφωνον εἶναι ἐκεῖ, σχεδὸν εἰς τὴν θέσιν του, μεταξύ βαλβιδῶν καὶ κομβίων καὶ ὁ πηδαλιούχος εἶναι εὐτυχής, που μπορεῖ νὰ μιλήσῃ διὰ τοὺς οἰκείους καὶ φίλους του.

ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΥΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΦΡΙΚΗΝ

ΕΝΑ ΣΜΗΝΟΣ μόλις προσεγγιώθη εἰς ἕνα ἀεροδρόμιον τῆς Λιβύης καὶ οἱ πιλότοι ὑφίστανται τὴν ἀποφασιστικὴν ἐξοδὸν τοῦ ραδιοχρονογράφου. «Ἀποστολὴ λίγο σκληρή. Κάποιο ἀεροπλάνο ἐπέστρεψε κτυπημένον. Κτυπήσα- με όμως θαυμάσια καὶ ἀποτελεσματικά» λέγει μ' εὐθυμίαν ὁ πρώτος πιλότος.

ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ ΕΝ ΤΩ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΜΑΧΗΣ

ἀκόμη, ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν του καὶ τραγουδεῖ ἕνα παλαιὸν ᾄσμα, Τὸ ᾄσμα ὅλων τῶν πολέμων.

Κατὰ τὸν πόλεμον αὐτόν, δὲν ἐξερράγη εἰς κυκλωπικὰς ἐκφράσεις, μόνον ή σκληροτέρα καὶ ἡρωικότερα πλευρὰ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Καὶ ή εὐγενής καὶ ἀγαπητὴ πλευρὰ ἠθέλησε καὶ ἠδυνήθη νὰ ἐκδηλωθῇ, εὐρίσκουσα σχεδὸν τὰς τόσας ὁδοὺς της, ἀνάμεσα εἰς τὰ τρομερὰ ἀνακατώματα ἄλλων τόσων φοβερῶν ἀναγκῶν. Ἡ ὕπηρεσία αὐτὴ τῶν ραδιοχρονικῶν, εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός, ή θεία αὐτὴ εὐχέρεια παρεχομένη εἰς τὸν πολεμιστὴν νὰ ὁμιλεῖ με τὴν οἰκογένειαν του καὶ με ὅλον τὸν κόσμον, ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς μάχης ή κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἀπὸ βομβαρδισμὸν ή κατόπιν ἀερομονομαχίας ή κατὰ τὸ τέλος μιᾶς ὑποβρυχίου ἀποστολῆς, ή αὐθόρμητος καὶ ζωντανὴ αὐτὴ στιγμιαία ἐπαφή, μεταξύ ἐκείνου που εἶναι εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἐκείνου που δὲν εἶναι, ή ἀμεσος αὐτὴ συμμετοχή εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὰς πράξεις τοῦ πολεμοῦντος, ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι πρὸ παντός, παρὰ εὐγένεια, ἀγάπη καὶ ἀλληλεγγύη.

Ἐν τῷ μέσῳ τόσων μεγαλειῶν, ὑπάρχει αὐτὴ ή ὀρασιότης. Εἰς τὸ τραγικὸν αἶσθημα τῆς ζωῆς τοῦ πολέμου, πάλαι αὐτὴ ή καλωσύνη. Ἐννοεῖται ὅτι ὑπάρχουν τόσαι ἄλλαι ὥραι καὶ

καλαὶ πράξεις, τόσαι ἄλλαι ζωηραὶ θυσίαι, ἀλληλεγγύης καὶ οἴκτου ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Αὐτὸ όμως εἶναι τὸ μόνον, που δὲν θίγει τὴν ὕλην καὶ που δὲν εἶναι καμωμένον ἀπὸ τὴν ὕλην. Αἱ ἀνάγκαι τοῦ σώματος, οἱ πόνοι τῆς σαρκὸς, δὲν ἔχουν σχέσιν. Ἀποτελούμενον φαινομενικῶς ἀπὸ λέξεις, εἰς τὴν πραγματικότητά εἶναι πνεῦμα καὶ φῶς. Ὁ ραδιοχρονογράφος προσφέρει, με τὸ μικρόφωνον, ἕνα νέον αἶσθημα καὶ ὁ ἀγνωστός στρατιώτης κατὰ τὴν στιγμὴν που ὁμιλεῖ, εἶναι ὁ μεγαλύτερος ρήτωρ τῆς Πατρίδος.

Ἐνθυμούμαι ἀκόμη, ὡς νὰ ἦσαν χαράγμενα ἐντὸς μας, τὰς λέξεις τὰς ὁποίας ἐπρόφερε εἰς ραδιομῆλῆς, ὁ Διοικητὴς τοῦ ἀντιτοπιλικκοῦ «Βιβάδην», μόλις ἐπέστρεψε εἰς τὴν βάση, μετὰ τὴν καταβύθισιν τοῦ ἀγγλικοῦ ὑποβρυχίου «Ὁσβαλδ»... «Τὸ ὑποβρυχίον φαίνεται ὅτι ἤρχισε ἤδη τὸν χειρισμὸν ἀναδύσεως. Εἶναι ή τελευταία του προσπάθεια διὰ νὰ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον. Διατάσσω: Ἐμπρὸς ὀλοταχῶς. Προσῶγῃ εἰς τὴν σύγκρουσιν, φωνάζει ὁ ἀξιωματικὸς εἰς τὸ πλευρόν μου, διὰ νὰ ἐπιμάρῃ τὸ πλήρωμα εἰς τὴν σύγκρουσιν. Ἡ σύγκρουσις ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὑποβρυχίου, μεταξύ τῆς πλευρᾶς καὶ τοῦ πυργίσκου καὶ ἦτο τρομερὰ. Φωναὶ χαρᾶς ὑψώθησαν ἀπὸ τὸ κατὰστρομα...»

Ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ὅλων τῶν ὅπλων, στρατηγοὶ ή νεοσύλλεκτοι διαδέχονται ἀλλήλους ἐνώπιον τοῦ μικροφώνου, τὴν στιγμὴν που τὸ περιμένουν ὀλιγώτερον, ὅπουδήποτε καὶ ἂν μάχονται, εἰς τὰ μέτωπα αὐτοῦ τοῦ πολέμου. Ὁ ραδιοχρονογράφος ὀρθοῦται ἐνώπιόν των ὡς ἀπὸ μαγικὴν δύναμιν, γίνεται ἀμέσως φίλος. Ἀμέσως ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν. Μποροῦν νὰ τοῦ εἰποῦν ὅλα, νὰ τοῦ ζητήσουν τὰ πάντα. Εὐρίσκειται ἐκεῖ, ὅχι μόνον με τὸ μικρόφωνον, ἀλλὰ καὶ με ὅλην τὴν καρδίαν τοῦ ἰταλοῦ στρατιώτου με ὅλην τὴν ἀγάπην του, με ὅλον τὸ αἶσθημα συναντιλήψεώς του. Ἐφθασε ἀπὸ μακριὰ, ἀπὸ τὴν πρωτεύουσιν με τὸ αὐτοκίνητόν του, με τὰ μηχανήματα φωνοληψίας, με τὸν τεχνικὸν τοῦ ἡχοῦ, με τὰ λεπτὰ τοῦ μηχανήματος. Εἶναι στρατιώτης, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι τῆς πρώτης γραμμῆς, ἐπὶ τῶν ἄλπεων ή εἰς τὴν Ἀφρικανικὴν ἔρημον ή εἰς τὰς ρωσσικὰς στέπας, ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων ή τῶν πολεμικῶν ἀεροδρομίων. Πολεμὰ τὸν ἴδιον πόλεμον, ἀλλὰ κατὰ ἰδιαιτερον τρόπον, παρὰ τὸ πλευρόν του ἑνὸς ή τοῦ ἄλλου πολεμιστοῦ διὰ νὰ συγκρατήσῃ καὶ νὰ χαράξῃ μίαν πολεμικὴν ἰαχὴν, ἕνα τραγοῦδι χαρᾶς, ἕνα σύντομον διάλογον, ἀπὸ διατάγας καὶ μάλιστα κύριε, ἕνα ἐπιφώνημα ή μίαν βλασφημίαν. Συχνὰ ὁμιλεῖ ὁ

ἴδιος εἰς τὸ μικρόφωνον, ὅταν κάποιος νέος ή μία διαπίστωσις δὲν θέλουν νὰ μείνουν εἰς τὸ πνεῦμα του. Εἰς κάποιον ἀεροδρόμιον, αὐτὸς ὁμιλεῖ εἰς τὸ μικρόφωνον: «Εἰς ἀπόστασιν 200 μέτρων ἕνα σμήνος ἀπογειοῦται. Ἀφῆρσαν τοὺς «τάκους» ἀπὸ τοὺς τροχοὺς. Γυρίζουν — Τρέχουν ἀπογειοῦνται. Πετοῦν. Εἰς τὴν θέσιν των ἔμειναν 10 ή 12 ἄνδρες, βλέπουν πρὸς τὰ ὕψηλά, παρακολουθοῦν τὴν πτήσιν. Καὶ όμως πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ βεβαιώσῃται ὅτι οἱ ἄνδρες αὐτοὶ, οἱ εἰδικοί, παραμένουν εἰς τὴν γῆν».

Ἐνίοτε όμως ὁ δημοσιογράφος ἐπικρατεῖ, ἐπιπνέει, κεντὰ καὶ ή μικρὰ ἐξομολόγησις γίνεται ἱστορία. «Κάποιος πιλότος μᾶς δεικνύει ἕνα συνάδελφόν του. Αὐτὸς ἐκεῖ πέρασε ὥρασι πρὶν τρεῖς μέρες. Ἐκαμε ἕνα λουτρό στὴ Μεσόγειο με τὸ ἀλεξίπτωτόν του. Ἐμεινε ἕνα βράδυ, μία νύκτα καὶ τὸ ἐπόμενο πρωτὶ. Τώρα εἶναι ἐδῶ καὶ σήμερα ήπει μόνος του ὅλη τὴ νύκτα».

Ἀκούουν ἑκατομμύρια ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, με τὸ ὅς καὶ τὴν ψυχὴν προσεκτικὴν, με τὴν καρδίαν κρεμαμένην εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ραδιοφώνου, φωνὴν ὑπερφανεῖας, ἐμπιστοσύνης, πίστεως. Φωνὴν ἀγάπης καὶ καλῆς διαθέσεως.

Καὶ θαυπεῦον τὸ μικρὸν ραδιόφωνον.

NICOLA BALISTRERI

ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΜΕΘΟΡΙΟΥΣ ΦΡΟΥΡΟΥΣ

ΕΝΙΟΤΕ η συνέντευξις με τὸν ραδιοχρονογράφον, εἶναι ὁμαδική. Εὐρισκόμεθα εἰς μεθοριακὸν σταθμὸν. Οἱ ἄνδρες δὲν ὁμιλοῦν εἰς τὸ μικρόφωνον, ἀλλὰ τραγουδοῦν ὅλοι μαζί, ἕνα τραγοῦδι ποῦ ἐξέρχεται ἀπὸ ἑκατὸν καρδίας καὶ μεταφέρει, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τῆς χώρας εἰς τὸ ἄλλο, τὴν ἀπόφασιν μιᾶς θελήσεως καὶ τὴν καλὴν διάθεσιν τῶν Ἰταλῶν στρατιωτῶν. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, εἰς κάθε οἰκίαν εἰσέρχεται ὀλίγον ἀπὸ τὴν πάλλουσιν ζωὴν τοῦ πολέμου καὶ κάθε οἰκογένεια αἰσθάνεται ὅτι εἶναι πλησιέστερον πρὸς τὸν ἀγαπητὸν τῆς υἱὸν στρατιώτην καὶ ὅτι συμμερίζεται τὴν ζωὴν του.

ΕΙΣ ΧΙΛΙΑΔΑΣ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΩΝ ΦΘΑΝΕΙ Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ

Ἡ ὑπηρεσία ραδιοχρονογραφημάτων τῶν μετώπων, ἰδρυθεῖσα ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸν Ἰταλικὸν σταθμὸν, ἀπὸ τὴν πρώτῃν ἡμέραν τοῦ πολέμου, δὲν ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ ἑνα ραδιοχρονογράφον, ἀπὸ ἑνὸς μικρόφωνον καὶ ἀπὸ μερικὰ μέτρα σύρματος. Εἶναι ἀπ' ἐναντίας, μίαν πολυθρόνητος καὶ λεπτὴ ὁργάνωσις, δρῶσα ἐπὶ τῶν χιλιάδων χιλιόμετρων τῶν μετώπων, καὶ εἶναι προικισμένη με αὐτοκίνητα διὰ τὰς φωνοληψίας καὶ με μίαν μικρὰν στρατιαν τεχνικῶν. Τὰ εἰδικὰ διὰ τὴν φωνοληψίαν αὐτοκίνητα, ἀναμειγνύονται με τοὺς στρατιώτας καὶ ὁ βρόντος τοῦ τηλεβόλου ἢ τὸ σφυροκόπημα τῶν μυδραλλιοβόλων, διακρίπτον συγχά τὴν ἐργασίαν τῶν τεχνικῶν καὶ τῶν ὁργάνων καὶ ἡ τραγικὴ φωνὴ τῶν ὅπλων, καλύπτει τὴν θερμὴν φωνὴν τῶν ἀνδρῶν. Τὸ ἔργον τοῦ ραδιοχρονογράφου, ποῦ συλλέγει κατὰ τὴν μάχην τὴν παλλομένην φωνὴν ἑνὸς στρατιώτου, ποῦ συντέμνει καὶ ἐξανθρωπίζει, τὰς φωνοληψίας λεπτομερείας τοῦ ἀτόμου, τὸ μεγαλειώδες χάος ἑνὸς γιγαντιαίου ἀγῶνος, ποῦ ἐνώνει μεταξὺ τοῦ ἑνὸς κανονιοβολισμοῦ καὶ τοῦ ἄλλου, τὸν πολεμιστὴν με τὴν οἰκογένειάν του, εἶναι κάτι ποῦ ὑπερβαίνει τὸ «ἐπάγγελμα». Εἶναι ἐμβόλιον ἀνθρωπισμοῦ εἰς ἀγῶνα γιγάντων.

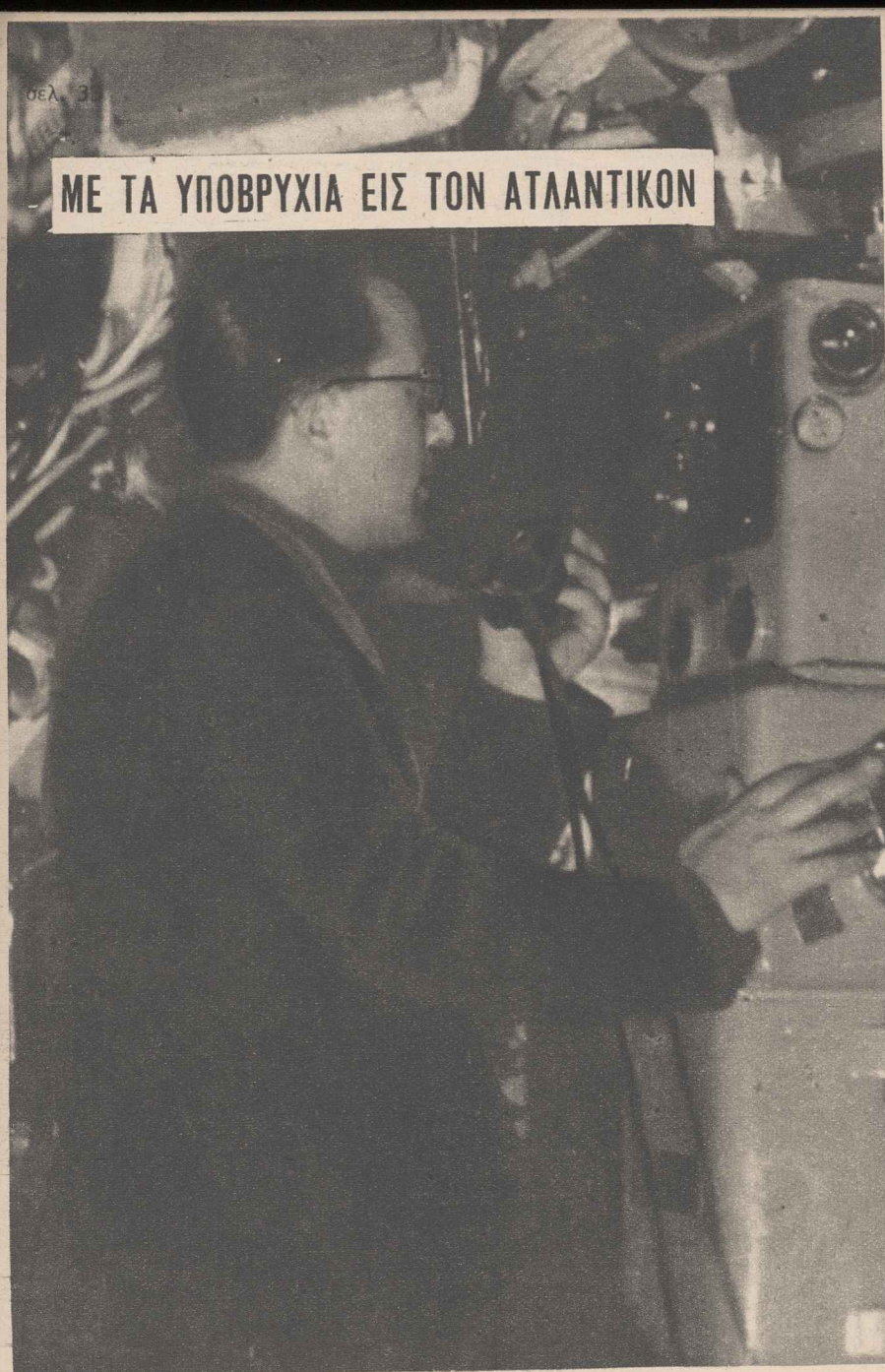

Τὸ αὐτοκίνητον τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ ἔφθασε εἰς ἕνα ἀεροδρόμιον, διὰ φωνοληψίας. Ὅλα εἶναι ἔτοιμα διὰ τὴν μεταβίβασιν τῆς ἐνεργουμένης δράσεως. Ὅλοι θέλουν νὰ ὁμιλήσουν πρώτοι.

Οἱ πιλότοι, μόλις ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὴν ἐνεργηθεῖσαν δράσιν των, θὰ εἰποῦν ἀμέσως, εἰς τὸ μικρόφωνον, τὰς πρώτας ζωτανὰς ἐντυπώσεις των, με φωνὴν παλλομένην ἀκόμη.

ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΝ

ΕΔΩ ΤΟ ΜΙΚΡΟΦΩΝΟΝ δίδει συνεντεύξεις μόνον του. Τοποθετημένον εἰς τὴν αἴθουσαν χειρισμοῦ ἑνὸς ὑποβρυχίου, δρῶντος εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, παραλαμβάνει ἐρωτήσεις, ἀπαντήσεις, διαβιβάσεις, διαταγὰς. Φαίνεται ἐπίσης ὡς νὰ συλλέγη καὶ τὸ αἶσθημα ἡρεμίας, τῶν ἀνδρῶν ποῦ πολεμοῦν.

ΕΙΣ ΜΙΚΡΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

ΕΙΣ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟΝ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, τὸ σύρμα τοῦ μικροφώνου ἐλίσσεται μεταξὺ κλινῶν καὶ τραυματιῶν. Ζητοῦν ἀπὸ ὅλους νὰ ὁμιλήσουν. Καὶ αὐτοὶ ὁμιλοῦν περὶ τῆς μάχης ποῦ ἐπολέμησαν, χαιρετοῦν τὴν οἰκογένειάν των, καὶ αἱ φωναὶ ἐκείνων, ποῦ δίδουν τὸ αἷμα των, εἶναι αἱ καλλίτεροι ὅλων.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ ΜΑΖΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΟΒΟΛΙΣΜΟΥΣ

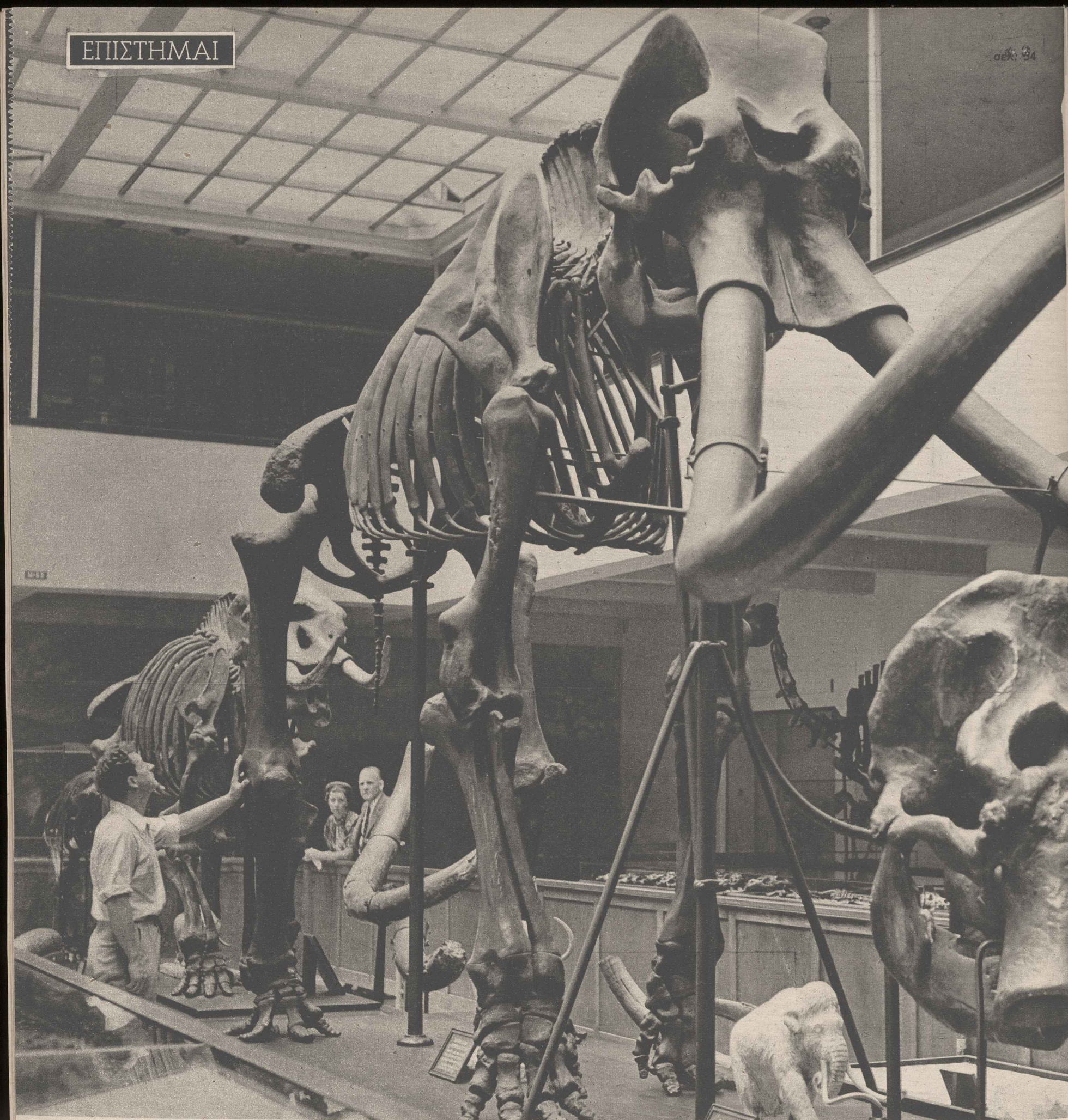
Μεταξὺ δύο ἐπισκέψεων, κατὰ μῆκος τοῦ πολέμου μετώπου, ἐτοιμάζουν ἐσπευσμένως τὴν νέαν ἀποστολήν, διὰ νὰ μὴ μείνῃ κανεὶς παραπονούμενος.

Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, ὁ τεχνικὸς τοῦ ἤχου, ἐκτελεῖ τὰς ληφθείσας συνεντεύξεις, ἐν μέσῳ τῆς περιεργείας τῶν πολεμιστῶν ν' ἀκούσουν τὰς φωνὰς των.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, κατὰ τὴν διαδρομὴν μετατοπίσεως, εἶναι καλὴ ἡ συνάντησις με τοὺς ἀνδρας τοῦ μηχανικοῦ, διὰ νὰ εἰποῦν καὶ αὐτοὶ δύο λέξεις.

**ΣΠΟΝΔΥΛΟΣ
ΗΛΙΚΙΑΣ
40.000 ΕΤΩΝ**

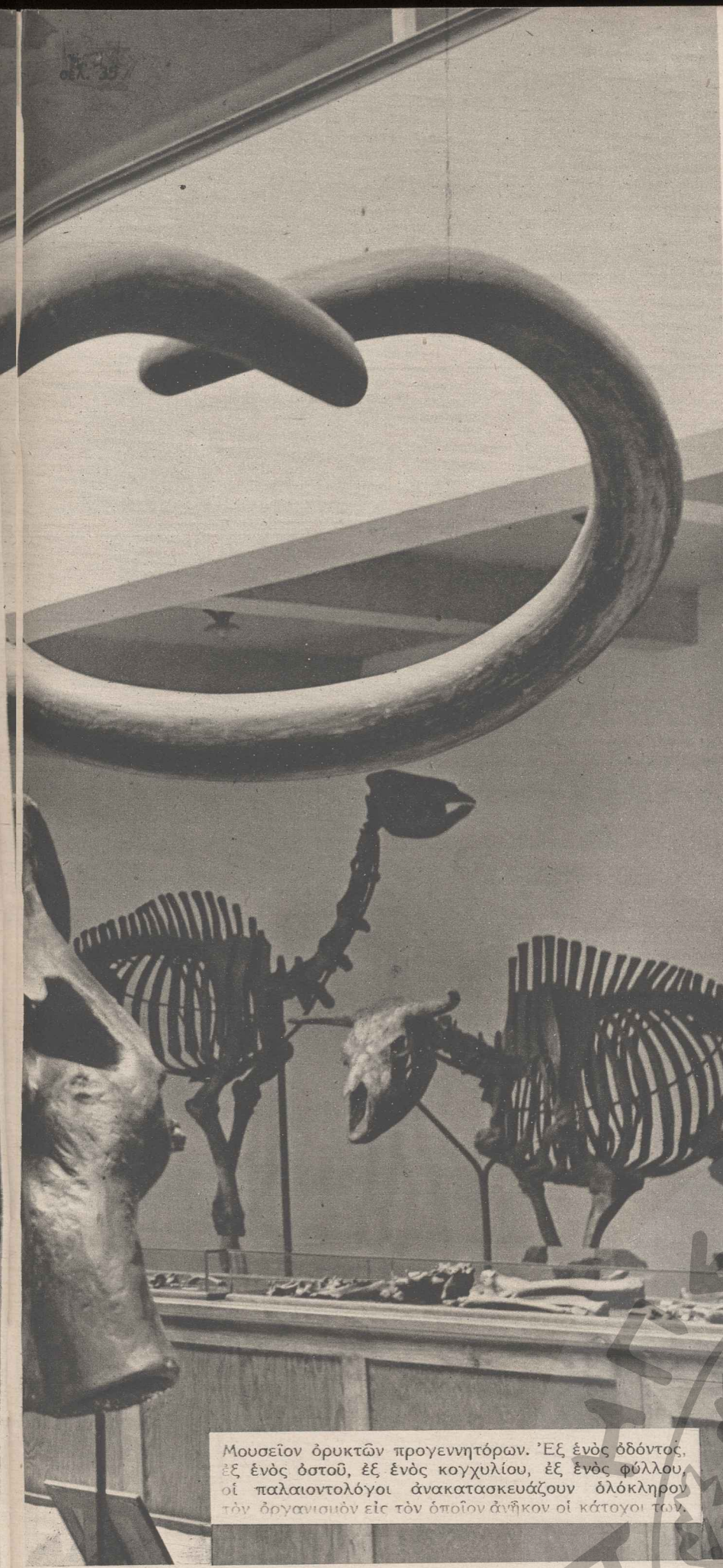
Καπνίζουν αί καπνοδόχοι εἰς τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς πόλεις. Ὁ πολιτισμὸς διψᾷ κυριολεκτικῶς ἀπὸ γαιάνθρακα. Πότε συνεκεντρώθησαν αἱ ἀνεξάντλητοι, πραγματικῶς, πηγὰί τοῦ ὀρυκτοῦ, τὸ ὁποῖον σήμερον εἶναι, μετὰ τῶν ἄλλων, αἰτία συναγωνισμοῦ καὶ ἀγώνων μετὰ τῶν μεγάλων κρατῶν; Κατὰ τὴν παλαιοζωϊκὴν περίοδον, δηλαδὴ πρὸ πολλῶν δεκάδων χιλιάδων ἐτῶν. Κατὰ τὴν μυθικὴν γαιολογικὴν ἐκείνην ἐποχὴν, ἡ θάλασσα μὲ τὰς ἐναλασσόμενας κινήσεις της, ἐδημιούργησε ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τεράστια τέλματα, κατοικοῦμενα ἀπὸ διάφορα μαλάκια καὶ ὀστρακά, τὰ ὁποῖα ἀποξηρανθέντα καὶ ἀπολιθοποιηθέντα, ἐδημιούργησαν τὰ ἀπέραντα στρώματα, πά-

χους πολλῶν χιλιομέτρων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπεκάθησαν αἱ κοῖται τοῦ ὀρυκτοῦ ἄνθρακος, ἑκατοντάδας φορὰς, παρεντιθέμεναι, μετὰ τῆς ἀργύλλου καὶ τῆς ἄμμου. Καὶ μὲ τὸν ἄνθρακα τὰ ἀσφαλτά καὶ μὲ τὰ ἀσφαλτά τὸ πετρέλαιον. Ἡ ἱστορία τῆς γῆς δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐκπληκτικὴ καὶ δραματικὴ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἡ ἱστορία τοῦ ἄνθρακος εἶναι τὸ πρῶτον καὶ πλέον ἔτοιμον μέτρον, τὸ ὁποῖον ἔχομεν διὰ τὰ ὀρυκτά. Ἐκτὸς αὐτοῦ ὁμοῦ ὀρυκτά εἶναι ὅλα τὰ ἐνόργανα, σώματα τὰ λιθοποιηθέντα καὶ τὰ δυνάμενα νὰ ἐξορυχθῶν — ὅπως αὐτὸ — ἀπὸ τὰ στρώματα γῆς. Κάθε ὑπόλειμμα ὀργανικοῦ ὄντος, διατηρηθὲν εἰς τὰ στρώματα τοῦ φλοι-

οῦ τῆς γῆς καὶ ζῆσαν εἰς ἐποχὴν προγενεστέραν τῆς ἰδικῆς μας, εἶναι ὀρυκτόν. Πῶς εἶναι δυνατόν φυτικοὶ ἢ ζωϊκοὶ ὀργανισμοί, ζήσαντες πολλὰς χιλιάδας καὶ χιλιάδας ἐτῶν πρὸ ἡμῶν νὰ ἀφήκων τὸσον σταθερὰ ἴχνη τῆς διελεύσεώς των ἐπὶ τῆς γῆς, ὥστε σήμερον νὰ δυνάμεθα νὰ σχηματίζωμεν τὴν φυσιογνωμίαν των μὲ ἀσφαλὴ προσέγγισιν. Πῶς καὶ διατὶ μερικὰ εἶδη διτηρήθησαν, νικῶντα τὰς μοιραῖας διαλυτικὰς δυνάμεις τοῦ χρόνου καὶ ἄλλα ὅχι; Ὁ κύριος ἔχθρος ἐναντίον τοῦ ὁποῖου οἱ νεκροὶ ὀργανισμοί, πρέπει ἀκόμη νὰ παλαίουν, διὰ νὰ ἐπιζήσουν, τουλάχιστον ὑπὸ τὸ ἄψυχον σωματικὸν σχῆμα, εἶναι ὁ ἀήρ.

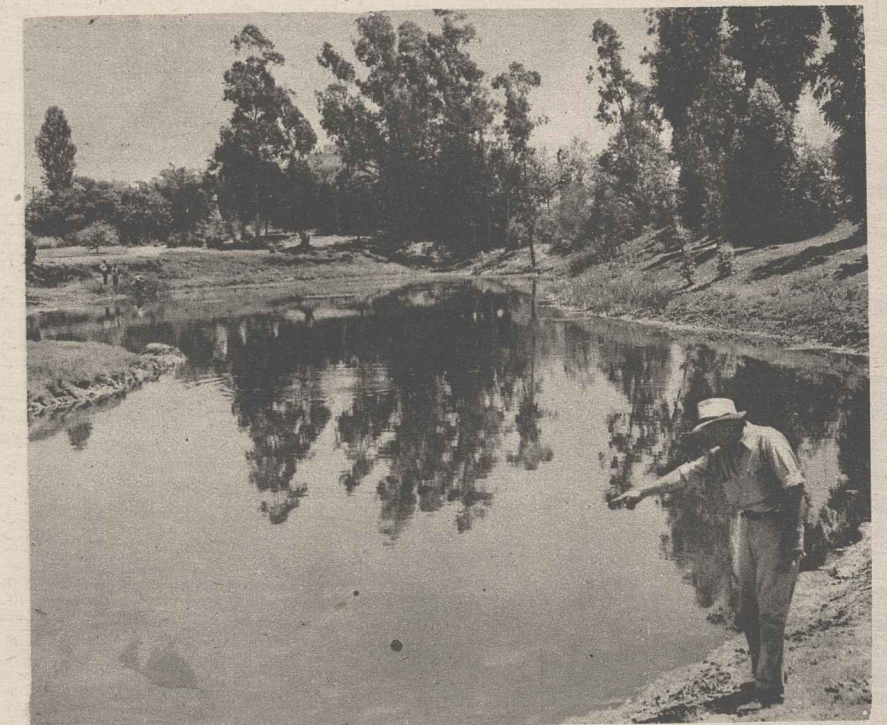
Ὁ ἀήρ φθεῖρει τὸ πᾶν, διαλύει

Μουσεῖον ὀρυκτῶν προγεννητόρων. Ἐξ ἐνὸς ὀδόντος, ἐξ ἐνὸς ὀστοῦ, ἐξ ἐνὸς κογχυλίου, ἐξ ἐνὸς φύλλου, οἱ παλαιοντολόγοι ἀνακατασκευάζουν ὁλόκληρον τὸν ὀργανισμὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκον οἱ κάτογοι τῶν.

καὶ μετατρέπει εἰς σκόνην, ἀκόμη καὶ τοὺς περιφύμους ὄγκους τῶν τεραστίων ζώων. Εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν οἱ σκελετοὶ τῶν βονάσων, ἀντέχουν μόλις εἴκοσιν ἔτη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, καὶ εἰς τὴν Σαχάραν, ὁ σκελετὸς τῆς καμήλου, πού ἐβασίλευσεν εἰς τὴν ἔρημον, ἐξαφανίζεται ἀστραπιαίως, καταπνιγόμενος ἀπὸ τὸν πρῶτον ἀνεμὸν. Πρωταρχικὸς ὁρος τῆς ὀρυκτοποιήσεως, εἶναι νὰ προστατευθῶν οἱ ὀργανισμοὶ ἀπὸ τὴν διαλυτικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀέρος. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὰ ὅλα τῆς ἀσβέστου, τ' ἀποτελοῦντα μέρος εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ σκελετοῦ τῶν ζώων (ὅπου εἶναι στενὰ συνδεδεμένα μὲ ὀργανικὰς οὐσίας, ἐξαφανιζόμενας, εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον)

ἀντικαθίστανται ἀπὸ παρακαταθήκας ἄνθρακος καὶ φωσφάτου τῆς ἀσβέστου, αἱ ὁποῖαι συντελοῦν εἰς τὴν στερεοποίησιν τοῦ σκελετοῦ, ἐξασφαλίζουσαι εἰς αὐτὸν μεγαλυτέραν ὁμοιογένειαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀρχίζει ἡ διαδικασία τῆς ὀρυκτοποιήσεως, ἡ ὁποία ὁμως, τὰς περισσοτέρας φορὰς ἀφορᾷ τὸν σκελετόν. Σπανίως ὀρυκτοποιοῦνται καὶ τὰ μαλακά μέρη ἐπίσης, πάντοτε ὁμως μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ παραμονὴ των εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα ὑπῆρξεν βραχυτάτη. Ὑπάρχει ἡ περίπτωσις τῶν περιφύμων «Μαμμοῦθ» καὶ τῶν τριχῶν ρινοκερόντων εὐρεθέντων θαμμένων μὲ τὰς σάρκας των, εἰς τὰς παγωμένας ἐκτάσεις τῆς Σιβηρίας, ὅπως καὶ ἡ περίπτωσις τῶν διασῆμων

ΠΡΟ ΧΙΛΙΑΔΩΝ καὶ χιλιάδων ἐτῶν, ἡ λίμνη αὕτη ἦτο μίᾳ πράσινῃ γῇ, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔζων τὰ προϊστορικὰ ζῶα. Εἰς τὰ πέριξ τῆς ἔγιναν σπουδαῖαι παλαιοντολογικαὶ ἀνακαλύψεις, ὀστᾶ, ὀδόντες καὶ σπόνδυλοι.

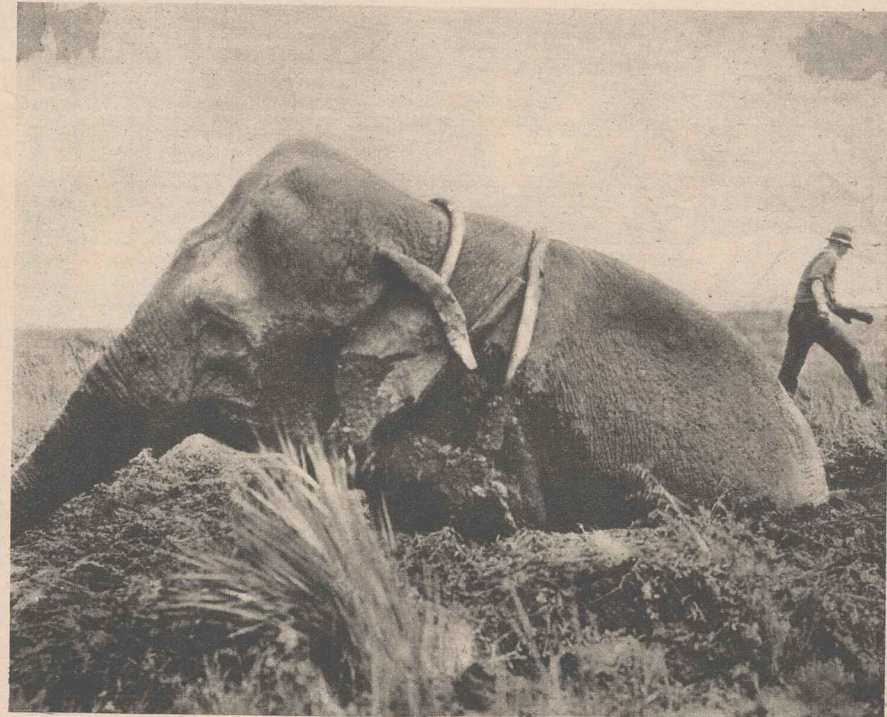
ΙΔΟΥ ΤΟ ΜΙΚΡΟΝ ὀρυκτὸν τμήμα, ἐνὸς προκατακλυσμαίου ζώου, εὐρεθὲν ἀπὸ ἑνα ἐργάτην εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, καὶ ταξινομηθὲν κατόπιν, ὡς ἀνήκον εἰς ἕνα ἐλέφαντα, πρόγονον τῶν συγχρόνων παχυδέρμων.

ΓΟ 1914 καθ' ὃν χρόνον ἐγένοντο ἐκκαφαί τῶν ἀσφαλτοῦχων βράχων, ἔγιναν σπουδαῖαι ἀνακαλύψεις λευφάνων ὀρυκτῶν, πού ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς μελετητάς, τὴν ἀναπαράστασιν τῆς μακρινῆς καὶ μυθικῆς ἐποχῆς.

ΧΩΜΕΝΟΣ εις το σώμα του μεγάλου σκελετού, ο παλαιοντολόγος μετρά την απόστασιν, μεταξύ των πλευρών του προϊστορικού αυτού ζώου: πρόκειται όμως περί μικρού δείγματος, μουσείου, του οποίου το πρωτότυπον, το ζήσαν κατά την προϊστορικήν εποχήν ήτο κατά πολύ μεγαλύτερον.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ επαναλαμβάνεται. Ο ελέφας ενός ιπποδromίου του 20ού αιώνα, επιστρέφει εις τα μέρη όπου, πρό 40.000 έτων, έζησαν οι προϊστορικοί του προγενήτορες. Νοσταλγία του υποσυνείδητου του διά το παρελθόν, ή άταβιστικά τάσεις τόν επαναφέρουν περιοδικώς επί των μερών αυτών.

"Όπως ο άνθρωπος του Νέντερλαντ, αναδημιουργηθείς επί των υπολοίπων, των εύρεθέντων εις τα περίε του θρους Κίρκε, μάς έφερε άγγελμα των πρό πολλών χιλιάδων έτων ζησάντων κατ' αυτόν τόν τρόπον αυτά τά κρανία και τά δατá μάς λέγουν πώς ήτο κατοικημένος ο κόσμος, όταν ο άνθρωπος, πιθανότατα, δέν όνομάζετο άνθρωπος.

δεινοσαύρων εύρεθέντων εις Κάνσας. Τέλος, όρυκτοποίησις είναι τό σύνολον των φαινομένων εκείνων των έξασφαλιζόντων την μερικην ή όλικην διατήρησιν έντός των στρωμάτων της γής, των υπολοίπων ή των ίχνών των φυτών και των ζώων, τά όποία έζησαν επί της επιφανείας της υδρογειού κατά τό μακρυνόν παρελθόν. Όμιλούμεν περί ίχνών, ότίτι πρόκειται από τό σχήμα αυτό, είναι δυνατόν ν' άνέλθωμεν εις τό άρχικόν του σχήμα. "Όταν άπ' έναντίας, τά υπολείμματα του οργανισμού συσσωρεύονται και ή λάσπη εισδύει εις τά κενά, τά χωρίζοντα τά διάφορα μέρη

του σκελετού, έξαφανίζόμενου του φλοιού, άπομένει τό λεγόμενον έσωτερικόν σχήμα, τό όποϊον χρησιμεύει έπίσης εις την άναπαράστασιν του δντος που ύπήρξε... Καί εις τί χρησιμεύουν όλα αυτά; "Ίσως διά νά πλουτισθούν τά μουσεία των παραξένων και μαστοδοντικών περιέργων, εις τά όποία οι άνθρωποι δύσκολα πιστεύουν; "Αν ήτο όμως αυτό, θά έπρόκειτο περί παιχνιδίου άρκετά άθώου. Σεΐς όμως άναγνώσται, θά ήκούσατε νά όμιλούν περί παλαιοντολόγων, των μελετητών της «έπιστήμης των παλαιών ύπάρξεων». Όδοι μελετούν τά ζώα και τά φυτά, τά ζήσαντα επί της επιφανείας της γής, εις έποχάς προγενεστέρας της ιδικής μας και τά ό-

ποία, μάς άπεκαλύφθησαν διά μέσου των λειψάνων των (των όρυκτών), θαμμένων εις τά στρώματα της λιθοσφαίρας. Οι παλαιοντολόγοι ζητούν νά σχηματίσουν μίαν ιδέαν των οργανισμών, εις τους όποιους ανήκον τά ύπόλοιπα των όρυκτών, ιδέαν ένίστε κατ' ανάγκην πολύ έλλιπη, λόγω της κακής διατηρήσεως των ή διά τας πολύ ή όλίγον βαθείας αλλοιώσεις των. Παρ' όλα αυτά κατορθώνουν νά πλασιώνουν, έντός των μεγάλων συστημάτων, άνερχόμενοι τόν χρόνον, διά μιάς κλίμακος της όποίας έκάστη βαθμής δύναται νά θεωρηθί ως μία χιλιετία, νά κατασκευάσουν τό πανόραμα ενός μακρυνού και θαμμένου κόσμου, ο ό-

ποίος όμως έχει τό χρίσμα της επιστημονικής αθεντικότητας. "Επί τής βάσει του νόμου της συσχετίσεως των όργάνων, οι παλαιοντολόγοι, έξ ενός δδόντος ή ενός δστού, ενός κορχυλίου, ενός φύλλου, άναπαραστούν όλόκληρον τόν οργανισμόν, εις τόν όποϊόν τά λείπανα ανήκον. Κατ' αυτόν τόν τρόπον δημιουργούνται τά θαυματικώτατα εκείνα μουσεία των κατά προσέγγισιν, αι αίθουσai των όποϊών στολίζονται από πελωρίους σκελετούς και από γύψινα έκτυπώματα, κατασκευασθέντα βάσει των συναρμολογηθέντων, με ύπομονήν όστών, από τους παλαιοντολόγους. "Αν ή "Αμερική σήμερα, δύναται νά παρουσιάσθι μ' ένα κήρινον ύπόδειγμα, ίσως τό Χόλλυγουντ,

ή πραγματική "Αμερική της χθές, εύρίσκειται εις τά μουσεία εκείνα, πλουτισθέντα με τας ανακαλύψεις, τάς γενομένας από τους παλαιοντολόγους, εις τά έξ ασβέστου ύπόγεια ενός «ράντς» πλησίον εις τό Λός "Αντζελες. Τό αυτό και διά την Εύρώπην: έν έξ αυτών των μουσειών αξίζει όσον θά ήξιζε διά τας μελλούσας γενεάς, ή άναπαράστασις μιάς χαρακτηριστικής και πολυσχάστου γωνίας των Παρισίων, της Ρώμης ή του Βερολίνου. Χωρίς υπερβολήν, ή ιστορία της άναπτύξεως ενός άτομου, κατοπτρίζεται από σειράν αλληλοδιαδοχικών συγγενικών μορφών: και βλέπομεν ότι ο κόσμος των ζώων από τας άρ-

χάς του ύπέστη συνεχείς και τακτικές μεταμορφώσεις, εις τρόπον ώστε, με τά θηλαστικά (επί παραδείγματι) δύναται με εύκολίαν νά συγκριθούν τά χρονολογικώς έτόμενα είδη ώρισμένων ομάδων, με τά έτόμενα στάδια άναπτύξεως των ζώντων συγγενών των. Καί είναι ακόμη δυνατόν νά πιστοποιηθί, πώς ή άνάπτυξις των οργανισμών, διά μέσου των διαφόρων περιόδων, δείκνυει μίαν βαθμιαία προσέγγισιν πρós τους σημερινούς, και τάσιν πρós τελειοποίησιν. Καί τώρα περιμένουν οι άπώτεροι άπόγονοι μας νά όμιλήσουν περί ήμών «ως περί όρυκτών ανηκόντων εις τό έτος 1941».

FRANCESCO GENTILI

ΤΕΛΟΣ

ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ

ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΠΛΟΙΑ

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΗΛΙΟΥ ΤΟ 1854. ΥΠΟ ΤΟ ΕΜΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΕΡΡΗ, ΑΡΧΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑΝ ΝΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Είναι γνωστόν εις όλους, ότι το πρώτον πλήγμα εις την ιστορικήν ἀπομόνωσιν τῆς Ἰαπωνίας, κατ' ἐφεξῆς οἱ Ἀμερικανοί. Ἡ Ἰαπωνία ἦτο ἕνας κόσμος κλειστός καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ἤνοιξαν διάπλατα τὰς θύρας, μετὰ μίαν ὥσιν τῶν ὡμῶν τῶν Βίας; Βεβαίωτατα, ἀλλὰ βία — λέγει ἡ ἱστορία — διπλωματική. Καὶ εὐεργετική. Εὐεργετική δι' ὅλους, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Ἰαπώνων (ὁ τρόπος αὐτὸς ἐπιβολῆς, εἰς τοὺς ἄλλους, ἐνὸς καλοῦ, εἶναι ὁ τυπικὸς πουρτανικός καὶ περιλαμβάνεται εἰς νοστορπίαν, τώρα πλέον μελετηθεῖσαν χιλιάς φορές, ἀπὸ τοῦς μὴ ἀγγλοσάξωνας, μετὰ μίαν ἐκπληξιν, μίαν ὀργήν, ἕνα θαυμασμόν μοιραῖος καὶ πάντοτε νέους). Ἡ Ἰαπωνία, ἔλεγον οἱ Ἀμερικανοί, κατὰ τὰς πρώτας δεκαετίας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, — προμελετώντες ἤδη τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα ὑπενθυμίζω — ἐκοιμάτο ἀκόμη, βυθισμένη εἰς τὰ σκότη τῆς φεουδαλικῆς νυκτός. Μὲ πῶν δικαίωμα οἱ νησιῶται αὐτοὶ ἤξιον νὰ ζοῦν χωριόμενοι ἀπὸ τὸν κόσμον; Ὁ κόσμος ἦτο μεγάλος, ὑπῆρχε ἐργασία δι' ὅλους. Ἡ κραυγὴ: «Κάτω οἱ φραγμοὶ» δὲν εἶρε ἡχώ, ὅπως ὁ «Θεὸς τὸ θέλει» τῆς ἐποχῆς τοῦ Πέτρου τοῦ Ἑρμίτου, ἀλλ' ὑπῆρχε ἐπίσης δημοφιλὴς εἰς τὰς Ἦν. Πολιτείας, ἀφοῦ εἶδον τὰς ἐξαιρέτους ἐργασίας, τὰς ὁποίας ἔκαμναν ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία καὶ κατόπιν ἐπίσης καὶ ἡ Ρωσία εἰς τὴν Ἀσίαν, μετὰ τὴν βιάσαν παραβίασιν τῆς Κίνας. Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1807 ἔλλωστε, εἰς τὸ Madison Square διεκήρυσσον τὴν λέξιν «ἀνοικταὶ πόλαι». Ὅταν

ὁμως ἤρχισε ὁ δρόμος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ανταγωνισμοῦ, εἰς τὰς ἀγοράς ὅλης τῆς ἀνατολῆς, ἔως τότε πεισματοδῶς κλειστάς εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν λευκῶν, ἡ λέξις αὕτη ἔγινε πολιτικὴ σημαία τῶν Ἦνωμένων Πολιτειῶν. Μεγάλαι πράγματα ἐλάμβανον χώραν, εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ Εἰρηνικοῦ: ἦτο δυνατόν νὰ μείνουν αἱ Ἦν. Πολιτεῖαι ἀπαθείς; Τὸ 1845 ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Ἰαπωνία ὤφειλε ν' ἀνοίξῃ τὰς πόλεις τῆς, ὅπως καὶ ἡ Κίνα, ἀκόμη καὶ διὰ τῆς βίας, εἶρε ἐπίσημον ἐκδήλωσιν εἰς τὴν Οὐάσιγκτόν. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν κατὰκτισιν τῆς Ἀπω. Ἀνατολῆς, (κατὰκτισιν οἰκονομικήν, εἰς πολλὰς ὁμως περιπτώσεις, ἐπίσης καὶ πολιτικήν, ὅπως τὸ ἐγνώριζαν καλῶς οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἀγγελοι) κατέστη ἀκατανίκητος, μετὰ τὴν τριετίαν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ Ἦν. Πολιτεῖαι ἐπλουτίσθησαν μετὰ τὴν Καλιφορνίαν (ἀποσπασθεῖσαν βιαίως ἀπὸ τὸ Μεξικόν) καὶ μετὰ τὴν ἐκτεταμένην, παραχωρηθέντα ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας, εἰς τὰ δυτικὰ σύνορα τοῦ Καναδά. Αἱ μεγεθύνσεις αὐταί, ἔδωσαν εἰς τὰς Ἦν. Πολιτείας τὴν καθαρὰν συνείδησιν, ὅτι ἦσαν μία μεγάλη δύναμις ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ. Δὲν ἦτο ἐπιμενὸς ἀφύσικον νὰ στρέψουν τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς δὲ, συνέβαινε εἰς τὴν ἄλλην ὁχθὴν τοῦ ἀπεράντου ὠκεανοῦ, ἀκριβῶς — βεβαίως αἱ ἀμερικανικαὶ ἱστορίαι — δὲν ἦτο ἀφύσικον.

Αἱ Ἦν. Πολιτεῖαι, φθάσασαι ἀργὰ εἰς τὰς τάξεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἐπεζήτησαν ν' ἀνακτήσουν τὸν ἀπωλεσθέντα κρῖνον. Διὰ τοῦ τρώπου; Παραβιάζοντες τὴν Ἰαπωνίαν. Τὸ 1852, ἀνήλθεν εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα τῆς ἀρχῆς, ὁ Πρόεδρος Φίλμορ. Εἶχε ἕνα ἐπιχειρηματικὸν ὑπουργόν, τὸν Οὐέμπστερ. Ὁ Οὐέμπστερ εἶπεν εἰς τὸν Φίλμορ: «Ἡ τώρα ἢ ποτέ». Ὁ Φίλμορ ἐδέχθη τὴν παραινέσιν καὶ ἐπέισθη ν' ἀπευθύνῃ μίαν προσωπικὴν ἐπιστολήν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ἰαπωνίας. Εἰς τὴν ἐπιστολήν αὐτὴν ἐπρότεινε νὰ ἐγκαθιδρύσων μετὰ τῶν δύο χωρῶν τῶν, μίαν πολιτικὴν ἐμπορικὴν ἀνταλλαγὴν. Κρίνοντες, ἀπὸ τῆς συ-

χνότου ἀπόψεώς μας, δὲν ἦτο παράλογος ἡ ἀτήσις. Δὲν μᾶς πείθει ὁμως, ὅτι ὁ Πρόεδρος ἐκείνος τῶν Ἦν. Πολιτειῶν, ἔπρεπε νὰ ἐκλέξῃ ὡς ταχυδρόμον, ἕνα ναύαρχον καὶ νὰ τὸν θέσῃ ἐπὶ κεφαλῆς ὀλοκλήρου στόλου πολεμικῶν πλοίων, μετὰ ὀρθωμένα τὰ τηλεβόλα. Περιέργως τρόπος ν' ἀποστέλλονται εἰς τὸν πρὸς δὲν ὄρον αἱ ἐπιστολαί, διὰ τῆς προτάσεως ἐναντίον τοῦ στήθους τοῦ παραλήπτοῦ τῶν στομίων ἑκατοντριάκοντα τηλεβόλων μεγάλου διαμετρήματος.

Ὁ ἐκλεγείς, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν ναύαρχος, ἦτο ὁ Κομοδῶρος Ματθαῖος Κόλμπαϊθ Πέρρη, γνωστός διὰ τὴν βαθεῖαν γνώσιν τῶν Ἰαπωνικῶν ζητημάτων. Τὴν 24ην Νοεμβρίου ἡ μοῖρα ἀπῆρεν ἀπὸ τὴν Ἀνατολίαν. Περιελάμβανεν ἐν συνόλῳ 11 σκάφη μετὰ μικτὴν κίνησιν ἰστών καὶ ἀτμοῦ. Τὸ ταξίδιον τῆς μοῖρας ὑπῆρξε διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μία ναυτικὴ ἐπιχειρήσις ἀξία ἐγκωμίων. Ὁ Πέρρη διετυθύνθη πρὸς τὴν Μαδέραν, τὴν Ἀγίαν Ἐλένην, τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, τὸν Μαυρίκιον, τὴν Κεϋλάνην, τὴν Σιγκαπόρην, τὸ Μακάο, τὴν Σαγκάην καὶ τὰς νήσους τοῦ Λικιού, μετὰ τῶν Φιλιππίνων καὶ τοῦ Ἰαπωνικοῦ ἀρχιπελάγους. Τὸ ταξίδιον διήρκεσε ἕξ μῆνας καὶ τὰ πλοῖα ἐφθάσαν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Ἰαπωνίας τὴν 23ην Μαΐου 1853. Ὁ Πέρρη ἀφῆκε τὸ πλήρωμά του ν' ἀναπαυθῇ εἰς τὰς νήσους τοῦ Λικιού, κατόπιν ἐπροχώρησε πρὸς τὰς νήσους Μπουϊν (σήμερον ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων Ἰαπωνικῶν βάσεων ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ). Τὴν 2αν Ἰουλίου εἰς τὸ πλοῖα του, παρουσιάσθη ἕκ νέου, σήρχετο εἰς τὰ ἀπηγορευμένα χωρικά ὕδατα τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου μετὰ πέντε πλοῖα, τὸ Σουσουκεχάν, τὴν Σαρατόγκα, τὸν Μισισαϊπὴν, τὸ Πλύμουθ καὶ ἕνα πέμπτον, τοῦ ὁποῦ τοῦ δόναμα μοῦ διαφεύγει.

Ἕνας κόσμος ἀνέπαφος καὶ νέος, κόσμος κλειστός εἰς τὴν σιωπὴν μιᾶς χιλιετοῦς παραδόσεως, ὀφίστατο ἐκ τοῦ ἀπλοῦ αὐτοῦ γεγονότος, τῆς μόνης παρουσίας τῶν ὀπλισμένων ξένων, τὴν πρώτην παραβίασιν. «Τὸ 1637, ἕνα αὐτοκρατορικὸν Ἰαπωνι-

κὸν διάταγμα ἔγραφε: «Ἐως οὗτο ὁ Ἥλιος θὰ θερμαίνῃ τὴν γῆν οὐδεὶς χριστιανὸς ἐκείνος τῶν Ἦν. Πολιτειῶν, ἔπρεπε νὰ ἐλθῇ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν» Τὸ διάταγμα ἀνεφύετο εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπιδρομικοὺς ἐμπόρους, Ἰαπωνοὺς καὶ Πορτογάλλους, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸν αἰῶνα ἐκείνον, εἶχον καμεῖ τὴν ἐμφάνισιν τῶν εἰς τὰ Ἰαπωνικά ἐδάφη. Τώρα ὁμοῦ ἰδοὺ πῶς ἕνα πλοῖα ἐξοπλισμένα, ἔπλεον πρὸς τὸ Γέντο, τὸ σημερινὸν Τόκιο. Σιωπηλά, ἀπειλητικά, μετὰ τηλεβόλα προτεταμένα καὶ τὰς θυσασίδας ἐτοιμοὺς, τὰ πλοῖα τοῦ Πέρρη εἰσῆλθον εἰς τὸν λιμένα τοῦ Γέντο. Ἐνα φρούριον τοῦ λιμένος ἔριψε δύο κανονιοβολισμούς. Ὁ Πέρρη δὲν ἀπάντησε. «Τὰ μαῦρα πλοῖα» (ἔτσι ὠνόμασαν οἱ Ἰάπωνες τὰ πλοῖα αὐτά) ἤγγυροβόλησαν εἰς, μικρὰν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἀπόστασιν, χωρὶς νὰ ὑποστοῦν ἄλλῃν ἐπίθεσιν. Καὶ ἤρχισε ἡ δευτέρα φάσις τῆς ἀποστολῆς.

Ὁ βασιλεὺς τότε εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, δὲν ἦτο ὁ Αὐτοκράτωρ, ἀλλὰ τὸ Σιογκούν. Ὁ Πέρρη ἐπέμεινε νὰ παραδοθῇ ἡ ἐπιστολή, τῆς ὁποίας ἦτο κομιστής, εἰς τὸν ἀνώτατον ἀρχοντα τῆς χώρας. Εἰς τὴν ἄλλην πλευρὰν ἐχρονοτρίβουν. Ἄλλ' οὕτε ὁ Πέρρη ἐβιάζετο, δὲν θὰ ἐσκούριζον τὰ τηλεβόλα του, ἀν' ἐπιμένε μερικὸς μῆνας. Εἰς τὸ τέλος ἐδῆλωσε εἰς τοὺς Ἰάπωνας ἀντιπροσώπους ὅτι θὰ ἐπέστρεφε τὸ ἐπόμενον ἔτος, μετὰ τὴν μοῖραν του, καὶ ἐν τῷ μεταξύ ἂς ἀπεφασίζον. Ἐκφραζόμενον διπλωματικῶς ἦτο ἕνα εἶδος τελεσιγράφου. Τὸ ἀντελήφθησαν; Τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1854, ὁ Πέρρη μετὰ τὰ πλοῖα του, παρουσιάσθη ἕκ νέου, ἀκριβῆς ὅπως ἡ μοῖρα. Μετὰ τὸν βρόντον τῶν τηλεβόλων του, ποὺ ἐβαλλον τοὺς τιμητικὸς κανονιοβολισμούς, ἔδωκε εἰς τοὺς Ἰάπωνας νὰ ἐννοήσουν τὴν ποιότητα τοῦ ἀμερικανικοῦ ὀρειχάλκου. Ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπεβίωσε πρὸ μικροῦ, ἀπομακρύνεται ἕκ νέου καὶ τὴν 13ην Φεβρουαρίου, ἀφοῦ ἔλαβεν ἐνισχύσεις, παρουσιάζεται ἕκ νέου εἰς τὸν λιμένα τοῦ Γέντο, μετὰ πλοῖα ὀπλισμένα μετὰ 130 τηλεβόλων. Οἱ Ἰάπωνες ἀντελήφθησαν ὅτι ἐναντίον αὐτῶν τῶν δυνάμεων, ἦσαν ἀνίσχυροι νὰ πράξουν τὸ παραμικρόν καὶ τὴν 25ην Φεβρουαρίου, προσεκάλεσαν τὸν Πέρρη εἰς τὴν ἐγρὰν. Δὲν ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν, παρὰ τὴν 29ην Ἀπριλίου, ἰσως ἐπειδὴ ἤθελε νὰ εἶναι βέβαιος διὰ τὴν ἀπόλυτον τάξιν τῶν κανονιοστοιχιῶν του, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ὁποίων ἀπεβίβασθη ἐπὶ τέλους, μετὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν βασιλέως, ἐπὶ τῆς Ἰαπωνικῆς γῆς, ὑποχρεωθείσης νὰ τὸν ὑποστή. Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξιστορήσωμεν ἕκ νέου τὰς διαπραγματεύσεις, ἡ ἔκβασις τῶν ὁποίων, ἦτο ἡ λύσις τῶν ὁποίων ἐπεδίωκαν οἱ Ἀμερικανοί. Ἀγγελοι καὶ Γάλλοι, εἶχον παραβιάσει τὴν Κίνα, οἱ Ἀμερικανοὶ ἀντιθέτως, εἶχον φθάσει πρῶτοι εἰς τὴν Ἰαπωνίαν.

Μετὰ τὸν μεξικανικὸν πόλεμον τοῦ 1846, αὐτὸ ἦτο τὸ δεύτερον σημεῖον τοῦ ἀμερικανικοῦ ὑπερϊαπωνισμοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικόν. Ἄν ὁμοῦ ὁ Πέρρη ἤδυνάτο νὰ φαντασθῇ, ὅτι ὁ λαὸς αὐτός, ὁ ὁποῖος ἔκυπτε σιωπηλὸς ὑπὸ τὴν ἀμερικανικὴν βίαν τοῦ 1854, κατόπιν, ὀλιγώτερον τοῦ ἐνὸς αἰῶνος, θὰ ἀντιμετώπιζε μετὰ τρομερὸν ἐξοπλισμόν, τὸν ἀγγλο-ἀμερικανικὸν συνασπισμόν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἰσως θ' ἀπεβιάζετο εἰς Γέντο, μετὰ μεγαλύτεραν μετριοφροσύνην. **ΟΜΟΒΟΝΟ**

Η ΣΕΙΡΑ ΤΟΥ ΤΖΕΝΙΝΑ ΝΑ ΟΜΙΛΗΣΗ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ

Ὁ Αὐγουστος Τζενίνα πρόκειται ν' ἀρχίσῃ τὸ γύρισμα τῆς ταινίας «Βεγκάζη». Ἐργάζεται ἀπὸ τότε πού ἡ Βεγκάζη ἐπανεκατελήθη διὰ πρώτην φοράν. Ἡ ὑπόθεσις ὑπέστη διαφορὰς ἐπεξεργασίας: ἡ σκηνογραφία ἐξῆ ἀλλαγὰς, καὶ τοῦτο ὄχι μόνον ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ταινίας ἀρκετὰ δυσκόλου, διὰ διαφορὰς λόγους, ἀλλ' ἐπίσης ἐπειδὴ ὁ Τζενίνα εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων σκηνοθέτων, οἱ ὁποῖοι, συνειδότες τῆς ἐργασίας τῶν, εἶναι εὐσυνειδητοὶ εἰς τὴν προπαρασκευὴν καὶ δικαίως θεωροῦν βασικὴν μίαν σκηνογραφίαν ὀριστικήν, χωρὶς ἀοριστίας, ὅπου τὸ κάθε τι εἶναι ἀκριβὲς καὶ οἱ χαρακτῆρες καλὰ προσδιορισμένοι. Ἡ πρόνοια αὕτη εἶναι τόσο περισσότερο ἀναγκαία, καθ' ὅσον ἡ «Βεγκάζη» εἶναι ταινία χοροεργασίας. Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν «Πολιορκίαν τοῦ Ἀλκαζάρ» εἰς τὴν ὁποίαν τὸ περιβάλλον δὲν ἀπετέλει παρὰ φόντο εἰς τὴν πλοκήν, ἐδῶ τὸ περιβάλλον εἰσέρχεται εἰς τὸ πρῶτον ἐπίπεδον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ κινεῖται ἐκατὸν ἐξήκοντα πρόσωπα.

Ὅστις ἔτυχε νὰ εὐρεθῇ τὰς τελευταίας ἡμέρας, εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Οἴκου Παραγωγῆς, θὰ συνήντησε πληθῶσαν ἡθοποιῶν ποὺ ἐπλημύριζον τὰς αἰθούσας καὶ ποὺ συνωθεῖτο εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ μέχρι τῶν κλιμάκων. Εὐρίσκοντο ἡθοποιοὶ γνωστοὶ καὶ συνειθισμένοι εἰς σοβαροὺς ρόλους, ἐλκυσθέντες ἐκεῖ ἀπὸ τὴν ἐλπίδα, ἐνὸς οἰουδιότου ρόλου, ἡθοποιοὶ ὀλιγώτερον γνωστοὶ ἢ ἀκόμη καὶ ἀρχάριοι ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβουν μέρος εἰς μίαν ταινίαν τοῦ Τζενίνα. Καὶ ὁ Τζενίνα, μετὰ ὑπομονὴν τοὺς ἐξήτασε ἕνα ἕνα καὶ ἐμελέτησε τὰς δυνατότητας τῶν εἰς τὸν τρόπον ὅστε νὰ ἐκλέξῃ διὰ κάθε ρόλον, τὸν πλέον ἐνδεδειγμένον ἡθοποιόν.

Ὁ Τζενίνα εἶναι πολλὰ ἔτη ἀφιερωμένος εἰς τὴν κινηματογραφίαν, οὐδέποτε ὁμοῦ ὑπῆρξε «παρωχημένος» καὶ δὲν ἔδωκε ποτὲ σημεία ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι. Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἄλλους «γέρους» σκηνοθέτας, ἀκόμη ἐν ἐνεργείᾳ, κουρασμένους ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἰδίως ὑποτεταγμένους εἰς ἀπληροκαταστάσεις μορφῆς, ἐκ τῶν ὁποίων, τώρα πλέον, δὲν κατορθώνουν νὰ ἐλευθερωθῶν, ὁ Τζενίνα υπερηφανεύεται ὅτι αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν τοῦ «σύγχρονου». Εἶναι συχνὰ πρόδρομος καὶ ἔφερε εἰς τὸν κινηματογράφον γενικῶς, συνεισφορὰν ἰδεῶν καὶ εἰς τὸν ἰταλικὸν εἰδικῶς, ἔδωκε ταινίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι μετὰ τῶν πλέον χαρακτηριστικῶν ἐξ ὅλης τῆς παραγωγῆς.

Εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὅπου μετέβη τὸ 1923, εὐθὺς μετὰ τὸ «Συράνο Ντέ Μπερζεράκ», τὸ κλείσαν ἐπαξίως τὴν χρυσοῦν ἰταλικὴν κινηματογραφικὴν περίοδον, ἀπέκτησε πάραυτα ἐπιφανὴ θέσιν. Εἰργάσθη ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς Παρίσι καὶ Βερολίνον, τὸν ὠνόμασαν ἀκόμη καὶ τὸν καλλίτερον γάλλον σκηνοθέτην, ὁμοῦ μετὰ τὸν Κλάιρ. Ἀλλ' ὁ Τζενίνα ἔπρεπε νὰ μᾶς δώσῃ ἀκόμη μίαν ἐκπληξιν, πράγματι δὲ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἰταλίαν ἤρχισε νῆαν καὶ ζωηροτέραν ἐποχὴν. Ἀπομακρυνόμενος ἀπὸ τὴν αἰσθηματικὴν φλέβαν — ἐνίοτε ἀπαρηγόρητον ἀλλὰ πάντοτε μεστήν ποιήσεως — ἡ ὁποία εἶχε δώσῃ ζωὴν εἰς τὰς καλλιτέρας γαλλικὰς ταινίας του, εὐρε εἰς τὸ ἡρωϊκὸν θέμα ἄλλην πηγὴν ἐμπνεύσεως.

Ἡ «Βεγκάζη» φαίνεται ὅτι κλείει τὴν τριλογία τῶν χαρακτηριστικῶν ἔργων του. Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ γύρισμα ὁ Τζενίνα ἔγραψε διὰ τὸν «Χρόνον» μίαν κριτικὴν, ἐπὶ μερικῶν ἐκ τῶν πλέον γνωστῶν ταινιῶν του.

DOMENICO MECCOLI

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΚΥΚΛΩΝ - 1916 Μετὰ τὴν ταινίαν αὐτήν, ἐγεννήθη τὸ σύγχρονον φιλμ, μετὰ μὲγαλὴν σκηνοθεσίαν, καὶ ἡ φαντασία ἔκαμε τὴν εἴσοδον τῆς εἰς τὴν κινηματογραφίαν. Φαντασία κομψή, ἐλαφρά, διασκεδαστική, πρόδρομος τοῦ εἶδους Λούμπιτς. Εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὅλοι ἦσαν προσηλωμένοι εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἀτέλειωτα ἱστορικὰ δράματα, εἰς πέντε ἐποχάς, ἡ κατὰκτισις ἦτο σπουδαία. Εἰς τὴν «Δεσποινίδα κυκλῶν» ὀφείλεται ἡ ἐναρξίς τῆς κινηματογραφικῆς δράσεως τοῦ Λουκίου Ντ' Ἀμπρα.

ΣΥΡΑΝΟ ΝΤΕ ΜΠΕΡΖΕΡΑΚ - 1922 Τὸ νᾶποδοθῇ εἰς μίαν βαρὴν ταινίαν, ἕνα ἔμμετρον ἔργον ἦτο ἀδύνατον. Ἀπὸ Συράνο, εἰς τὴν ταινίαν δὲν ἔμεινε παρὰ ἡ μύτη καὶ αἱ γαστρικαὶ κινήσεις, μᾶλλον γελοῖαι, χωρὶς τὰς λέξεις. Μολοντοῦτο τὸ φιλμ εἶχε διεθνή ἐπιτυχίαν. Αἱ σκηναὶ τῆς μάχης τοῦ Ἀρράς, ἐπιβλητικαὶ λόγῳ τῶν μεγάλων μαζῶν, ἐπιτυχημένα εἰς τὴν γραφικὴν σύνθεσιν καὶ τὴν κίνησιν, νομίζω ὅτι θὰ ἡδύναντο νὰ προβληθοῦν καὶ σήμερον μετὰ ἀρκετὰ μεγάλην πιθανότητα ἐπιτυχίας.

ἀκολουθεῖ

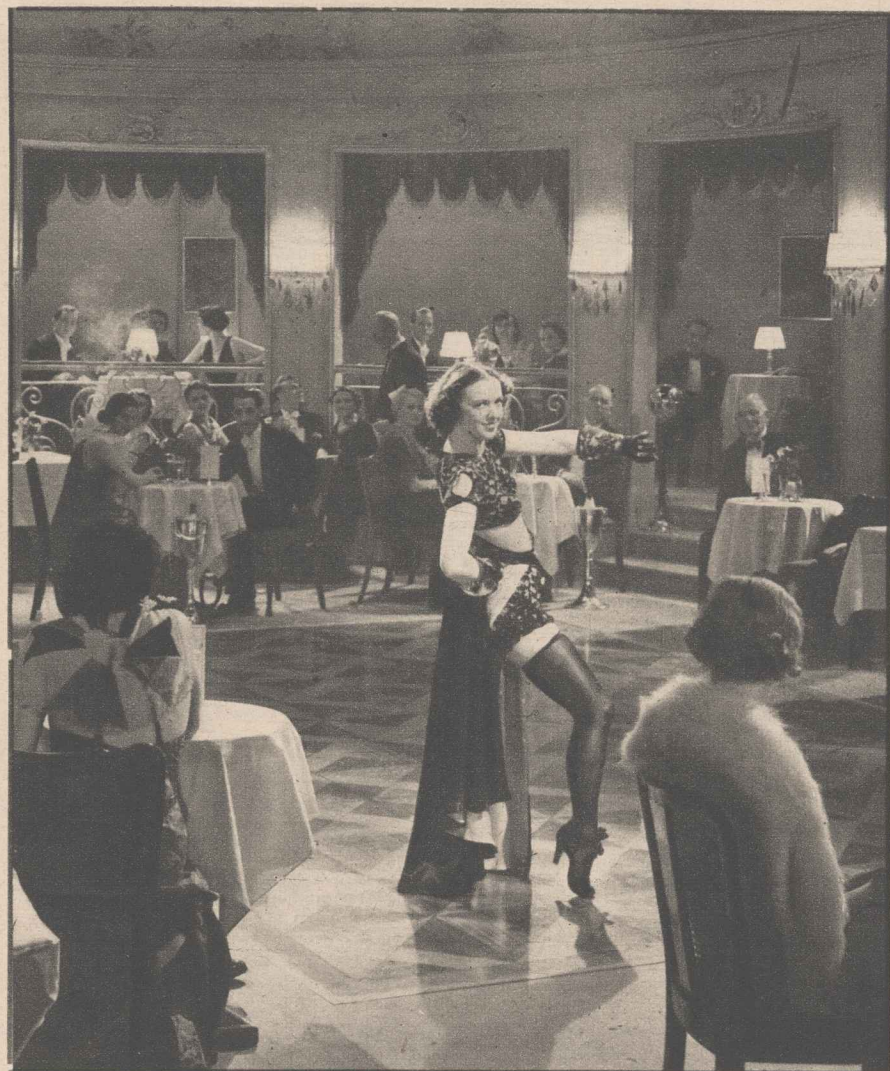
Αἱ τάξεις τῶν ἀγγλῶν ποδηλατιστῶν — προωρισμένων νὰ συλλάβουν τοὺς ἀλεξιπτωτιστὰς ποὺ θὰ ἐπεχείρουν κάθοδον — πυκνούνται πάντοτε καὶ περισσότερον. Εἶναι ὅλοι νέοι, δὲν εἶναι πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν. Εἶναι οἱ βαρωνέττοι τοῦ Σούρε καὶ τοῦ Κέντ, ποὺ κάμνουν καὶ αὐτοὶ ὀλίγον πόλεμον.

ΚΑΡΤΙΕ ΛΑΤΕΝ - 1929 Ήτο η πρώτη ταινία που έγύρισα εις την Γαλλίαν. Ή τεραστία της επιτυχία εξέπληξε, η ταινία δέν την ήξιζε. Τό ήξιζα όμως εγώ έπειδή έπί είκοσι συνεχείς νύκτας καί μέ δέκα βαθμούς υπό τό μηδέν, είχα γυρίσει τό τέλος του φίλμ.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΚΑΛΙΣΤΕΙΩΝ - 1930 Είναι η πρώτη ήχητική μου ταινία. Μία γυναίκα έφονέυθη εις ένα κινηματογράφον παρακολουθούσα μίαν ταινίαν, όπου έπαιζεν η ίδια. Εις την αίθουσαν απέθανεν, ένω έπί της όθόνης, έξηκολούθει νά ζή.

ΕΡΩΤΕΣ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΥ - 1931 Μία από τας καλλίτεράς μου ταινίας. Όλη η υπόθεσις ελάμβανε χώραν εις μίαν παραλιακήν πόλιν, μεταξύ του τελευταίου νυκτερινού τραίνου καί του πρώτου πρωινού. Τό δράμα εκλείετο έντός όκτώ ώρων. Όκτώ ώραι γεμάται τραγικήν ζωήν, ισχυρωτάτων παραστάσεων.

ΔΕΝ ΕΙΜΕΘΑ ΠΛΕΟΝ ΠΑΙΔΙΑ - 1934 Ή μικροτέρα έπιτύχιας ταινία μου την όποιαν όμως εγώ προτιμώ. Ταινία ποιήσεως. Εις την Ρώμην, παρευρέθην κατά την προβολήν της καί τό κοινόν, άγανακτισμένον έναντιόν της ταινίας, έκτυπα τά πόδια του καί έφώναζεν. «Φθάνει φθάνει».

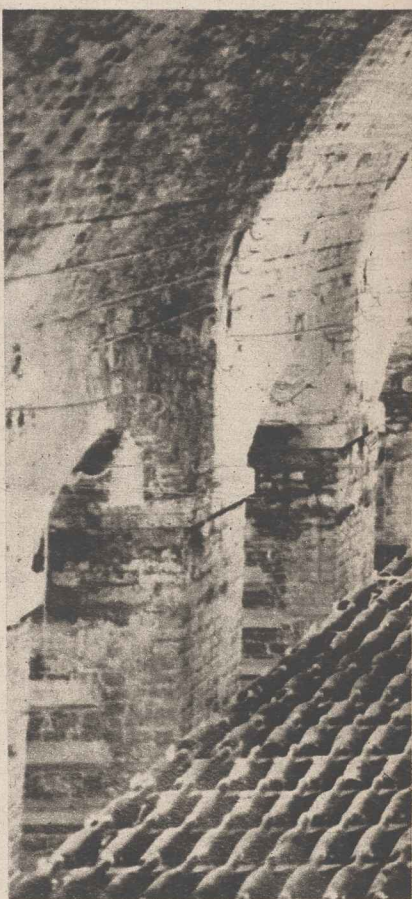
ΛΕΥΚΟΣ ΟΥΛΛΑΜΟΣ - 1936 Ή πρώτη ταινία την όποιαν έγύρισα εις την Ίταλίαν, κατόπιν 6 ετών έργασίας εις τό έξωτερικόν. Έλαβε κύπελον εις την Βενετίαν καί είχε μεγάλην έπιτυχίαν εις όλον τόν κόσμον, έκτός από την Ίταλίαν. Αν η τέχνη του κινηματογράφου είναι η διήγησις, δι' ωραίων εικόνων, αυτή είναι η πλέον καλλιτεχνική μου ταινία. Αυτό δέν απέκλεισε, κάποιον φίλον μου Μιλανέζον νά μου είπη όταν τόν ήρώτησα νά μου είπη ειλικρινώς την γνώμην του: «Ναί, ναί, καλό είναι αλλά είναι λίγο βαρύ, πολλές καμήλες».

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΑΛΚΑΖΑΡ - 1940 Είναι η μεγαλύτερα έπιτυχία, ιδική μου καί της Ίταλικής κινηματογραφίας εις τό έξωτερικόν. Τά ένθουσιώδη καί συγκινητικά χειροκροτήματα του κοινού εις Βενετίαν, έπανελήφθησαν οπουδήποτε. Εις τί οφείλεται; Εις την Ίταλικήν κινηματογραφίαν η όποια έντός έξη ετών σκληράς έργασίας, έφθασε την πλήρη ώριμότητα, άλλ' ακόμη περισσότερον εις την υπόθεσιν της ταινίας. Νομίζω ότι είναι δύσκολον νά εύρεθι σελις ήρωισμού περισσότερον γεμάτη από ανθρωπισμόν καί ποιήσιν, από εκείνην που έγράφη μέ τό αίμα των λεγεωναρίων, των ήρωϊκών υπερασπιστών του περιφήμου φρουρίου κατά την ιστορικήν πολιορκίαν.

Μετά τὸν τρυγητὸν αἱ σταφυλαὶ μεταφέρονται εἰς τὸ πατητήριον.

Ἀπέραντον ὑπόγειον, ὅπου διατηροῦνται χιλιάδες καὶ χιλιάδες φιάλαι μὲ διαφόρους ἰταλικούς οἶνους.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΜΨΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΟΥ ΠΙΝΕΙΝ

Εἰς τὸ περίφημον βιβλίον τοῦ «GOG», ὁ Ἰταλὸς συγγραφεὺς Ἰωάννης Παπίνης, περιγράφει μὲ ἀποστροφὴν τὸν ἄνθρωπον ποὺ τρώγει, ἀλλὰ θὰ ἡδύνατο νὰ γραφοῦν πολὺ χειρότερα διὰ τὸν ἄνθρωπον ποὺ πίνει, ὅταν τὸ ποτὸν δὲν φωτίζεται, ἀπὸ κάποιοι ἀκτίδια τοῦ πνεύματος.

Γενικῶς, νομίζω ὅτι ὁ τύπος τοῦ πότου ποσότητος, ἐμειώθη σημαντικῶς κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη, εἰς ὄφελος τοῦ πότου ποιότητος, μὲ τὴν πραγματικὴν ἀνακουφιστικὴν συνέπειαν, ὅτι ἐνῶ κάποτε ἐγίνοντο κηρύγματα ἐναντίον τοῦ ἀλκοολισμοῦ, ὑπεγραμμίζετο ἡ φαυλότης του, καὶ παρουσιάζετο ὡς πραγματικὴ κοινωνικὴ μάστιξ — σήμερον τὸ κρασί, δύναται νὰ θεωρεῖται ἐλευθέρως ὡς ἕνα μεγάλον δῶρον τοῦ θεοῦ καὶ νὰ συνιστᾷ, ἐν συνειδήσει, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς λατροῦς καὶ τοὺς ὑγιεινολόγους.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἰταλικὸν κρασί, δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τὸ κρασί, δὲν καταλαμβάνει καὶ ἐπομένως τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἀγαπᾷ τὴν ὥραν χώραν.

Θὰ ἦτο μᾶλλον δύσκολον νὰ φαντασθῶμεν μίαν Ἰταλίαν ὀμιχλώδη,

μελαγχολικὴν, χωρὶς ἥλιον, χωρὶς μουσικὴν, ἀλλὰ θὰ ἦτο καὶ ἄλλο τὸσον ἀνόητον νὰ φαντασθῶμεν μίαν Ἰταλίαν χωρὶς κρασί, ποὺ εἶναι τὸ σύμβολον καὶ τὸ ἄνθος τοῦ ἰταλικοῦ ἡλίου, τῆς ἰταλικῆς λαμπρότητος καὶ τῆς ἰταλικῆς εὐθυμίας.

Θεωρούμενον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ἰταλικὸν κρασί, δὲν εἶναι πῦγμα ποὺ δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ εἰς τὰς παλλατῆς αὐτοῦ ἀποχρώσεις, ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ πίνει, διὰ νὰ πίνῃ. Ἡ πρέπει νὰ πίνωμεν μὲ κομψότητα ἢ μέγα μέρος τῆς εὐχαριστήσεως, ποὺ εἶναι δυνατόν ν' ἀποκομισθῇ φυγεῖν ταπεινωμένον καὶ προσβεβλημένον.

Εἰς τὸν ἄνθρωπον ποὺ πίνει μὲ κομψότητα, τὰ πρῶτα ποὺ πίνουν εἶναι τὰ μάτια, ἔπειτα ἡ μύτη καὶ τέλος τὸ μυαλὸ, ποὺ συγκεντρώνει ὅλα τὰ αἰσθανθέντα συναισθήματα καὶ κάμνει ἕνα ἁρμονικὸν πινάκα. Τὰ μάτια πρέπει νὰ συλλάβουν, τὴν κάθε ἀπόχρωσιν τοῦ χρώματος καὶ νὰ εὐχαριστηθοῦν ἀπὸ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον αἱ ἀποχρώσεις αὐτὰ διακρίνονται: εὐκόλον εἶναι νὰ λεχθῇ ἂν ἕνα κρασί εἶναι ἄσπρον, κόκκινον ἢ κοκκινέλι, ὑπάρχει ὅμως ἄσπρο, ἀ-

πὸ τὸ ἀχρύνειν χρῶμα ἕως τὸ κιχλιμαρένιον, ἀπὸ τὸ ὑπόχρυσον ἕως τὸ ξανθοκίτρινον, ἀπὸ τὸ ὠχρὸ ἕως τὸ ἀναμμένο, ὅπως ὑπάρχουν κόκκινα καὶ θὰ ἦτο χονδροειδὲς νὰ μὴ ξεχωρίσθῃ τὸ κόκκινον ρουμπίνι, ἀπὸ τὸ κόκκινον σκουρία, τὸ κόκκινον βιολέ, ἀπὸ τὸ κόκκινον γκρενά, ἢ κοκκινάδα τοῦ νέου κρασιοῦ, ἀπὸ τὴν κοκκινάδα τοῦ παλαιοῦ. Ἐνα ὥραϊο ποτήρι κρασιοῦ, τοποθετημένο ἐναντι τοῦ ἡλίου καὶ ἐξεταζόμενον μὲ μισόκλειστο μάτι, εἶναι μίαν πράξις, ποὺ ὅλοι θὰ ἔπρεπε νὰ γνωρίζουν νὰ τὴν ἐκτελοῦν μὲ τὴν θρησκευτικὴν εὐσυνειδησίαν ποὺ ἀξίζει.

Κατόπιν τὸ στόμα συλλέγει τὰς λεπτοτάτας καὶ πολυπλόκους ἀποχρώσεις. Πάρτετε ἕνα εἰδικόν, θέσατε τὰ μάτια καὶ σφίξτε τὴν μύτην του: ὅταν θὰ πῇ μίαν ρουφισιά καὶ θὰ κτυπήσῃ τὴν γλῶσσαν του εἰς τὸν οὐρανίσκον, δὲν θὰ διστάσῃ: θὰ σὰς εἰπῇ τί κρασί εἶναι, ποῖας περιοχῆς, τί ἔτους περίπου, μὲ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ὁ μουσικός, ὁ σεβόμενος τὸν ἑαυτὸν του, δὲν ἔχει ἀνάγκην ν' ἀκολουθῇ τὰς χεῖρας τοῦ ἐκτελεστοῦ, διὰ νὰ εἰπῇ τὸν τωναμόν τοῦ τεμαχίου καὶ τὰς νότας ποὺ ἀκολουθοῦν.

Κρασιά ξηρὰ ποὺ καθαρίζουν τὸν οὐρανίσκον ὡς σπόγγος. Κρασιά γλυκὰ ποὺ θαυέουν κάθε ἀδένα, ὅπως δὲν τὸ κάμνει οὔτε τὸ μέλι. Κρασιά νέα ποὺ διατηροῦν ἀκόμη τὴν ἀμνησίαν τοῦ βαρελιοῦ. Κρασιά παλὰ ποὺ φαίνεται ὅτι ὁ καιρὸς τοὺς ἀφήρεσε ὅλο τὸ βάρος...

Τὸ στόμα γεύεται, ἀπολαύει καὶ διαβιβάζει καὶ αὐτὸ τὰς ἐντυπώσεις τοῦ εἰς τὸ μυαλὸ, ὅπως ἡ μύτη καὶ τὰ μάτια.

Ἐπειτα ἐδῶ, εἰς τὸ μυστηριώδες αὐτὸ ἐργαστήριον, λαμβάνουν χώραν θαυμάσια πράγματα ποὺ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξηγηθοῦν, τὰ ὅποια ὅμως ὁ κομψὸς ἄνθρωπος ξεύρει καλά. Ἀκριβῆ ἐπίθετα, γίνονται λεπτὰ κρίσεις καὶ θὰ ἔλεγομεν σχεδὸν διυλισμένα: ἀριστοκρατικόν καὶ γενναῖον, ὡς τὸ Μπαρόλο, αὐστηρὸν μυρωδάτον τὸ Νεμπιόλο, μαλακὸν καὶ κατηφέδειν τὸ Γκατινάρια, δυνατόν καὶ ἀφρώδες τὸ Μπαρμπέρα. Λεπτὸν καὶ λεπτοφρὲς τὸ Φρέϊζα. Ἐρχεται ἡ ἐπιθυμία ν' ἀπαριθμώμεν δλόκληρον τὴν οἰνολογικὴν Ἰταλίαν, περιοχὴν κατὰ περιοχὴν, κρασί καὶ κρασί, καὶ διὰ τὸ καθένα νὰ εὐρωμεν τὸ ἐπίθετον ποὺ τὸ χαρακτηρίζει καλ-

λίτερον, μὲ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐκφραστικότητά, τῆς καλῆς ἐνδελεγμένης λέξεως. Καὶ ὅπως θὰ ἔπρεπε νὰ γίνετο κατὰ τὰ ἑξῆς: τὰς ἰδίων, νὰ ἴδωμεν τὰ περισσώτερα δυνατόν, κατόπιν ὅμως νὰ σταθῶμεν μὲ ἀνέσιν εἰς τοὺς μεγαλύτερους σταθμούς, ποὺ ἐδῶ εἶναι μετὰ τὸ Πεδεμόντιον, καὶ διὰ νὰ δώσωμεν ἀπλῶς κάποιο παράδειγμα, μερικὰ κρασιά τῆς περιοχῆς τῆς Βερόνας, τοῦ Ἄλτο Ἀντιζε, τοῦ Βένετο, τὰ κρασιά τῆς Τσίνκουε Τόρρι, τὸ Λαμπρούσκο καὶ τῆς εὐγενούς Ἀλμπάνα, τὸ παροιμιώδες Κιάντη καὶ τὸ ἀνατολικὸν Μοντεφιασκίνο, ποὺ ὁ Ἐπίσκοπος Φουζέρ πρέπει νὰ ὀνειρεῖται ἀκόμη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ μαλακὰ κρασιά τοῦ Ὀρβιέτο καὶ τῶν περιχώρων τῆς Ρώμης, τὰ γενναῖα κρασιά τοῦ Κάπρι, τῆς Πούλιας, τῆς Καλάμπρια καὶ τῶν νήσων.

Καλὸν θὰ ἦτο ἂν κάποιοι δὲν ἐπείθετο τελείως ἀπὸ κάποιοι ἐπιθετον μας, ἀμφισβητοῦσε τὴν ἰδιότητα καὶ τὴν ἀποτελεσματικότητα διότι θὰ μᾶς παρελθετο δι' αὐτοῦ ἡ εὐκαιρία νὰ πούμε ἢ μᾶλλον νὰ σιγοπούμε, διότι τὸ κρασί πρέπει νὰ πίνεται σιγά, μὲ μικρὸ σταθμὸ στό στό-

μα, ὅπου ζεσταίνεται καὶ βγάζει τὸ καλλίτερον τοῦ ἀρώμα.

Τὸ νὰ πίνῃ κανεὶς μὲ κομψότητα, σημαίνει νὰ συνδυάσῃ τὴν γεῦσιν τοῦ κρασιοῦ μὲ ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα καὶ αὐτὸ φυσικὰ εἶναι ἔργον τοῦ μυαλοῦ. Ἐνας ἀγράμματος εἰδικός, θὰ μᾶς δώσῃ τεχνικὰ κρίσεις ἀλάνθαστους, ἀλλὰ ὅμως ἥδονα πολὺ λεπτότερα, τοῦ εἶναι ἀγνωστοί.

Νὰ πίνῃ καὶ νὰ σκέπτεται, ἴδου μίαν εὐχαρίστησιν ἐκ τῶν πλέων λεπτῶν. Ἄν εὐρίσκειται εἰς κάποιο παλὸ ἐξοχικὸ σπίτι, καθ' ὃν χρόνον τ' ἀναμένα κούτσουρα στὸ τζάκι, ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸ δωμάτιον, τὴν πρώτη δροσιά τοῦ ἐπικειμένου φθινοπώρου, μεγάλα φῖλα σκιαῖ ἐρχονται νὰ κρατήσουν συντροφιά. Σκιαῖ ἀνθρώπων ποὺ δὲν ὑπάρχουν πλέον, ἀλλὰ τὸ μείδιμα, ποὺ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διαστέλλει τὰ χεῖλη σου, σημαίνει ὅτι ἡ μελαγχολία σου εἶναι γλυκεία. Ἄν σιγοπίνῃς ἕνα ποτήρι ξανθοῦ σαμπάνιας, μίαν ἐπίσημον βραδυὰ σου φαίνεται ὅτι ἡ χαρὰ ποὺ σὲ τριγυρίζει, θὰ ἦτο διάφορος, ἂν δὲν τὴν ἐβλεπες ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ κεχλιμάρι, τοῦ πατηριοῦ σου. Ἄν μίαν ἀκτίς ἡλίου πέσει ἐπὶ τοῦ ποτηρίου

σου νομίζεις ὅτι συναντῶνται τὰ φῶτα τοῦ ἰδίου ἀστρου. Ἄν συμβῇ νὰ πῇς τὸ βράδυ, κατὰ τὴν ὥρα τῆς δύσεως, ἐμπρὸς εἰς τὴν ὄχθιν μίαν λίμνης, κάποιο ἀπὸ τὰ συναισθήματα ποὺ συνέλεξεν τὸ στόμα, ἡ μύτη καὶ τὰ μάτια λαμβάνει τὴν ὁδὸν τῆς καρδίας ἀντὶ τοῦ μυαλοῦ. Καὶ τότε ἀπορεῖς ποὺ συντάσσῃς στίχους, ποὺ πολλὸν καιρὸν ἐκοιμῶντο ἐντός σου, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι τοὺς ἐπομένους:

«Πίνοντας τὸ κρασάκι μου, εἶναι γλυκὴ (κὸ ν' ἀκούω) «στορίες τῶν προγόνων μου, τὴν ὥρα (ποὺ ὁ ἥλιος) «κεῖ κάτω ἐβασίλευσε. Καὶ τὰ λαμπρά (τ' ἀστέρια) «στον οὐρανὸ ἀρμενίζουσε καὶ ποὺ τὰ (κυματᾶκια) «ἤσυχον μουρμουρίζουσε στὸ βραδυνὸ (ἀεράκι).

Ἀλλὰ δὲν μπορεῖς νὰ μεμψῆς τὸν ἑαυτὸν σου, δι' αὐτὴν τὴν ἀδυναμίαν σου (ἂν θέλῃς νὰ ὀνομάσῃς τοιοῦτο τρόπον τὴν κλίσιν τῆς καρδίας σου): Τὸ νὰ πλησιάζωμεν τοὺς ποιητὰς καὶ νὰ γίνωμεν καὶ ἡμεῖς — τουλάχιστον, ὅσον μᾶς εἶναι δυνατόν — εἶναι ἕνα χάρισμα τοῦ κοιμοῦ πότου.